

money from the vendor, then it will mean, wreck and ruin to numbers of people. There were sales and purchases before the Revision settlement; and because they were not recorded in the land-lord's Shirasta, neither the vendor nor the vendee felt any inconvenience. If any party did, it did not so much incommode him as to seek sympathy from other people.

As for the land-lord, he did not care if he got his rent. He could patiently wait till a transferee would come up to him for mutation in his shirasta. Rent being the first charge on the land and the crop, it was the interest of the purchaser to see that there were no arrears. So non-registration of purchases in the land-lord's shirasta did not in any way interfere with his collection. Thus looking at the thing from all sides, things were going on smoothly when the Revision settlement came on and showered blessings on all sides. If in order to avert a fine of 12as., the poor tenants flocked to the settlement camp and danced attendance from day to day, it was reported that people were eager for Revision settlement. If in order to be rid of the pest as soon as possible people of some locality came up and prayed that their mouzas might be taken up soon, it was interpreted that they were hailing Revision settlement with delight. So it was all a help to the helpless and deliverance to the poor. Naturally the settlement officer treated the objections made by the Zamindars with supreme indifference and recorded the names of purchasers in col. 10.

Now, if in view of the High court's decision the land lord turns round and goes to retaliate the scant courtesy with which he has been treated by the settlement officers, what protection are the purchasers likely to have from the Settlement Department? It may be hoped that the landlord, inspite of the bad blood created by the Revision settlement, will not go so far as that; for he has, if not more, at least so much goodness in him, as any settlement officer may pretend to. But supposing the land-lord follows up the decision of the High court, what will the Settlement Department do to avert a world of litigation and a sure ruin that will overtake hundreds of people?

A word about the decision of the 106 officer. Chap. X of Tenancy Act relates to the preparation of Records of rights and settlement of rents. Under sec. 106, a suit may be instituted for the decision of any dispute regarding any entry in, or omission from, the record. If a land-lord does not like that a purchaser's name be recorded in col. 10 and comes up under sec. 106 against such entry, then the proper course for an officer seems to be, where he allows an objection, to expunge the name of the

purchaser. If he goes further and makes an entry to the effect that the Zamindar can dispossess the land, then what would be the legal effect of that entry or order? If a purchaser does not quit possession can a land-lord enter on the land on the strength of that order? How is that order to be executed? If he is again compelled to go to the Civil court, will not sec. 109 of the Tenancy Act stand in his way? If it won't, what is the value of such a finding as that of the 106 officer referred to by you? Surely it was not a new thing hit upon by the 106 officer.

The Settlement Department may devise some means to extricate parties from this anomalous position.

Yours truly,
Pareswar Mallanti
19 7-10

ଫୁଲଗ୍ରାମ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସାଧୁକରଣ ଚନ୍ଦ୍ର	ପୁର	୫ =
ନାଲକଣ୍ଠ ବନ୍ଧୁ	"	୫ =
ପଟନ ନରାୟ ମହାପାତ୍ର	"	୫ =
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଗୋସାମୀ	"	୫ =
ବିପଦାନ ଦାସ ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ଵ	"	୫ =
ମାଧବ ଦାସ ପଟ୍ଟନାୟକ	"	୫ =
ଗୋବିନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ଦାସ	"	୫ =
ରଘୁନାଥ ପଣ୍ଡା	"	୫ =
ଦିବ୍ୟକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର	"	୫ =
ରଘୁନାଥ ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫ =
ପ୍ରଭାକର ଦାସ	କଟକ	୫ =
ଦାମୋଦର ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫ =
ରୁଦ୍ରାଚରଣ ଦାସ	କଟକ	୫ =
ଦାମୋଦର ଦାସ	କଟକ	୫ =
ମୁକ୍ତି ଦାସ	କଟକ	୫ =
ଶ୍ରୀମତୀ ସାଧୁକରଣ ଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ	୫ =
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫ =
ପଦ୍ମିନୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ	କଟକ	୫ =
ଶ୍ରୀମତୀ ମଧୁକରଣ ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫ =
ମହୋଦୟ ମିଶ୍ର	କଟକ	୫ =
ହରିହର ଦାସ	କଟକ	୫ =
ରଘୁ, ବଳ, ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫ =
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କଟକ	୫ =
ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	କଟକ	୫ =
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୫ =
ଦାମୋଦର ଚନ୍ଦ୍ରଦାସ	କଟକ	୫ =
ଦାମୋଦର ଦାସ	କଟକ	୫ =
ମହୋଦୟ ଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ	୫ =
ସତ୍ୟନାଥ ଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ	୫ =
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦାସ	କଟକ	୫ =
ସମ୍ବଲପୁର	କଟକ	୫ =
ଦାମୋଦର ଦାସ	କଟକ	୫ =

ନିଳମାଳୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦ୍ଵାର ।

ନ ୨୨ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳୀକାଣ୍ଡ ସଂ ୧୯୧୦ ସା. ୧ । ମୁ । ପ୍ରଥମ ମୁକ୍ତିକରଣ କରଣ କୃତ୍ୟାଧିକାରୀ ମହାପାତ୍ର । ସା । ବିଭୋଳ । ପ୍ର । ହେବ । ଉ :

(ବନ୍ଦନ)
ମହୋଦୟ ରାମ ଚୌଧୁରୀ । ସା । ଦ୍ଵାରଦ୍ଵାରୀ-ସିଦ୍ଧ ଜମିଦାରୀ କରଣ । ପ୍ର । ହେବ । ଦେ । ଉତ୍କଳୀକାଣ୍ଡର ଜରଜରୀ ଓ ନେର ଟଙ୍କା ଅପାତ୍ତ କାରଣ ଦ୍ଵାରଦ୍ଵାରୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ବା ୧୩୮ ୧୦ ମସିହା ଦ୍ଵାରା ୧୨ ଓ ୧୩ ସମୟେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମତେ ନିଲମ ହେବ ।—

ପୁ: ଭୈରବ ସବରକରଣ । ମୁ । ସହାୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପ୍ର । ହେବ । ନ ୨୨ ମୂଲ୍ୟ ଉ: । ଚା । ପୂର୍ବରୁ ଜମିଦାରୀ ଦେଖାଦାର । ଚା । ୫୦ / ୧୦୦ ସଦର ଜମା ୧୨୫୮/୫୩ ଅଟେ ଉକ୍ତ ମଧୁର । ଚା । ୫୦ / ୧୦୦ ସଦର ଜମା କରଣ । ମୁ । ୧୫୮/୧୩ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓ ଉକ୍ତେ ଥିବା ଜମା ଗୋଟି ଓ ନିଜ ଶୁଣ ସହର ନିଲମ ହେବ ଅ: ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦୦ଟା

NOTICE.

"Wanted a graduate strong in English for the post of Asstt. Head Master and Second Master of the Khurda H. E. School on a monthly salary of Rs. 50. He will have free lodging in the school Hostel. None need apply who will not stick to the post at least for 2 years. Apply sharp to the Secretary."

ଦୋଷିସ ।

ଅନ୍ତ ଦସପତ୍ରା କରଣ ରେ ବ୍ୟବସାୟପୁର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରକଳ ଦୋଷିସ୍ଵାରୀ ଏକଦାସ ସଦା ସାଧୁକରଣ ଅବଦଳ କରଣ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଦୋଷି ମନୁଷ୍ୟସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ସଜସର୍ବୀ-ରରେ ଦେଖାଦାର ବାହାକୁ ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟସିଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଏକପତ୍ର ୧୯୧୦ ୧୯୧୧ ମୂଲ୍ୟ-ପୁର ଦସପତ୍ରା ।

ଶ୍ରୀ ନାଗପୁର ଦେଓ ରଞ୍ଜ ସରା । ଚା । ଦସପତ୍ରା

ଉତ୍କଳ ଦାସିକା ।

RECORD OF RIGHTS IN REVENUE COURT.

A notice has recently been hung up in the Collector's office requiring all persons who have instituted suits for arrears of rent to produce Khatians and Khewats on the dates of hearing of their cases. It runs thus:—

ସବସାଧାରଣଙ୍କ ଜଣାଇ ଦାସପତ୍ରପତ୍ର ଯେ ସମସ୍ତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଅରଜି ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଶୁଭିକ୍ଷଣ ଓ ଶେଷିଆଟ ଦ୍ଵାକ୍ଷର ନିରବାର ଆବଶ୍ୟକ, ଅବଦଳ ଅଦେଶ ଦାସପତ୍ର ଓ ବାକିମାନେ ଅରଜି ଦାଖଲ ଦିନଠାରୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଶୁଣାଣି ଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଶୁଭିକ୍ଷଣ ଦାସପତ୍ର ନିରାଧାର୍ୟ ଚାରିଖରେ କୋଟରେ ଦେଖାଇ ଓପାସପ ନେବେ । ତା ୩୦ ୭ । ୧୦ ରିଶ ।

We fail to see why the khewat is required. The khewat contains the names of proprietors. It affords no information regarding tenant's rights. The names of proprietors are registered in the Collector's register under the Land Registration Act. The tenants will surely come forward and resist the claim of an unrecorded proprietor if he is not in actual possession by receipt of rent. The khatian may help the court in ascertaining the area of the holding or the rent payable by the tenant. Its production is required, it seems, to give effect to the provisions of sec. 147 B of the Tenancy Act which was extended to Orissa in 1908. It enjoins on the Civil Court which exercises jurisdiction over rent suits in Bengal to "have regard to the entries in such record of rights relating to the *subject matter in dispute* which may be produced before it, unless such entries have been proved by evidence to be incorrect, and when a Civil Court passes a decree at variance with such entries it shall record its reasons for so doing." In Orissa both Act X of 1859 and some provisions of the Bengal Tenancy Act which have, from time to time, been extended piecemeal, are in operation. The procedure to be followed in the trial of rent suits is still governed by the old law. Chap. XIII of the Bengal Tenancy Act which deal with procedure, has not been extended to Orissa as a whole. Sec. 147 A and sec. 147 B of this chapter have only been extended. Sec. 34 of Act X of 1859 and Sec. 12 of Act VI B C of 1862 provide for the particulars to be mentioned in a plaint filed in a Revenue court in a suit for rent. They are substantially the same as those required by sec 148 of the Bengal Tenancy Act (not extended to Orissa) with this exception that in the latter section, it is required

that boundaries or in lieu thereof description sufficient for identification should be given and in an area where a record of rights has been prepared and finally published, the survey plots, and the rental of the tenancy should be in accordance with the record and where alteration in area has been made after publication of the record, a statement of the rental of the original tenancy according to the record and a statement as to how the amount of rent claimed has been computed should be made. There is an important proviso to this section (sec. 148) which authorizes the court admitting a plaint which does not contain such statement to require the Collector to supply, *free of cost*, "a verified or certified copy of or extract from, the record of rights, relating to the tenancy." The landlords in Orissa as a general rule, state in their plaint the Schedule numbers, Khasra numbers, area and the rent as entered in the record of rights, besides other particulars specified in the old law. If any of these differ from the record affecting prejudicially the interest of the tenant he is sure to come forward and point this out and in fact he does so. We fail to understand why under such circumstances the Revenue court should insist upon the production of khatian and khewat in all cases. As the law now stands, we doubt very much whether the Revenue Court trying rent suits can, in the absence of sec. 148, legally insist upon the production of the khatian in all cases. There is no penalty provided for the disregard of the Court's orders in this respect under the old law. While section 148 of the Bengal Tenancy is more imperative and insists upon court's paying regard to the entries on the record of rights, it enables the court to require the Collector to supply, *free of cost*, copies of or extract from the record and thereby save the parties from the trouble and expense of obtaining such copies. This is no small and mean advantage to parties and they have been deprived from it by the non-extension of sec 148.

Let us now see with what object sec 147 B was enacted and whether it requires the production of the khatian in all cases. Sec. 103 B lays down that the entries in the record of right should be presumed to be correct until the entry is proved. As in many instances it was found that the courts did not attach due weight to them, the Legislature thought fit to enact this section to define the force to be attached to the entries and to require the court to record its reasons if it thought fit to disregard them. The wording of the section and the insertion of the words 'may' and 'subject-matter in dispute' will leave no room for doubt that the Legislature never intended that the entries in the record should be produced in *all cases, even in ex parte cases*. In inserting

the words "subject matter in dispute" the select committee intended "that the court should have regard to entries in the record of rights which may be produced before it and which are relevant to any matter in dispute between landlord and tenant."

In a later issue we shall discuss how the parties will be prejudicially affected by the order now issued.

ଅଗାଧୀ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା ୧୦ ରିଶ ଦିନ ୩୧ ଓ ବେଳେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମ୍ପର୍କର ଏକ ଅଧିବେଷଣ ଶେଷିକା: ବାଦାଦୁରକର ବେଲିଭେଡ଼ପୁର ଭବନରେ ବସିବ । ଏଥିରେ ଯେ ଦାସିଆ ଦେବ ବହିର ବନରଣ ଏ ପରେ ବାଦାଉବ ।

ଏକଲ ବାଉରୀ ପ୍ରଭୃତୀ ଦୁଇଦିନସନ୍ତୁ ପ୍ରାମରେ ଦୁଇଦିନସନ୍ତୁ ସାଦରେ ବନ୍ଦ ସଦାକା-ଦାଉରା ସରକାରୀ ଶରତରେ ୧-୮-୫ ଏବଂ କମି ଶରଦ ଦେବାର ସରକାରୀ ବନ୍ଧନ ଦୁଇଦିନ, ମନେକରେ ବାଦାଉଥୁ । ଏ ବାଦର ଇମ୍ ୧୯୧୦ ଫିଟ ଏକ ଚୌଡ଼ା ୫-୮ ଫିଟ ଅଟେ ।

ମର ତା ୨୧ ରିଶରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ସୁବନ୍ଧ ଓ ବ୍ରହ୍ମା ଶୁଭ ଭାବରେ ପ୍ରାୟ ସବଦେ ଅଳ୍ପ ବୁଝି ଦୋଇଥିଲ । ବହାର ସାମନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଏବ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦଶିନ ପୂଜା-କ୍ଷଳରେ ବହୁ ଅଧିକ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲ ଏହା ଘୁବରେ ୫-୮-୦ ରିଶ ଏକ ମରଦଦପୁରାରେ ୨-୫-୫ ରିଶ ସବାପେସା ଅଧିକଥିଲ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଦେବଳ ସମ୍ଭବପୁରରେ ୨ ରିଶ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲ ।

ମର ତା ୧୨ ରିଶରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଭାବରେ ଯେତେବେଳେ ଶେଷରେ ୫୨୧ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲ ଯେ ବହୁ ମଧ୍ୟରେ ସଜପ୍ରଦାନାରେ ୧୨୧ ବମେରରେ ୧୫୩ ଓ ବ୍ରହ୍ମାରେ ୮୫ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲ । ବଙ୍ଗ, ପଞ୍ଜାବ, ସୁକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରଦେଶ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଏ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଦେଶର ମୁକ୍ତ ୫୦ ରୁ ଉତ୍ତାସୁଲ । ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ମୋଟ ମୁକ୍ତ ୨୧୭ ଥିଲ । ଏ ରିଶର ପ୍ରଭା କମେ ଉତ୍ତା-ସକଥୁ ସୁଖର କଥ ଅଟେ ।

ସୁଲମାନ ଶ୍ରୀକ୍ଷମାପେ ସରକାରୀ ଶ୍ରେଣୀ-ନୋ ୮ ଟା ସିନାସୁର ଦୁର୍ଭିମଧୁ ଏଠା ରେବ-ନସା ଦୁଲେଜର ସେଣ୍ଟ ମଦସୁର ଏବ ମରଜ-ଫରକ୍ତୁ ଅଲିବେନ ମାସରୁ ୫ ୧୦ ରେଣାଏ ଦୁଇ ଦୁଇ ମରଥୁକ୍ତ । ଏହି ଦୁଇ ସେମାଦେ ରେବନସା କଲେଜରେ ଶ୍ରେଣୀ ହରବେ । ଏହି କ ୮ ଶ ଦୁର୍ଭିମଧୁ ଶ୍ରୀର ଭାଲକାରେ ସେଣ

ସତସ୍ତର ଓ ଅନ୍ୟ ସ୍ତର ୪ ଥି ଗ୍ରାମ ଅଧିକାର
ଦରବାର ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତୁ ।

ରଞ୍ଜୟର ଜମା ଦରସ୍ତର ଗ୍ରାମରେ ଶତ
ତୋଷ୍ଟି ମାସ ତା ୩ ରାଜରେ ଏକ ଉପଦେଶ
ଦେଲୁ କର ତ ୪ ଶ ତାସ୍ତ୍ର ଉପକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ
କରେ । ସେଠା ବନ୍ୟାଦ ହାସ୍ତୀ ବାବୁ ସଦୂନାଥ
ହିନ୍ଦୁ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରୀକ ସ୍ତୋତ୍ରସ୍ତର ଦରରେ ଶିକି-
ୟୁରରେ ସ୍ତରକୁ ଦୋଇଅଛି । ସେହିମାସ
ତା ୨୮ ତରରେ ରଞ୍ଜୟର ଏକ ଉପଦେଶ
ଦେଲୁ କର ୨୧ ଶ ତାସ୍ତ୍ର ଉପକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ
କରେ । ବନ୍ୟା ଶ୍ରୀରାମାଦେ ଏହି ଦେଲୁରେ
ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଅପତ ପ୍ରଦାନ ଦରଥିରେ ।

ଏକ ଅପ୍ରେଲ ଚପ୍ର ବାବୁ ବାଣୀ ସଜସ
ଅତୀତ୍ତ ଜମଳେ ଏ ଜଳର ଦରଦର ଅସନ୍ତି ।
ଅନ୍ୟ ମାସ ତା ୨୧ ତର ଦରା ଦୁଇପ୍ରଦର ସମ-
ୟରେ ଜଳମ ଦରବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦର ସରକାର
ଗଡ଼େରେ ବିଜ୍ଞପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେହି
ବିଜ୍ଞପନରେ ୩୪ ଟା ମାହାର ଜଳମ ଦେବାର
ଚାଲିବା ବାହାରଅଛି । ସ୍ତରରେ ସେହି ଅଗଣ୍ଡ
ମାସ ତା ୨୨ ତର ଏକ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ସେପେ-
ମ୍ପର ମାସ ତା ୨୩ ତରରେ ବାଣୀ ସଜସ ମାହାର-
ମାନ ଜଳମ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ।

ବୋମ୍ବାରାରେ ବସବଦ୍ୟାଳୟର ଉଦ୍ୟାନ
ଧରେ ବରୁଣସ୍ତର ସ୍ତର ଜମିଣ
ସତାରେ ସେଠା ବନ୍ୟାଦ ଧନୀ ସର ଦରାବଳ
ଜାହାଜିର ମଦୋଦୟ ବସବଦ୍ୟାଳୟକୁ
ଟ ୩୨୦୦୦୦ଟା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବସବଦ୍ୟା-
ଳୟର ଦର୍ତ୍ତସମାଦେ ସେ ଦାନ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ
ଦାବାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ୟାନ
ମଧ୍ୟରେ ବୁଦ୍ଧଜମିଣ ସମ୍ପଦରେ ଦେବେକ ସର-
ଅସହି ଦରଥିରେ । ମନ୍ତ୍ର ଅଧିକାରୀ ସରକାର
ମତରେ ଦକା ବ୍ୟର୍ଥଦେଲ । —ଦାବା ମଦା-
ସମ୍ପଦ ଏ ଦାନ ସେମନ୍ତ ଉଦ୍ଧାରଦୁଦୟର
ପରଦୟକ ଦେମନ୍ତ ପ୍ରଣାମସ୍ତ ଅଟେ ।

ମେଦମ୍ପରର ଗର ବମ ମୋଦକମାରେ
ଶଲସ ପାଉଁସିବା ବଦଲେକଙ୍କ ମଧ୍ୟକୁ ଜ ୪ ଶ
ମାତସିକ ଓ ଅଧିକ ଦସ୍ତଲେଗର ସତସ୍ତର
ପାଉଁସ ଦାବରେ ମେଦମ୍ପରର ସରକାରଙ୍କ
ମଦକୁମାରେ ସେଠାର ସେ ସମୟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଓ ସୁଲତ ଦେସ୍ତ ସ୍ତରସ୍ତର ଓ ଉଦ୍ଧାରକ
ଦାରେ ପୂଅକ ୦ ୪ ମର ଦେବାଳ ମୋ-
ଦକମା ଉପସ୍ତିକ ଦରଥିକାର ପାଠକମାତ୍ର
ଜଣାଅଛି । ମୁଦେମାଦେ ଦାଉଦୋଟରେ

ମୋସତ ଦରବାରେ ସେ ସମସ୍ତ ମୋଦକମା
ଏକତ୍ର ଦାଉଦୋଟରେ ବରୁଣ ଦେବାର
ମଧ୍ୟକୁ ଦୋଇଅଛି । ଅସନ୍ତି ମାସ ତା ୨ ତର-
ରେ ବରୁଣ ଅରମ୍ପ ଦେବ । ଏଥିରେ ଉଦୟ-
ପସ ଏକ ସୁଦୟର ବକ୍ତ ସୁଦଧା ଦୋଇଅଛି
ସଦେହ ଦାହି ।

ଘୋଷ୍ଟାଦାର୍ଜି ସମ୍ପଦରେ ଶରତ ଗର୍ବୁମେଖ
ଏକ ଦୁଇନ ଜମ୍ପମ ପ୍ରଦର ଦରଅଛନ୍ତି । ତାତ-
ଦରେ ବିକସ୍ତ ଦେବା ସରକାରୀ ଘୋଷ୍ଟାଦାର୍ଜି-
ପର ଅନଲେଦର ଉଦ୍ଧାର ଘୋଷ୍ଟାଦାର୍ଜି ବ୍ୟବ-
ଦାର ଦୋଇପାରବ ମାସ ତାହାର ଜମ୍ପ ୩୩
ଘଣ୍ଟ ତୋଡ଼ା ୩୩ ଘଣ୍ଟରୁ ଅଧିକ ଅଧିକା ଯଥା
କମେ ୩୩ ଓ ୩ ଘଣ୍ଟର ଉତ୍ତା ଦେବ ଦାହି
ଏକ ସେ ଦାର୍ଜି ଦାନକ ସରକାରୀ ଦାର୍ଜି ଦାନ-
କରୁ ସରକାର ବା କରମ ଦେବ ଦାହି । ଏ ପର
ସଦ୍ୟପି ସେପର ଦାର୍ଜିରେ ଉପସ୍ତୁକ ତାତସିକ
ଲଗି ନ ଥିବ ଦେବେ ଦାବା ଦସ୍ତ ଦରବା
ଦାରଣ ଘୋଷ୍ଟାମାତ୍ରର ଜେନରରକ ନିଦର୍ଶକୁ
ପଠାସିବ ଅଧିକା ସମ୍ପଦ ଦେଲେ ଅଧିକକୁ
ମାସୁର ଜିଅସାର ଅନ୍ୟପ୍ରଦାରେ ବିକ ଦେବ ।
ଏଥିରୁ ଖଠକମାଦେ ଦେଖିବେ ସେ ଅନ୍ୟର
ଉପର ଘୋଷ୍ଟାଦାର୍ଜି ଉପରେ ଡିକଟ ରଗାର
ବ୍ୟବଦାର ଦରବା ବିକସ୍ତରେ ବିକେଷ ସାବ-
ଧାତବା ଅବଶ୍ୟକ । ଅଲଲେକଙ୍କ ପ୍ରତି ଏଦେ
ଘଟକକୁ ନ ଯାଉ ସରକାରୀ ଦାନଦର
ଦରବା ଦେସ୍ତସ୍ତର ।

—O*O—

ଗ୍ରାହାକ୍ରରେ ପ୍ରବାସିତ ଦରମ ସେଣ ଉଅଥ
ଦୁଲ ସେତାପତ ସମ୍ପଦର ପସରେ ସୁଲତ
ଅନ୍ୟରୁ ଦଥା ଯାହା ଲେଖାଅଛି ତାହା
ଅନ୍ୟକୁ ଶୋଭନସ୍ତ ଅଟେ । ଲେଖକ ଜଣେ
ରଦ୍ଧଲେତ ଏକ ରଦ୍ଧଲେତ ସାରିବର ଦାନ
ଦେଇ ସୁଲତ ରଦ୍ଧଲେକଟରକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ
କରବା ଦାରଣ ଅନୁରୋଧ ଦରଅଛନ୍ତି । ସର୍-
କାର ମୂଳ ନ ଥିବେ ସେ ଏଦେ ସାଦସ ଦର
ଲେଖକେ ଦାହି । ଅନୁମୋଦନେ ଅଣା କରୁ
ଏହା ସୁଲତ ସୁପ୍ରସ୍ତର ଓ ଜଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର
ଦୃଷ୍ଟି ଅଧିକାରୀ ଦରବ ଏକ ସେମାଦେ ଏପର
ଅନ୍ୟରୁ ନିବାରଣର ବିହର ଉଦ୍ଧାସ୍ତ ଦରବେ ।
ଅନୁବେଦକର ଅଗିଷିତ ଦକଷ୍ଟବର ଦାବରେ
ପାଞ୍ଚଅନକର ସମତା ବକ୍ତ ରସ୍ତର ଏକ ଏହା
ଦ୍ଵାରା ଅଦେଦ ସମୟରେ ଅନେକ ଅନ୍ୟରୁ
ର ଦଥା ସୁଲତାଏ । ଉକ୍ତ ଦାବମାତ୍ରକ ଅଗି
କଲେ ରହି ସୁଦରସୁଲତ ବିକସ୍ତବରମାନେ
ଏଦାଦୁଷ ଅନ୍ୟସ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବରୁଥିବାପ୍ରଲେ
ମୋସପର ସୁଲତ ଦସ କରୁ ନ ଥିବେ କ ?

ତାତଦର ସେଇଂସବ୍ୟାକରେ ଗଣ୍ଡିକ
ରଖିବା ଦେବାର ସୁଦ ପୂର୍ବେ ଶରବର ବାଟିକ
ଟ ୩୩ ଥିଲ । ବହି ପରବର୍ତ୍ତେ ଦେବେକ ବର୍ଷ
ଦେଲ ସରକାର ଜମ୍ପମ ଦରେ ସେ ସେତେଦେବା
ସେଇ ଦେବାର ସମାଦ ମା ୨ ସ ପୂର୍ବେ ଦଥ-
ସିବ ବହି ଉପରେ ପରଦସ ଟ ୩୩ ଓ ଅବ-
ଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଉପରେ ପରଦସ ଟ ୩୯ ଟା ଦୟା-
ସିବ । ଏହି ଦୁଇପ୍ରଦାର ସୁଦର ଦେସାବ ରଖି-
ବାରେ ତାତଦରର ଅସୁବଧା ଓ ଅଧିକା ଶରଣମ
ଦେବାରେ ଶରତ ଗର୍ବୁମେଖ ମା ୨ ସ ପାଇଁ
ଟ ୩୩ ସୁଦର ଜମ୍ପମ ଉଠାଇଦେଇ ଅଦେଶ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ଏଗିକ ଜମାଥିବା ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା
ଉପରେ ବାଟିକ ପରଦସ ଟ ୩୯ଟା ଦେସାବ-
ରେ ସୁଦ ଦିଅସିବ । ଦେବକ ଏଦବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଦୁଇଶର ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଦେହି ଜମା କର ନ
ପାରବା ଜମ୍ପମପ୍ରଲେ ଟ ୫୦୦୦ ଟା ଦୋଇଅଛି ।
ଏହି ଅଦେଶମାତ ଅସନ୍ତି ତାତଦରମାସକୁ ପ୍ରତ-
ଦର ଦେବ । ବାଟିକ ଜମାକରବା ଟଙ୍କାର ଉର୍ଦ୍ଧ
ସୀମା ଟ ୨୦୦୦୦ଟାରୁ ଟ ୫୦୦୦୦ଟାକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେବା
ବର ଦୋଇଅଛି ମାସ ସୁଦ ଟ ୩୯ ଟା ପ୍ରଲେ
ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଟ ୩୩ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ । ଜତ-
ସାଧାରଣ ମିତଦ୍ୟାସିତା ଓ ସାସ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଧାଦ
ସତାରେ ସରକାର ସେଇଂସବ୍ୟାକ ପ୍ରାପତ ଦର-
ଥିବା ପ୍ରଲେ ସୁଦରେ ଦୁଇଅଣା ଦାହିଦେବା
ଅସମ୍ଭବ ଦେଖାଯାଏ ।

କିନ ପାହାଡ଼ ଠାରୁ ଦାବୋଡ଼ାକୁ ଅସୁଥିବା
ରେଲଗାଡ଼ରେ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଜିଆର ଚାଲୁଚଳୁ ସମ୍ପ
ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ବଙ୍ଗ ମହଲାର
ଅଲଙ୍କାର ଅପଦରଣ ଲେହରେ ଶ୍ରୀ ଲେହ
ସାଜ ଜମାଇପୁରଠାରେ ଚାକ ହୋଇ ମଧ୍ୟକୁ
ଯାଇ ରେଲ ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତ ମହଲାକ
ପାଟିରେ ଲୁଗା ଭାଙ୍ଗିଦର ଅଲଙ୍କାର ଅପଦରଣ
ଦରବା ସମୟରେ ସେ ଉଠି ଟଣାଟଣି କରନ୍ତେ
ପିଲମାଦେ ମଧ୍ୟ ଉଠିଲେ । ଲେହଟା ବୋ ୩୫
ଶିଷ୍ଟ ସନ୍ଧାନକୁ ଜଳା ଦବାଟି ବାଟରେ ପହାଉ
ଦେଇ ଶ୍ରୀ ଦେହରେ ହୁସ୍ତ ରୁଷି ଦେଲ ଏକ
ଅଲଙ୍କାରମାତ ଦେଇ ରେଲଗାଡ଼ ଡେସ୍ତର
ନିଦର୍ଶରେ ଅନ୍ୟବଳରେ ଚାଲିବାବେଳେ ପଲ-
ଇଲା ଜଣେ ରେଲ ଜର୍ମିରୁସ ଦେହ ଦର ବାକୁ
ମାଇଲିଏ ବାଟ ଗୋଡ଼ାଇ ଯାଇ ଧରଲେ । ସର୍-
ସିବା ପୂର୍ବେ ଅଧିକ ଜଣେ ଲେହର ଦେହରେ
ସେ ହୁସ୍ତ ରୁଷି ଦେଇଥିଲ । ଲେହଟା ଦେହ
ଦୁହୁତ ! ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ପୂର୍ବେ ରେଲ ରମ୍ପଦାରେ
ଚାକସ ଦରୁଥିଲ ଓ ଦାବୋଡ଼ ସତାରେ ମହଲା
ସମ୍ପଦୀୟ ଲେହ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ପରେ ପର

ସହାଠ ପାଉଥିଲ । ଏହାଠାରୁ ବଡ଼ କୃତବ୍ୟ ଦେଖିବା ହେବ ।

ଶ୍ରୀରାମପୁରର ବ୍ୟାପକାରୀ କମିସନର ମାନ୍ୟ-
ବର ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମୋଦୟ ଗୋସ୍ୱାମୀ ବାହାଦୁର,
ବାବୁ ଗଜେନ୍ଦ୍ରଲଲ ଗୋସ୍ୱାମୀ, ବାବୁ ରାଧିକା
ଲଲ ଗୋସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବାବୁ ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର
ଗୋସ୍ୱାମୀମାନେ ଶ୍ରୀରାମପୁର ମିଉନିସିପାଲିଟିର
ପ୍ରସ୍ତାବନ କଲ ଯୋଗାଉବା କାର୍ଯ୍ୟସକାଶେ
ମୁତ ବାବୁ ଗୋପୀକୃଷ୍ଣ ଗୋସ୍ୱାମିଙ୍କ ସ୍ୱରୂପାର୍ଥ
ଟ ୪୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେଶ
ହୃଦୟର କାର୍ଯ୍ୟ କମିଟି ଏହି ଦାନ
ଅନାବ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପଠେ । ସେଠା ଅନ୍ୟ ଧନୀ-
ଲୋକେ ଏଥିର ଅନୁକରଣ କଲେ ସଦକରେ
କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାର ହେବ ।

ଅକାଶ ବିମାନାଗେଷ୍ଟୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଭ୍ରାତୃମାନ ଡକ୍ଟର-
ମତ ମହୋଦୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କପ୍ପାଳ ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା
ମହାଶୟ ଅକାଶ ବିମାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଡ଼ାରେ
ଅଗ୍ରେଦୃଶ ପୂର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବିରାଜି କର-
ପ୍ରକାର ସମ୍ପାଦ ମିଳେ । ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା ମହାଶୟ
କଲିକତାର ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାପକ
ନିଜ ହେ, ଏମ, ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା ମହୋଦୟଙ୍କ ପୁତ୍ର
ଅଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅବସ୍ଥାନ
କରୁଅଛନ୍ତି । — ବଙ୍ଗାଦର ସାହସ କାହିଁ ବୋଲି
ଯାହାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଏଥିରୁ ବାଙ୍କର ପ୍ରମ ଗୁଜ-
ପିତ । କପ୍ପାଳ ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା ମହାଶୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
କର୍ମୁଥାଲର ମହାଗୁଜାଳ ଶରୀରରକ୍ଷକ ଓ
ପ୍ରାଣକେଶ ସେକେଟରୀ ସ୍ୱରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ।

ସଂଗ୍ରହରେ ପାଠ କଲୁ ଓ ଗ୍ରନ୍ଥପୁରର
ଦବାବ ୪ ବର୍ଷ ହେଲ ନିଜ ସଙ୍ଗରେ ଗୋବଧ
ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହାର ପଳ ସ୍ୱରୂପ
ସେ ସଙ୍ଗରେ ବୋଧ୍ୟ୍ୟା ବୁକି ହୋଇଅଛି ;
୪୦ ୧୧୦୭ ସାଲରେ ଗ୍ରନ୍ଥପୁର ସଙ୍ଗରେ
ବୋଧ୍ୟ୍ୟା ଥିଲା ୧୦୨୭, ୧୧୧୧୦ ସାଲରେ
ବୋଧ୍ୟ୍ୟା ୧୨୧୭ ହୋଇଅଛି । ଏପରି
ସୁଖ ହେଉ ସୁଖା ଗ୍ରନ୍ଥପୁରର ମୁସଲମାନ-
ମାନେ ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କବରରେ ଏହି
ମର୍ମରେ ଅବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ସେ ଜାଲରେ
ଗ୍ରନ୍ଥପୁରର ଦବାବ ବୋଧ୍ୟ୍ୟା ନିଷେଧାଜ୍ଞା
ପ୍ରକ୍ତ କରୁଥିଲେ ସେକାଳରେ ବାହାଙ୍କର ମତ
ପ୍ରକୃତପ୍ର ଓ ଥିଲା । ଅବଏବ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମ
କ୍ରମେଧୀ ଅଜ୍ଞ ରକ୍ଷକ ହେବା ଉଚିତ । ଏ
ପ୍ରକାର ହିତକର ଏବ ଧର୍ମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବିଷୟରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦସ୍ତାବେଜ କରବା ସହଜରେ ଅନୁ-

ମାନ ହେଉ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯାହା କରୁବେ
ପଛରେ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଏପରି ଅବେଦନ
କରବା ଦୁର୍ଗତ ବିଷୟ । ଏହ ପ୍ରକଳ ମୁସଲମାନ
ସଙ୍ଗେ ହାବୁରର ଗଜା ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା ମୁସଲମାନଙ୍କୁ
ବୋଧ୍ୟ୍ୟା କରବ ଦେବା ହାରଣ ଦୃଢ଼ ଉପ-
ଦେଶ ତଥା ମୁସଲମାନଙ୍କର ପାଞ୍ଚୋଦଧିବା ଭଲ
ନିହେ ।

ଗତ ବା ୨୨ ଉପର ସମ୍ବନ୍ଧପୁର ହୃଦିତ-
ଶୀରେ ଏ ନଗରନବାସୀ ଦୁଇମ ସେନ ଉପ-
ନିରୁଦ୍ଧା ସେକାପକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧର ଶ୍ରେଣି ପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ
ହୋଇଅଛି । ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ
ଏଠା କଦମରପୁରଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି ଓ “କଦମରପୁରଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ସବୁ
ସାଧାରଣଙ୍କର ଅଟେ । କଦମରପୁର ଠାକୁରଙ୍କର
କମିଟି ମେମ୍ବରମାନେ ଚିରକ୍ରମସାପ୍ୟ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ
ରୋଗ ପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର
ସମ୍ପଦାୟ ବିଷୟ ବୁଝିବା ଦୂରେ ଥାଉ କେବଳ
କଦମରପୁରଙ୍କର ଅଗ୍ରାଣ ପରବର୍ତ୍ତନକରା ଦେଉ
ହାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ମେମ୍ବରମାନେ ଚପୁର ହୋଇ
ସକଳ ବିଷୟ ବଦଳ କରୁଥାନ୍ତେ ବାହାହେଲେ
ଅନି ସେବକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସବୁସାଧାରଣଙ୍କର
ଧିବା ବୋରପ୍ରାଣ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ବୁଝାଦ
ଦୁସ୍ତାନ୍ତର ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ X X X ରରସା-
କରୁ ମେମ୍ବରମାନେ ଏଣିକି ଚପୁର ହୋଇ
କଦମରପୁରଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରକୃତର ଉଦ୍ଧାର
ସାଧକ ନମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା କରୁବେ । ତତେହି
ମେମ୍ବର ପର୍ବରେ ଉପସ୍ଥା ଦାଖଲ କରବେ ।”
ଅମ୍ଭେମାନେ କମିଟି ମେମ୍ବରମାନ ଏବ ଏଠା
ମୁସଲମାନ ସମ୍ପଦାୟର ଅବଗତ କମିଟି
ପ୍ରତିପ୍ରକାଶକର ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଏହା
ଦେବେଦୂର ଯଥାର୍ଥ ସେମାନେ ଚହର ବିଷୟ
କରବେ ଓ ପ୍ରକୃତରେ କମିଟିର ବିଷୟ ହୁଅଥିଲେ
ଚହର ପ୍ରକାଶ କରବେ । ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର
ଗୁରୁ ଦେବା ବିଜ୍ଞ ଗରଷ୍ଟ ବ୍ୟାପାର ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ
କର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚପୁର ଦେବାର
ଯାହାର ଅବହାଗ ବା ଅପ୍ରା ନାହିଁ ତାହାର ସେ
ପଦବ୍ୟାଗ କରବା ଉଚିତ ବୋଲି ଲେଖକ
ସାହା କହୁଅଛନ୍ତି ଚହରେ ବିରୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ।

ଦାଣ୍ଡି ଓ ହାଠ ବିଷୟରେ ଗଢ଼ଜୀବନସିନା
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ପୂର୍ବେ ଗଢ଼ଜୀବରେ ଜାଣିବା
ହାଠ ଦେହ ଚଣ୍ଡି କ ଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲରୁ
ଦାଣ୍ଡି କହୁ ଅଣିଲେ ହେଲ । ଗଢ଼ଜୀବର ଦାଣ୍ଡି
ଅତି ବଦଳ ଦେଲେହେଁ ଜାଣିବା ହାଠ ପ୍ରଭୃତ
ମିଳୁଥିବାପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସେ ଦାଣ୍ଡିରେ ଗଢ଼ ଗାଢ଼ଗାର
ବନ୍ଧୁ କ ଥିଲା । ଇଦାନା ଜଙ୍ଗଲର ପରମାନ

ଅନେକ ଉପା ଦୋରପ୍ରଭୃତ ଉପରେ ଜଙ୍ଗଲ
ଅନ୍ତର କଟକଣା । ପୁରସ୍ତ ଜାଳବା ହାଠର
ମୁକ୍ତ ବଢ଼ିଅଛି ଏବ ପୂର୍ବକାଳର ମୋଟ ଦାଣ୍ଡି-
ରେ ସଜ୍ଜ ଗାଢ଼ଗାର ଭରତ ବଢ଼ିଅଛି । ଏପରି
ପ୍ରକଳ ସେବେ ଗଢ଼ଜୀବର ଗଢ଼ଜୀବେ ମନୋ-
ଯୋଗୀ ହୋଇ ଅପଣା ଗଢ଼ଜୀବ ଜଣହେତେ
ଲୁଗାର ଦେବପ୍ରଭୃତ ଗ୍ରାଣକୁ ପଠାଇ ପଠାଇ
ଦାଣ୍ଡି ଇଅର ବରବାର ଶିଖାର ଅବନ୍ତେ
ଦେବେ ଅନେକ ଉପହାର ହୁଅନ୍ତା । ଗଢ଼ଜ
ଦାଣ୍ଡି ଗଢ଼ଜୀବରେ ପ୍ରତିପତ ହେଲେ ହାଠ
ଗଢ଼ଜୀବଙ୍କେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ବସୁଧିବ ଏବ ଏଥିରେ
ଅନେକ ଉପହାର ଦେବ ସନେହ ନାହିଁ ।
ଅମ୍ଭେମାନେ ସଦ୍‌ଯୋଗୀଙ୍କ ସହିତ ଯିବ୍ୟ
ଦେଇ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକ୍ତ ଗଢ଼ଜୀବଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟି
ଅବର୍ତ୍ତନ କରୁଅଛୁ । ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର କାଳାପ୍ରକାର
ବନ୍ଧୁ ନିବାସ ଓ ମଙ୍ଗଳ ସାଧକ ଗଢ଼ଜୀବର
ସବୁପ୍ରାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ଗଢ଼ଜୀବର
ଗୁରୁଅଜ୍ଞେ ଚିତ୍ତାର ଶୁଣାଯାଏ ମାତ୍ର ସେହି
ଦରଦରା ନିବାସର ଦେବେଉପାୟ ଅମୁମାନଙ୍କ
ଦ୍ୱାରରେ ଅଛି ଅଲକ୍ଷେତ ଗୁଜୁ । ଦେଶଜାଳ
ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାକୁ ସେବେ
ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୃଢ଼ରୂପେ ମନୋଯୋଗୀ ହୁଅନ୍ତୁ
ତେବେ ଅମୁମାନଙ୍କର ଦୁରବସ୍ଥା ଅନେକ
ସକାଶ ହୋଇଗଲା ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସହାୟ-
ତ୍ୱ ଗାଢ଼ଗାର ଯୋଗ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ସ୍ତୁତି ସ୍ତବ ।

ପରଲୋକ ଗତ ସମ୍ରାଟ ସପ୍ତମ ଏଜିନାର୍ଡିଜ
ସ୍ତୁତି ରକ୍ଷାର ଉପାୟ ବିଧାନ କରଣାର୍ଥ ଅନୁ-
ମାତଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟ ମହୋଦୟଙ୍କ ଦଲିଦତା
ବେରହେଉଥିବ ପ୍ରାପାଦରେ ଗତ ପୂର୍ବ ମଙ୍ଗଳ-
ବାର ଏବ ସଜ୍ଜ ହୋଇଥିଲ । ସମ୍ଭାଷଣରେ
ହାଇକୋର୍ଟର ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ୱପକ୍ଷ,
ମୁକ୍ତିଦାନାଦର ନିବାସ ବାହାଦୁର, ବରଭଙ୍ଗା
ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ମହାଗଜା ପ୍ରଭୃତ ଅଲେହ
ମାନ୍ୟମଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ
ସମ୍ପୁ ସୁଦାମଚରଣ ଦାସୁଦ ବାହାଦୁର ଏବ ସାମନ୍ତ
ଗୁଧାତରଣ ଦାସ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟ
ମହୋଦୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବଙ୍ଗଲାର ଲେକ-
ମାନେ ବିଗତ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ମୂଳରେ ଉପସ୍ତୁ-
ରୂପେ ଗୋବପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାର ବହୁ ପ୍ରକାଶ
କଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଦୁର୍ଗଭବ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରବାର ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ।
ବଢ଼ଲଟ ମହୋଦୟ ସମସ୍ତ ଗୁରୁବର୍ଗ ସକାଶେ
ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରାପିତ କରବା
କାରଣ ଯହିଁ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ପ୍ରାଦେଶିକ କାର୍ଯ୍ୟ
ସେ ଗୋଷ୍ଠି ବନ୍ଦ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ମାତୃକା, ଦୋମ୍ବର ଓ ପଞ୍ଜାବରେ ସୁପ୍ତ-
 ରସାର ଉପାୟ ବ୍ୟାଧି ଦୋମ୍ବର ଉପ-
 ଅବସ୍ୟ ବାହା ହେବ । ସମ୍ରାଟ ସାତଠାରୁ ବଡ଼
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଥିଲେ ଏବଂ ସାତଠାରୁ
 ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥାପି
 ହେବେ । ଏଥି ଉପରୁ ମାତାବର ମହୋଦୟଙ୍କ
 ଅଦେଶ ମତେ ମାତାବର ଗୁରୁଲେ ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱମିତ୍ତ ଯେଉଁମାନେ
 ଶୁଦ୍ଧା ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ପାଠ
 ହେବ । ତହିଁରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଲ ଯେ ଦ୍ୱାର
 ବଙ୍ଗର ମହାରାଜା ବାହାଦୁର ଏକଲକ୍ଷ, ମୂର୍ତ୍ତି
 ଦାବାଦର କରୀବ ବାହାଦୁର ୩୦୦୦୦, ବର୍ତ୍ତମା-
 ନର ମହାରାଜାଧରୀ ବାହାଦୁର ୨୫୦୦୦,
 ବେଝିୟାର ମହାରାଜା ୨୦୦୦୦, ଦାଉଥ ଡୁମ୍ବରୀ-
 ଓନ୍ ଓ ବଦେଲର ଗଜାମାନେ ଏହିପରି ୧୫
 ଦୁଇର ଲେଖାଏ, କାଶୀମହାରୀ ନିସିପୁରର
 ଗଜାମାନେ ଓ କାମେସର ପ୍ରସାଦ ୧୦ ଦୁଇର
 ଲେଖାଏ ଏବଂ ଅନେକେ ତହିଁ ଗଲେ ୫୫୦୦-
 ଠାରୁ ୫୫୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 ବାମଦ୍ୱାର ଗଜା ଏକଦୁଇର ଟଙ୍କା ଏ ସମସ୍ତର
 ମୋଟ ମିଶାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ୪୫୦୦୦୦୦୦ ଦା. ଅଟେ ।
 ଶେଷଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ସାଜାହେବ
 ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ତହିଁରୁ
 ଜଣାଗଲ ଯେ ସର୍ବସାଧାରଣରୁ ସୁଧି ରଖା-
 ନିତିରୁ ଗୋ ୫ ଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଅଛି । ଏ
 ପରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନନ୍ତ ଦୋଇ ପାରେ ।
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କମିଟି ସଂଗ୍ରହୀତ ଗୋ ଦେଖି ଦେବ
 ଦାବାଜ ଲକ୍ଷା ମତେ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ସୁଧି ରସାର
 ଦାବପ୍ରା ତତଦେ ସୁଭେ ସେ ସମ୍ପଦେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ତହିଁ ବୋଲିବା ଉଚିତ ନ ଥିଲେକେ
 ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟସି କଲେଜ ସଂଲଗ୍ନ ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷ
 ଦୋଷ୍ଟେର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରଣା ପ୍ରସ୍ତାବ ତାଙ୍କ
 ମତକୁ ଅଧିକ ଦେଖିଥିବାର ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ।
 ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାହଳା କମିଟି ଗଠିତ ହେଇ
 ସଭା ରଙ୍ଗ ହେଲ । ଦାଉଦୋରୀର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସର ଜେନରାଲ ସମହୋଦୟ ଏହି ସଭାର ସଭା-
 ପତି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶେଷଲକ୍ଷ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ମତକୁ ଦେଖିଥିବା ଶୁଣାବାସ ପ୍ରସ୍ତାବଟି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଲେକେ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମତକୁ ଯେନ କ.ହ ଓ ସମ୍ପାଦକ
 ସମ୍ପଦରେ ତହିଁର ଗୁରୁ ଅନୋଲକ ନିମିତ୍ତ
 କମିଟିରେ ଯାହା ଥିବ ଦେବ ପରେ ଜଣାଯିବ ।
 ଶେଷଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଅଣା କଲନ୍ତି ଯେ
 ସର୍ବସାଧାରଣ ଏହି ଗୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମିତ୍ତ ଯଥା
 ଯୋଗ୍ୟ ବା. ତରଦେ ଏବଂ ତେହ ଏବଂ
 ଟଙ୍କା ବା ତହିଁ ଜଣା ଦେଲେଥିବା ଗଜାକ୍ରମିତ୍ତ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସୁପ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ପରଲୋକ ଗତ
 ସମ୍ରାଟ ସେମାନେ ସହାନୁଭୂତର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖାଯି
 ପ୍ରକାଶପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଅନୁମୋଦନ
 ଦାବର ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ପ୍ରକା ବୋଲି ଦେଖାଯିବ ।
 ସର୍ବକୋଗ୍ରହେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଅବଶ୍ୟକ ଯେ
 ଯାହାର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଦାବ କରଣା-
 କାରଣ ଅନୁମୋଦନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁ-
 ଅଛି । ତଥା ସଙ୍ଗେ କାର୍ଯ୍ୟର ସମକା ଦେଖାଇ
 ତ ପାଇଲେ ସଭାଜଗତରେ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ସମ୍ମତ ରହିବ ନାହିଁ । ନିକଟରେ କେଦା ସଂଗ୍ରହ-
 ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ଜଲରେ ଶାଖା ନିମିତ୍ତମତ ଗଠିତ
 ଦେବ ।

* — * — *

ଗୁରୁଗଣ୍ୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଶିକ୍ଷା ।

ପୂର୍ବବଙ୍ଗ ଓ ଅସାମର କୁତୁହଳ ଶେଷଲକ୍ଷ
 ସର ବାମଦ୍ୱାରୀ ପ୍ରଭୃତ ସାହେବ ମହୋ-
 ଦୟ ଗୁରୁତ ସରକାରୀ ତରଫରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗତ
 ଦୋଇଥିଲେକେ ଗୁରୁତର ତନ୍ତ୍ରାତ୍ମ ସେ
 ଏକାବେଳେକେ ନିଷିଦ୍ଧ ଦୋଇ ଦାହାନ୍ତି ।
 ଅନ୍ୟକାଳ ପୂର୍ବେ ସେ ବଲତର ସମ୍ପାଦ-
 ପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଗୁରୁଗଣ୍ୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଶିକ୍ଷାସମ୍ବନ୍ଧ-
 ରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ କର-
 ଥିଲେ । ସେ ଯଥାର୍ଥ ବୁଝାଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୁରୁତର
 ଅଶାନ୍ତି ହଥାଏ ତତ୍ତା ଦେବା ସମୟରେ ପ୍ରାୟ
 ସହଦା ଇଂରାଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ଦେଖାଯି
 ଲେକକ ସଙ୍ଗେ ମିଳାମିଶା କରୁ ଉପସ୍ଥାପନ କଥା
 ଶୁଣାଯାଏ । ଶାସକବର୍ଗଙ୍କର ଲେକକପ୍ରତି ସହା-
 ଦୁରୁତ ଥିଲେ ଅନେକ ଉପକାର ଲାଭ ହେଉ-
 ଏବଂ ଲେକକଙ୍କ ମନୋରୁଚି କ ଜାଣିଲେ ସହା-
 ନୁଭୂତ କ ଦେବା ଓ ମଧ୍ୟ ଲେକକ ଗୁଣା ନ
 ଜାଣିଲେ ମନୋରୁଚି ଜଣା ନ ଯିବା ସେ ସ୍ତୁ-
 ଗୁଣେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଗୁରୁତରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଥିବା ଇଂରାଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ଗୁରୁଗଣ୍ୟ
 ଲେକକ ସଭାର ଅଧିକ ମିଳା ମିଶା କରଣା
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ମାତ୍ର ସେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁଣେ କାର୍ଯ୍ୟ କର-
 ବାର ଉପଯୋଗୀ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଦୌରସି
 ବନୋବସ୍ତୁ ନ ଥିବାରୁ ସେ ଦୃଷ୍ଟିତ ଦୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ଦେଖାଯି ଗୁଣାରେ ଉତ୍ତମ
 ରୂପେ କଥା ବାଣୀ ହେ ପାସ କରଣାକଳ
 ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନ ଥାଇ ଲେକକର
 ଶକ୍ତି, ମାତ୍ର, କୁସଂସାର ଓ ଧର୍ମ ବସୟ
 ଜାଣିବା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ୍ୟ ଅଟେ କାରଣ
 ବାହା ନ ଜାଣିଲେ ଲେକକ ମତକୁ ବଣା
 ଯାଇ ତ ପାରେ । ସୁଲକ୍ଷ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ
 ଶିକ୍ଷା କରଣାୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ଅଧିକ ଲେକ-
 କମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ସୁକା
 ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦାୟିତ୍ୱ । — ଶାସ-

କର୍ତ୍ତୃକ ସହାନୁଭୂତକାଣ ଯେ ତ ଅନୁମୋଦ-
 ନର କ୍ରମ ବାହା ଅନୁମୋଦକର ସାମ୍ପାଦ-
 କରଣୋପାୟ ଦେଖାଯାଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ରାଟ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତମରୂପେ ବୁଝିଅଛନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତୃମାନ ସମ୍ରାଟ ଗୁରୁତରୁ ଅଧି
 ବହିର ଅଗ୍ରକ ପରଲକ୍ଷେ ତର ସେଗୁଣଲ
 ମାତ୍ରକେ ନିଜ ଦେଶରେ ବାହା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସିଂହାସନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ମାତ୍ରକେ
 ବାହା ଲେକକ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
 ତ ଉପାୟରେ ସହାନୁଭୂତ ସଂଗୀତ ଦେବ
 ବାହା ସୁବଳ ହଥା । ପାଇର ସାହେବ ମହୋଦୟ
 ଯେ ଉପାୟର ଅବଗାରଣା କରୁଅଛନ୍ତି ବାହା
 କାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବା ପକ୍ଷେ ସନେକ ରହି ନ
 ପାରେ । ଲେକକଙ୍କ ଅନ୍ତର, ବ୍ୟବହାର, ଉ-
 ସଂସ୍କାର ଏବଂ ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ତ
 ଥିଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳା ମିଶା ହୋଇ ତ
 ପାରେ ଏବଂ ଲେକକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳା ମିଶା କରି-
 ବାକୁ ଗଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହଥା ହୁଣା
 ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକମୟ । ସୁଭେ ଲେକକ ବାସା
 ଜାଣିବା ଏବଂ ସମ୍ପଦେ ଅନୁନାୟି ଅଟେ ।
 ସୁଭକାଳର ଇଂରାଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ଲେକକ
 ସଙ୍ଗେ ଏମନ୍ତ ମିଳା ମିଶା କରୁଥିଲେ ଯେ
 ଲେକକ ତାଙ୍କ ଅପଣା ଦରଲେକ ପ୍ରାୟ ଶକା
 କରୁଥିଲେ । ତଦ୍ୱାର ଶାସକ କାର୍ଯ୍ୟର
 କିଛି ମାତ୍ର କିଛି ନ ଦୋଇ ବରଂ ପର୍ଯ୍ୟାପା
 କରୁଥିଲା ଏବଂ ଲେକକେ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହକରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲେ । ସରସ୍ୱତପ୍ରତି
 ସଭାକ ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପାଦାନ ଦେବ ।
 ଯେବେ ଇଂରାଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ଲେକକ
 ଦୁଣା କରି ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନ ମିଶିବେ ବା ତହିଁ
 ନିନ୍ଦା କରି ପରିତ୍ୟାଗ କରିବେ ତେବେ ଲେକକେ
 କି ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କର ଶାସକର ଉପକାର ବୁଝି
 ନିଷିଦ୍ଧ ଦେବେ ? ଭାରତୀୟ ଲେକକେ ବହୁ-
 ତଳର ଅବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନରେ ଧ୍ୟାନ
 ଦୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେକଳ ଲେକକ ଉପା-
 ନବାକୁ ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ନାନା ପ୍ରକାର ସଂପ୍ରସ୍ତା-
 ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟେକମୟ ଏବଂ ସେ ଶିକ୍ଷା ତାଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ମିଶି ନାଦା ଉପାୟରେ ଦେବା ଉଚିତ ।
 ଇଂରାଜ ଶାସକବର୍ଗମାନେ ଏ ଦେଶର ଶାସକ
 ଭାର କଲେ ମାତ୍ରକେ ବାହାକୁ ବିଦଳରୂପ
 କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ଦୋଇଥିଲେ । ଗୁରୁତର
 ଏକକାଳେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଦେଖକୁ ଉପ-
 ଥିଲା । ସେଥିର ଅଧିକାଂଶକି ଦେଖି କଲେ
 ସହାନୁଭୂତ ଦୋଇ ତ ପାରେ । ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ସମ୍ରାଟ ଗୁରୁତର ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାପା ବୌଦ୍ଧର
 ହଥା ଅପଣା ତତ୍ତାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି

ନିତ । ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ବ୍ୟୟ ମାତ୍ର ଚଳିବାର ସଂସ୍କୃତ
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଗୌରବପୂର୍ବକ ଭାବ୍ୟ । ଚିନ୍ତାମଣି
 ବାବୁ ଭାବ୍ୟ ଲେଖିବାକୁ ଯାଇ ବସନ୍ତ ନିକାତ-
 ଚଳେ ତୁଟି ତରୁ ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗ୍ରନ୍ଥ
 ଯେମନ୍ତ ସରଳ ଭେମନ୍ତ ମଧୁର ଏବଂ ରସମୁଦ-
 ଭାବ୍ୟ ଭାବ୍ୟର ଜୀବତ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମଧ୍ୟ
 ସମାଲୋଚନ ପୁସ୍ତକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପ୍ରକୃ-
 ତରେ ଅନେମାନେ ଭାବ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଡ଼ି ଉତ୍କଳ
 ଚଳନାକ ଯୋଗ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ତାଙ୍କୁ ଭାବ୍ୟତାର
 ପିକାର ପାଦବାର ଉପଲବ୍ଧି ତର ଅଚଳତ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଲେଖା ଅବେଗରେ ଅନେକ
 ପ୍ରକରେ ଯତ୍ନବଳ ଦୋଷ ରହିଅଛି ଏବଂ
 ତତ୍ତ୍ୱ ଏ ଦୋଷ ମାର୍ଜନୀୟ ନୁହେଁ । ଲେଖକ
 ତର ସଂପାଦକଙ୍କର “ ପଦାକାଳସାଧ୍ୟ ”
 ଦୋଷସ୍ୱଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସରସ
 ତରତା ଲେଖିବାଦ୍ୱାରା ବହୁଳ କଥା ସାର୍ଥକ
 ହୋଇ ଥିବାର ଅନେମାନେ ସ୍ତବ୍ଧ ହେଉଅଛନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଭାବ୍ୟରେ ସଜା ମହାଶୟା ଉଦ୍ୟାଦକ୍ତି
 ଅବାହନ କରବା ସଂସାଧ୍ୟ ବାବୁଙ୍କର ଦୋଷ-
 ଥିଲ । ତାହା ପୁସ୍ତକାଦର ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକ ନୁହେଁ
 ଏବଂ ଗୋଷମେଦପୂର୍ଣ୍ଣ କାହା ଦେଉ ଭାବ୍ୟ
 ରସାଦେଶିକି କଷବତ୍ତ ଅନୁଚିତକର । ସେ
 ଦୋଷ ପରଦାର କରବା ସବ୍‌ଗୋଷ୍ଠାକେ
 ବାହ୍ୟମୟ । ତତ୍ତ୍ୱ ସଂସାଧ୍ୟକର ଅବରସର
 ଅଭିମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଗୋଷିଏ ଦେଷ ଥିଲ ।
 ଅବରସ ଅମୃତ ପ୍ରାୟ ଅଜ୍ଞାନ ମତୋଦର ମାତ୍ର
 ତାହା ଅଶ୍ଳୀଳତାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ବିଷବତ୍ତ
 ବର୍ଜନୀୟ । ଅଧିକତା ବୀରରସରେ ଅଶ୍ଳୀଳବାଦ୍ୟ
 ଅଦୂର ପରତ୍ୟାଜ୍ୟ । ବୃତ୍ତାଦରର ପରକମର
 ବର୍ଣ୍ଣିତା ମତ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର “ ଅହାରେ,
 ସମରେ ଅଛି ରମଣୀ ରମଣେ, ଭିନିକାର୍ଯ୍ୟ
 ତାହି ସାର ରବେ ପସରପୁ ” ଲେଖିବା ଦୁଷ୍ଟ-
 ଶୀୟ । “ ରମଣୀରମଣେ ତ ଲେଖି ଅନ୍ୟରୂପେ
 ତ ସୁମର ପରକମର କୁଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ
 ଦେଖାତ ଦଅସାର ତ ପାରକ୍ରା ? ଚିନ୍ତାମଣି
 ବାବୁଙ୍କ ଲେଖାରୁ ସେ କିପେ ଉତ୍କଳର ତତ୍ତ୍ୱ-
 ପ୍ରେଣୀମଧ୍ୟରେ ଅପତ ପାଇବାର ଅଭିଷ ପାଇ-
 ବାରୁ ଅନେମାନେ ଉପସ୍ଥଳ ଦୋଷମାତ ପର-
 ଦାର କରବା ତାରଣ ସମ୍ପର୍କ ଦେଲୁ । ବହ-
 ସନୁ ହାବ୍ୟରେ ସେ ଦୋଷ ପରତୁତ ଦୋଇ
 ଥିବାର ଦେଖିଲେ ପୁଣି ଦେହୁଁ ।
 ପ୍ରସନ୍ନବୀତା ।— ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକ ସହଜ
 ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସଙ୍କୁ
 ଦ୍ୱାର ଅଦବାଦତ ଓ ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ସଂସାରରଣ
 ଦାସଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ସାମନ୍ତ
 ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏହା ଶ୍ରେଣୀ ବୈଷ୍ଣବଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଗୋବିନ୍ଦ, ବାସୁଦେବ, କୃଷ୍ଣ, ନାଗସୁଣାକ ଭାବ
 ତର ତ ପଲ ଲଭ ହୁଏ ବସୁମନ୍ତୀୟ ସଂସ୍କୃତ
 ଶ୍ଳୋକର ଓତଅ ଅନୁବାଦ ସଂସାଧ୍ୟରେ
 ଏଥିରେ ଦଅ ସାରଥକ । ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ସତାଶେ
 ଏ ଶ୍ରେଣୀ ଉପାଦେୟ ଗ୍ରନ୍ଥ । ତାମ କରବା
 ଅବଶ୍ୟ ରତ ମାତ୍ର କୃଷ୍ଣ ନାମ ତରବା ଯଥେଷ୍ଟ
 ନୁହେଁ । ଦ୍ୱାବଶ ଶ୍ଳୋକରେ ନାଗସୁଣାକୁ ଚୋର
 ବୋଲି ଯାଇଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମର ସେଷୁପ ବୋଲି-
 ବାର ଅଧ୍ୟାୟ ଅଛି ଏବଂ ଅତେକ ଜନ୍ମର ପାପ
 ତାଙ୍କୁ ବାରେ ମାତ୍ର ସୁମରଲେ ସେ ହର ନେବେ
 କହିବା ସବ୍ୟଥା ସମନାୟ ମାତ୍ର ପୁରୁଷାର୍ଥଦ୍ୱାରା
 ପଦ୍ମେସନାଗର ସପ୍ତଦାର୍ଯ୍ୟ ବିଦା ଏବଂ ବେଦାଦି
 ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରଲେଖନୀ ପୂର୍ବକ ସକର୍ମୀତରଣ ବିଦା
 ତାହା କହାଯି ସାଧୁତ ହୋଇ ତ ପାଉବାର
 ଦୁହିଁ ରଖିବା ଉଚିତ । ତାହା ଦୋଷରେ ଏବଂ
 ମୂଳ ବାକ୍ୟଦ୍ୱାରା ପାପକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦଅସାଏ ଏବଂ
 କାର୍ଯ୍ୟତଃ ନରୁମାତ ହାତରେ ତାହାହିଁ ଦେଖା
 ଯାଉଅଛି । ଏଣୁ ଅନୁମାନକ ମତରେ ଲେଖକର
 ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତା ଜନ୍ମାଭିତା ସତାଶେ
 ତମର ମାହାତ୍ୟା ଲକ୍ଷ୍ମ କରବା ବାଦ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ
 ଦ୍ୱାରା ନ ଦେଖାଇ ବେଦାଦି ଶାସ୍ତ୍ର ମତରେ
 ଦେଖାଇବା ଉଚିତ । ୧୪ ଓ ୧୫ ଶ୍ଳୋକ ବିଷ-
 ଶ୍ୱାସାର୍ଥକୋଷକ । ୧୦୮ ଶ୍ଳୋକରେ ବେଦ-
 ଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଶାସ୍ତ୍ର ଅଥବା ଦରଠାରୁ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବ ତ ଥିବାର ଯାହା ବୋଲି ଯାଇ
 ଅଛି ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟ ଏବଂ ବେଦ ମତରେ
 ଲେଖକ ଦର ନାମ ଶର୍ତ୍ତକର ଉପଦେଶ ଦେଇ
 ଥିଲେ ଲେଖକ ସମେ ହେବତର ହୋଇଥାନ୍ତା ।
 ନେମାଳ ବା (ଲକ୍ଷ୍ମୀମାୟ ସନ୍ଧ୍ୟା) ।— ଶ୍ରୀ ଅଧି-
 ସୁନ୍ଦ ମହମ୍ମଦ ଅବଦର କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରକାଶିତ ଓ
 ଡ଼େକାଳାଳ ପୁରପ୍ରତାପ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
 ଏଥିରେ ଉକ୍ତ, ନେମାଳ, ରୋଜା, ଦୁହ ଓ ଯକା-
 ତର ମତ୍ର ବିବରଣ ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀ ଦଅସାଏ
 ଅରବୀମତ୍ତ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଓଡ଼ିୟା ଅନୁବାଦ ସନ୍ଧି-
 ବେଦିତ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
 ଉଦାହର ହୁଏ ତାହାର ଅର୍ଥ ଓ ମର୍ମ ଉତ୍ତମ-
 ରୂପେ ଦୁହିଁ ବାର୍ଯ୍ୟ କରବା ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି
 ଯାହା ଲେଖକ କହିଅଛନ୍ତି ତାହା ଯଥାର୍ଥ ।
 ଦେବଳ ବିଧି ପ୍ରକାଶନାର୍ଥ ଅର୍ଥ ତ ଦୁହିଁ ମତ୍ତ
 ଉତ୍କାରଣ ପୂର୍ବକ ନିୟମ ପାଇଲେ ନେମାଳ କର୍ମ
 ଦୌଶିଷି ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶକ ମହା-
 ଶୟ ନେମାଳ ଉଦ୍ୟାଦରେ ବ୍ୟବହୃତ ମତ୍ତର
 ଅର୍ଥ ଏବଂ ଉଦ୍‌ଗ୍ରାବ କ କ ଉପକାର ଅଛି ତାହା
 ପ୍ରକାଶ କର ଏହା ଅନୁମାନକର କାହିଁକି ସମଗ୍ର
 ମୁସଲମାନ ମଣ୍ଡଳୀ ତଥା ଦେଶଲେଖକର
 ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା କରବା

ସାମକ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ ଦୁହେ ମାତ୍ର ଅର୍ଥ ତ ଦୁହିଁ
 ମନ୍ଧ୍ୟା ଦେଲେ ଶୁଅ ନୃକ୍ଷନାମ ଉଦାହରଣ ତଳ ଦଳ
 ନରଥକ ହୁଏ । ଏ ପୁସ୍ତକ ଯେ ମୁସଲମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଅଦରଣୀୟ ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଉତ୍କଳମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପଣା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ
 ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ମତ୍ତର ଅର୍ଥ ଉପଲବ୍ଧି ତତ୍ତ୍ୱ
 ତାହା ଅଲୋଚନା କଲେ ବିଶେଷ ପଲ ଲଭ
 ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳବା ମେଳେଟ ।
 ଗୋ ମା ଓ ଗୋ ବଲେଟର ବାବୁ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ
 ସନ ୧୯୧୦ ଉତ୍କଳ ବା ୧ ରସରୁ ବିଶ୍ୱବିତ ସତାଶେ
 ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳ ସତର ମତ୍ତମାନେ ସଦାସିଦ ଦେଲେ
 ଓ ୨୩ ପେଣୀ ମାତ୍ରରେ ତର ସମତା ପାଇଲ ।
 ଓଡ଼ିଶା ମର୍ଦ୍ଦଳ ସୁଦର୍ଶନେଶିଳ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ ଅପିସତ
 ଓ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ ବାବୁ ମଧୁ ତର ମତ୍ତଶ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର ଉତ୍କ-
 ନରୁ କରତ ଦେଲ ।
 ବାବୁ ସୁଦେଶମଥ ମୁଦର୍ଶନ ତତ୍ତ୍ୱ ମେତାତର ସୁଦରୁ
 ଦୁପିଶାଳ ଅତିକ୍ରାମ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଉଦ୍‌ଗ୍ରାଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ତାକୁ ଉଦ୍‌ଗ୍ରାମ ଦଷ ବାବୁତା ବତ୍ତର ଲେଖନୀ ଦାସ-
 କର ମାତ୍ରମତ୍ତକ୍ତ ଦେଲେ ୨୨ ନିୟୁତ ଦେଲ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ପୁସ୍ତକ ଉଦାହରଣ ମାତ୍ରମତ୍ତକ୍ତ ସେହି ଉଦ-
 ମାତ୍ରକର ଉଦ ବୋଡ଼ି ଦେସାଦ୍ୟକ ଅସ୍ତୁତ ଦେଲେ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ଲେଖକେଶା ଉଦେଶକ ଦାସପୁସ୍ତକ ନିତ ବୋଧା-
 ନରେ “ ଶାରଦାପ୍ରସାଦ ଗ୍ରାଫର ” ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
 ଗତ ତା ୨୫ ଉତ୍କଳ ଶେଷ ଦେବା ପ୍ରାପ୍ତରେ
 ସୁଦର୍ଶନ ଦର ସମ ବତ୍ତର ସେ ୧୯୯୮, ବାଲେଶ୍ୱରରେ
 ସେ ୧୦୯, ଅନୁଗୋର ୨୫ ୧୨୩, ପୁସ୍ତକ ସେ ୧୨୮
 ଓ ସୁଦର୍ଶନରେ ସେ ୧୫ ର ଏବଂ ଦରମାତ ମତ୍ତରେ
 ସଦାସିଦ ବାମଗ୍ରାରେ ସେ ୨୨ ର ଓ ସଦ ନମ୍ ଉଦ୍‌ଗ୍ରାମରେ
 ୧୧ ସେର
 ସେହି ପ୍ରାପ୍ତକର ଦୁହିଁର ସଦମାତ୍ର ପଥା ତତ୍ତ୍ୱ ୧.୫୫,
 ବାଲେଶ୍ୱର ୧.୧୫, ଅନୁଗୋର ୧.୧୮, ପୁସ୍ତକ ୧.୫୦ ଓ
 ସୁଦର୍ଶନରେ ୧.୫୮ ଉତ୍କ ଏବଂ ଉଦାହର ମଧ୍ୟରେ ସଦାସିଦ
 ଉଦାହରଣରେ ୧.୨୩ ଓ ସଦ ନମ୍ ଗାଠିଗରେ ୧.୨୩
 ଉତ୍କ ।

ସ୍ୱାମୀୟ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ନରରେ ବଦବର ମେଦସାପ
 ଏବଂ ଏବଂ ତର ପଦକ ସହଜ ଶାମବର୍ଣୀ ଦୋଇସପ ।
 ଚଳଇ ପରମାଣ ନିମନ୍ତ ସଧ୍ୟ ବଦେ । ନବା ସକ୍ତ
 ବଦିସତ ।
 କୁର ଏବଂ ହାତା ପଦକ ଦେବକ ଏ ନରରେ ବାବୁ
 କରୁଅଛି । ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶନୀକ ତତ୍ତ୍ୱ ନାହିଁ ।
 ବାବୁ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ରୀୟ ସପ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱର ପିତା ବାବୁର ଲେଲ
 ଦେବତାରେ ତତ୍ତ୍ୱ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ରୀୟ ସପ୍ତେଷା
 ଦର ଦେଲେତା ସମାୟ ତାହା ନାମକ ତରଣ ଦେବ ତାତ
 ଗଣ୍ଡତ ସହଜ ଦେବତା ଜଗତ ଦେବଦେବ ଦେବଦେବ
 ସମାୟ ସଦବତ୍ତ ବାବୁ ଦୁଧିତାର ଦୋ ମା ବାବୁ ସଦ
 ଉତ୍କଳ ସଦପଦକ ବଦରେ ମା ୨ ୪ ବଦବଦପ୍ର ପାଠ-
 ପତ୍ତ ।
 ଏତା ଓଡ଼ିଶାପଦକାତ ସେବ ପାପା ସେତାତ ସେବ
 ପଦିସିତ ଗୋଷାବ ଦୁଧିତାର ସଦାତ ଦୁଧିତା ପଦସର୍ବେ
 ସଧ୍ୟୁତ୍ତ ବୁଦ୍ଧିବାତ ଦସିଦ ବଦରେ ବ ୨ ୪ ବଦବ
 ଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଏ ସମୟ ଦାସପଦାଦ ଉଦ୍‌ଘାଟି ଶ୍ରୀ ରାଜୁ ଦୈନିକପାପ
 କର ଉପାଦେୟ ଯୋ ୧ ଶା ବଡ଼ ପାଠ ମସଦିକାର କରକ
 ମହାଶୟକ ମହରେ ସଲେଡ଼ ଦେଇ ସେ ମେଦେପ୍ରଭୁ କରା
 ପାପ ବାଦାଦ ଦାସ ଦସ ପାଠ ଉକ୍ତ ଗୋରୁ ମଞ୍ଚ ଦେଇ-
 ପହ । ସୁଦର୍ଶ ଉପାଦେୟ ବାସୁ ଗୋରୁଟି ମେଦେପ୍ରଭୁ-
 ମାହନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ଗ୍ରହାଣପାଦୀ ନ ଦେଇ କେତେକ ଗୋଷା
 ପଦର ଗାଠ ଖାଠପାଦୀ ନଦୀ ଗର୍ଭରେ ବୁଦାଦ ଦେବାଦ
 ଅଦେଶ ଦେବାଦ ଗତ ୨୫ ଟ ବଡ଼ି ମମୟେ ସରମାଦେ
 ଉକ୍ତ ଅଦେଶ ବାସୀରେ ସରମାଦ ଦେହପହୁ ।

ଶ୍ରୀ ରାଜୁ ଗୁରୁପୁର ଦାସ କରମାଦେୟ ଦାସପଦାଦ
 ସହକୃତ ଧନ ଗତ ତା ୧୮ ରଜ ସୁମାହାର ଉତ୍କଳ
 ଦା । ଦାସ ସହକୃ ଓଦେଶ ୫ ୧୦୦ କାତ ଗୋଡ଼ା
 ଦେଶ ମୋକ୍ଷାଦ ବାନାରେ ଦେଶାନ୍ତ ଲେପାଦ ଉପାଦେୟ
 ଦୋକାଃ ଉପାଦେୟ କେଶମ ପଦେ ଦାମୋଦର ଦୋପ
 ନାମକ ଉପେ ମୋଦେୟ ଉକ୍ତ ଟିନାର ଦୋକାଃ ପାଠ ଉକ୍ତ
 ଧନକ ଦାସ ଶ୍ରେୟା ସହଦେୟ ଉପାଦେୟ ଦେବେ ଓ ସର
 ଦେଶାଦ ପଦପଦ ଦେହପହୁ ।

ପ୍ରେସଭେଟ ।

ପହସ୍ତେକଭକ୍ତ ମୁଗାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଦାସୀ ଦୋକ୍ତ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଆସିତା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ
 ଉଦ୍‌ଘାଟ ରତ୍ନଚେଷ୍ଟା ।

ମହୋଦୟ

ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଗଜନାଥ ମାହାନଳ
 ଯୋଜନାକେଲ ଏକେଶ୍ଵ ମହୋଦୟ ତା ୧୩୭
 ୧୦ ରେ ପଦସ୍ତ ମାଲଗିର ପରିଦର୍ଶନ କର
 ତା ୨୩୭୧୦ ରେ ଏଠାରୁ ଫେରି ଯାଇଅଛନ୍ତି
 ତାଙ୍କର ଅବ୍ୟର୍ଥନା କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଜାମହୋ-
 ଦୟ ସୁଖରୁଚ୍ୟେ ପରିଶ୍ରମକ ଭଗ୍ନଅଛନ୍ତି ।
 ସୁସଜ୍ଜିତ ଓ ଯଥୋପଯୋଗୀ ମାଉଜର ସୁଲଭଦ
 ସରାରେ ସହ ଓ ଶ୍ରୀମାତଙ୍କଠାରୁ ଓଡ଼ିଆ
 ସମ୍ପ୍ରଦ ଓ ଇଂରାଜୀ ହକିକା ଶ୍ରବଣାଦନ୍ତର ପୁର
 ସ୍ଵାର ବନ୍ଧନ ଏକ ପୁସ୍ତୋକତ ଓ ସମସ୍ତୋପ,
 ଯୋଗୀ ଗଜନାଥ ଦରବାରରେ ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ ଗଜା-
 ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସତର ଦାଠ କର୍ମ କରି ଯାଇଅ-
 ଛନ୍ତି । ୧୯୦୮ ସାଲରେ ଗରୁଡ଼ମେଘା କଟକ-
 ଦରବାରରେ ଯେଉଁ ସତର ଗଜାମାଜଙ୍କୁ
 ଦେଉଥିଲେ ଏ ସତର ସେହପରି ଅଟେ ।

ଏଠାରେ ଉପସରଗୁ କୁଇ ସରାରେ ସତର
 ଶ୍ରେଣୀର ନେକ ପ୍ରାୟ ସହସ୍ରାଧିକ ସମବେଦ
 ଦୋଇଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରୀତିକର କେଉଥିଲା ।
 ସତର କଷୟ ଲିପିବକ୍ତ କଲେ ଏକ ଗର୍ଭ ପ୍ରକଳ
 ଦୋଇ ପାରେ । ତାଙ୍କର ଓ ତାଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଅନୁ-
 ଶ୍ଵିତ କର୍ମମାତଙ୍କୁ ଅଦ୍ୟାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ
 ଲିଖିତ ଶିକ୍ଷା ମିଳିଲା ।

ତାଙ୍କ କର୍ମରୁ ଶିକ୍ଷା—ମନୁଷ୍ୟ ସୁଖ ଦୁଃଖରେ
 ଉଦ୍‌ଘୁଡ଼ି ଦୋଇ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ଅସି
 ନାହିଁ । ପରନ୍ତୁ ସାଧୁ ଚେଷ୍ଟାଦ୍ଵାରା (ପଠଶ୍ରମ
 ସହୃଦ) ସହକର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦାଦାର ଉଦ୍‌ଦେୟ
 ଅଟେ । ତାଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଅନୁଶ୍ରୀତ କର୍ମରୁ ଶିକ୍ଷା—

ଷ୍ଟମ୍ଭୁତ ଚର୍ଚ୍ଚା ଏକ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାଦ୍ଵାରା ଦେଶର
 ପ୍ରଭୁତ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ହୁଏ । ସାଧ୍ୟ କର୍ମର
 ପୁରସ୍କାର ଓ ଅସହୃଦକର୍ମର ଦଣ୍ଡ (ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ)
 ସତର ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ଦେଇଥାନ୍ତି । ପରିଶ୍ର-
 ମର ପରିଶ୍ରମ ଦେବେଦେ଼ ବୁଧାହୁଏ ନାହିଁ ।
 ଭଗବାନଙ୍କ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେ ଯାହା କରନ୍ତି
 ତାହାର ଫଳ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାଇବ । ଅଲମକ
 ବିସ୍ତରେଣ ।

ମାଲଗିରି } ନ—ଅସଂଗଠର
 ଶ୍ରୀ ଅଦୈବତରଣ ପଞ୍ଚମାୟୁତ
 ୨୭୭୧୦ } ଦାସର କାଳର ମାଲଗିରି

ମହାଶୟ !

ଉଦ୍‌ଘାଟ ତା ୧୦ ରଜ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୯୧୦
 ମସିହା ହନ ଦିବା ଅନାଳ ଘ ୧୨ ଟିକା ସମୟେ
 ଦାଠସୋଡ଼ ନଦୀର ସୁତରଳ ପୁତୁରୀର ଅବ
 ଲବଣୀ ଧାରଣ ହର ଅମ୍ନ ନଗରର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସନ
 ଦାଟରେ ସେପାଠରୁ କାଠ ବୋଝାଇ ଖଣ୍ଡେ
 ପଗାଡ଼ କୌଡ଼ା ଅସି ସହୃଦ ମାତେ ପ୍ରସ୍ତ-
 ଦାଶ ଅନୁଷ୍ଠ-ପୋଷ୍ଟର ନଗେ ସେବ୍ ଇତାଏ ଗୁଣ୍ଡା
 ଦାମଦ ଦାଟର ମୁଦପଣ ଦେନେଷ୍ଟବଲ ଦଠାତ
 ଅସି ନିଜ ଦକ୍ଷିଣା ବାବୁରେ ବଜ୍ରାଏ କାଠ
 ଉଠାଇବା ମାତେ ଅର୍ତ୍ତ ପରଜା ଦାମଦ ନଗେ
 ମୁଗୁମୁଦାଶିଅ ଜାଲମା କାଠ ବାବସାସୀ ଦକ୍ଷିଣା
 ଦେବାକୁ ବାରଣ ଦରବାରୁ ଦାଠ ଧରଧର
 ଦରବାରରେ ଦେନେଷ୍ଟବଲ ମୁସଲମାଦ ଦୋଇ
 ହନୁ ଦାଠବବ୍ୟାସୀକୁ “ଦେ ଖେ-ଗା” ଶକ୍ତି
 କହି ଦଠାତ ଗୋଡ଼କୁ ରବଜ୍ଞ ଯୋଡ଼ା ବାହାର
 କର ବ୍ରହ୍ମ-ପ୍ରଦାର କଲ, ବଡ଼ି ହନୁଟି ନିଜର
 ଜାତି କୁମୁମାଦକ ସମ୍ମୁଖରେ “ପଠାଣ” ଦ୍ରୁପୁରୁ
 ଯୋଡ଼ା ଖାଇଲ ବୋଲି ଇହର ଅବସ୍ଥାରେ
 ରୁଜ ଦୋଇ ରହଇଲ । ଦେନେଷ୍ଟବଲ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ମତରେ ବସ ଜଗାଦ ଦୈନିକ ଦକ୍ଷିଣା ଅଦାସ୍ତ
 କରବା ପର ଉକ୍ତ ସମୟେ ୧୫କଜା ଦାଠ ଅଦାସ୍ତ
 ତଲ । ଶେଷରେ ଲକ୍ଷ୍ୟବସତଃ ଏତୁଲ ଦେବାକୁ
 ଥାନାକୁ ଗଲ । ଲେଖକ ଦାସୋଇ ନିଜ ଦରକୁ
 ଫେରି ଆସିଲେ । ଭରସା କରୁ ଗାଉଁଦର ପୁଦସ
 ସିନସ୍ଵାର ପୁଲଣ ସନ୍-ଇନଫୋକ୍ଟର ମହୋଦୟ
 ଏ କଷୟ ସ୍ଵୟଂ ବଦଳି କର ଦାଟ ଉପରର ଅସ୍ତ-
 ବ୍ୟାଧାନ ଦୁର କରୁଇ ଦାଟୁଇମାତଙ୍କର ସୁବ୍ୟା
 କରଇବା ଦେବେ ।

ତା ୧୯୭୧୦ ମସିହା ମଙ୍ଗଳବାର ସକାଳ
 ଅନାଳ ୭-୮ ସମୟେ ମୁଗୁମୁଦାଶିଅ ଯୋଦେଇ
 ଯେନା ନାମଦ ବଜ୍ରା ଦାଠ ବାବସାସୀ ନିଜର
 ରଖିଥିବା ପଜାର ବତୟ ବାଦେଲି ତୁ-ସମ୍ପର୍କି
 ଉପରେ ଶଗଡ଼ରେ ବଜ୍ରା ବୋଝାଦଥିଲା ।
 ଏପର ସମୟେ ପୁତୁରୀର ଅନୁଷ୍ଠ-ପୋଷ୍ଟର ନଗେ
 ମସଲମାଦ ଦେନେଷ୍ଟବଲ ସେବ୍ ଇତାଏ ଗୁଣ୍ଡା

ଦାମଦ ଯେନାକୁ ଶୁଲଭ ଦେଲ । ଦକ୍ଷିଣାରେ
 ଦେନେଷ୍ଟବଲ ନିଜର ଦକ୍ଷିଣା ବାବୁରେ ପ୍ରତ-
 ଗାଡ଼ରେ ଦୁଇପକ୍ଷୀ ଦକ୍ଷିଣା ବନୋବସ୍ତ ହର
 ଅଦାସ୍ତ କର ଗଲସ ଦେଲ ।

ଦୁଧକାର ତା ୨୦୭୧୦ ସାଲ ସକାଳ ଅନାଳ
 ୮୧୫ସମୟେ ଦାଟରେ ମଦ ବନାଧୁବା ସେବ୍ ଇତାଏ
 ବୁଝା ଦେନେଷ୍ଟବଲ ପ୍ରକ୍ଷେପକେରୁ ଏକଜାଏ
 ଦାଠ ଦକ୍ଷିଣା ବାବୁରେ ଅଦାସ୍ତ ଦରବା ସମୟେ
 ଗଞ୍ଜକ ଦାଠ ବାବସାସୀ ଯୋଗୀ ସାହି, ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି
 ବାଉଳ, ଲେଖା ସାହି, ବାଲୁ ପଧାତ, ମୁ ।
 ମୁଗୁମୁଦାଶ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ସରୁଗ, ବୋଷୀ ବସାଲ
 । ମୁ । ନରଣପୁର ଦାଠ ବାବସାସୀମାନେ ଦେନେଷ୍ଟ
 ବଲକୁ ହହଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଗଞ୍ଜକ ଲେବ
 ମହାନନଠାରୁ ବନ୍ଦୀ ଦରବାକୁ ଦାଠ ଅଶିଅହୁଁ
 ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ନ ପାରୁଁ ବହୁଁ ତଃ ବର ନାସବଦ୍ଵୟ
 ଗଞ୍ଜକର ଅପତ୍ତି ନ ଶୁଣିବାରେ ଲେବତ ଦଃ
 ବଲକୁ ସମ୍ଭବିଲେ “କୁମ୍ଭ-ଇହତ-କେଟ”-
 ଲେଗେ ?” (କୁମ୍ଭେ ବାହୁଁ ଦାଠ ଦେବ ?)
 ବହୁଁ ଦେନେଷ୍ଟବଲ ଉତ୍ତର ବଲ, ଅମ୍ଭେ ବନା-
 ନକ୍ତ ପାହୁଁ ଅଇତ ପ୍ରତ ଦେଉଁ ସେଥୁ ସଦାଶେ ଦଠ
 ନେହୁଁ ସେ ଏଠାରେ ଦ ଦେଲେ ଯାଗ୍ରିରେ ଦେଇ
 ଅସିବେ । ଲେଖକ ଦେନେଷ୍ଟବଲର ବାଣୀ ଶୁଣି
 ଦାଟ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହଲେ ବାସୋ-
 ଥୁବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୁଦାବଲରେ ଦଃ
 ବଲକୁ ପୁଦସ ଉପସେକ୍ତ ବାଣୀ ପସ୍ତୁ ପାଣୀ
 ରଖାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସଅ;—ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାହୁ
 ଶ୍ୟାମାଦାନ୍ତ ଦୋଷ ମହୋଦୟ ସେକସନ ପ୍ରାପ୍ତି
 ପୁଲଣ ଇନଫୋକ୍ଟର, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାହୁ ଗଣାଇପ୍ରସାଦ
 କୌଷ୍ଠ୍ୟ ମହୋଦୟ ହବକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର
 ନଗେ ଉପକା, ଏପର ଅର୍ତ୍ତ କେତେକ ବଦ-
 ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଏ କଷୟମାନ ପୁଲଣ ବରୁଣାସୁ
 କର୍ମଶୃଣ୍ଠ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାଗାତ ନିଲେ
 ଅଲେଖରେ ସେ ପ୍ରମାଣର ପଥ ଦେଖାଇଦେବେ ।

ଦାଠସୋଡ଼ ଚଣ୍ଡରେ ସକାଶାଧରଣକର
 ପାରଉରୁର ଦେବାର ପୁବ୍ୟା ସଦାଶେ ପ୍ରାଦୟ
 ଦିଉନସିପାଲିଟି ଶ୍ରୀ ସଦେଇ ଦନେଇକ୍ତ ଇନସ୍ତ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଇନସ୍ତର ନଗେ ଦସାକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଅଛନ୍ତି । ବାହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଟୋଇମାନେ
 ପାରଉରୁର ହୁଅନ୍ତି ।

ଉତ୍ତାପଜା (ସାଦେ) } ବସମଦ
 ବସାଦାକଜାର } ଦାଠମ ସେବ୍ ଓ ଧାକେଦୁଆ
 ତା ୨୦୭୧୦ } ସେଦାପତ ସୟ

ମହାଶୟ !

ମୋର ବହୁଦଳର ମନୋରାଜ ଅଜି ସାହସ
 ପଇ ଅପଶଙ୍କ କଲମର ସାଦ ସାପ୍ରାଥୀ । ଗତ-
 ମାସର ଆସିତାରେ ବୁଦପୁଁ ନିଖୁଣ୍ଡ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ସାରିଦାବରଣ ମିସକର ଅମ୍ନ ଦାସପ୍ର ନାଭର

ସମସ୍ତେକତା ବସ୍ତୁରେ ଯେଉଁ ଦେବତାଣୀ ଓ
ବାଦା ଉପରେ ଅପଣ ପଦେ ଯାହା ଅମୃତ
ଉପଦେଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ଅକସ୍ମାତ୍
ମୋର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧି ନିହିତ ହୋଇଥିଲା । ଅପଣଙ୍କ
ଲେଖାକୁ ପଢ଼ି ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାୟସ୍ତ
ଦରଣ କ ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗାଳୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏତାଦୃଶ
ଉତ୍କଳାଜୟଙ୍କର ଦପର ଏକ ସମାଜବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଦେବ ବାଦାର ପ୍ରସାର ଅପଣଙ୍କ କଲମରୁ
ନୀତିବାକୁ ଉତ୍ତରଣା ବଢ଼ିଲଣି । ଦେବର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନେତାମାନଙ୍କ କଲମରୁ ମଧ୍ୟ ଏ ବସ୍ତୁ
ସୁଦ୍ଧେ ଅସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା ଦେବାର ସମ୍ଭବ । ଅଜନ
ଅନୁଚାପର ବସ୍ତୁ ଏହି ସେ ଏବେକଳକାଳରେ
ପୁଣି ଦେବର ପଞ୍ଜନାସୁଦେ ଚୈତ୍ଵସ ଏ ଦାସେ
ଓ ସାଧୁଜ୍ଞେ ବସ୍ତୁ ମିଶ୍ର ସ୍ଵୟ ଘୋଷଣା ମହାଶୟ-
ମାତେ ବୁଝାଦଳେ ଉପାଧୀକରେ ହକିଅ କଲ-
ପର ଜଣାପଲ । ବୁଝିଲେ ? ଅପଣମାନଙ୍କ
ଉପାମଧ୍ୟ ଏତେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ସେ ଏକ ଠି ହାତସ୍ତ
ଦୋର ପିତୃଦ୍ଵାରରେ ବାପ ସୁଅ ଗୁରୁଗୁର
ହକିଅ ଦାଣ୍ଡିରେ କେବଳ ଶୁଭ୍ର ଓ ପାଣି
ଋତ ଅଗ୍ରବେ ଗୁରୁପୁଞ୍ଜିବା ବସ୍ତୁସାଧ ଗୁର
ଦେଲେପିନା ବସାବସି କଥା ସୁନ୍ଦର !

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଦରପୁ ବନ୍ତୁ ଭୁକ୍ତିନ କରଣ
ଅଧିକତ ସମାଜରେ ମୋର ପରତପୁ କାହିଁ
କହୁ କରଣ ସମାଜରେ ମୋର ପୁଣ୍ୟଦିବ ପ୍ରଭସ୍ତ
କହୁ ଅଛୁ । ଅମ୍ଭ ବାସସ୍ତାନ ଗୋଟିଏ ବସ୍ୟାତ
ଦରଣଗ୍ରାମ ଓ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବଙ୍ଗାଳୀବସ୍ତି ଓ
ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ମୁସଲମାନବସ୍ତି ସନ୍ଧିକଟସ୍ତ ।
ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବପୁରୁଷରୁ ବଡ଼ବଡ଼
ଶୁଭସ୍ୟ ଜମିଦାର ଉଦ୍ୟାଦର ଖ୍ୟାତି ଘେନି
ଅଧିକାଂଶ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟାନ୍ତ 'ବାପ ନା' ଜର୍ଜରିନ୍ତି
ଅମ୍ଭ ଦରଣ ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିବାଦ ଛତ୍ରା
ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗପ୍ରଦାର ପୁସ୍ତକ ବକ୍ତୃତ୍ଵରୁ ବୁଝିବୁର
ଅଦର୍ଶ ରହିଅଛୁ । "ବେଗୁର" ବ୍ୟଥାନ୍ତ ଓ
ସାହିରେ 'ବୁଣ' ମନାମଗି ଓ ଦରେ ଦେବେ-
ବେଲେ କେମନ୍ତି ସଙ୍ଗୁତ ଗୁଜନ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭ
ଛତରେ ତଲେ । ବଙ୍ଗାଳୀ କାଳାଙ୍କପର ଓ
ଅମ୍ଭ ଲେଖ ଅକାଙ୍କପର ଏକ ବୋଲି କହିଲେ
ହୁଏ । ଅମ୍ଭର ଏତେ ଘନସ୍ତ ସମାଜ ଏଥର ଯାଇ
ଗ୍ରାମରେ ଦେଖିଲ ଅଧିକତ ବାସୁମାତେ ଉଜ୍ଜିବା-
ଉପରେ ଉଦ୍ୟାତ । ଏତେ ଘନସ୍ତ ସମାଜକୁ
ଅପଣମାନେ ସଦରରେ ବସି କାଳପର ଗୁଣି-
ଦେଲେ ? କଣ ନା ? "ତୋ ସୁଅ କାହିଁକି
ମୋ ସୁଅ ସଙ୍ଗରେ ଏକାଠି ଉପା ମାଦିବ "ତୋ
ସୁଅ ସେଉଁ ତାହେଲଶୁଦର ଓଡ଼ିକ ପାଇଲ
କାହିଁକି ମୋ ସୁଅକୁ ଦେଉ" ।

ମହାଶୟ ସମ୍ମିଳନ ସଙ୍ଗେ ଏହିପରି ଦେଲ
ଦିନଠାରୁ ମୋ ମତ ସର ଧରଲଣି । ମୋର
ବକ୍ତ ଓ ଅକାଳଦାଳରେ ଅସ୍ତ୍ର 'କାହା'
ଗାଳର ମୁଁ ସକଦା ଅମ୍ଭାସୁ ଅପଣମାତେ ବସି-
ଅମ୍ଭକୁ ଅପଣା ହାର ମହାଦରଦେଲେ ସିଦ୍ଧ ?
ମୁଁ କହୁ ପିଲାଦିନରୁ ପିତାମାତାଙ୍କ ମୁଖରୁ
ଶୁଣି ଅପଣକୁ ନିଶ୍ଚିଣୀ ବାହୁଡ଼ ! ମୋର
ଅପଣାହାର ସମସ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ କ ୧ମର ପ୍ରସ୍ତାବ
କ ୨ମର ଏପରି କର କେବେକ କରଣ କାୟସ୍ତ
ବକ୍ତକୁ କହିଥିବ । ଅପଣାଙ୍କୁ ସମାବ୍ୟ କରଣା
ବକ୍ତରୁ ଦେଖି ମତେ ପାମଲ ମନେ ପର-
ପାରିନ୍ତି । କହୁ ମତେ ବୋଧ ହୁଏ ଏହି ମୂଳମତ
ଉପରେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କର ଉତ୍କଳୀୟରୁର ଉଦ୍ଧି
ନିର୍ଭର କରେ । ବେଦାର ବେଦାନ୍ତମାନଙ୍କ
ସଦାସେ ବଙ୍ଗଦେଶ ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କ ସଦାସେ କହୁ
ଉତ୍କଳଦେଶରେ ଏପରି କୌଣସି କାଳର
ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କାହିଁ ସେ ଚାକୁର ଦେବଳ ଉତ୍କଳୀୟ
ବୋଲି ବେଦାଧିକ । କହେ ଉତ୍କଳର ମୁସଲ-
ମାନମାନେ ଗୁରୁଗୟ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧାଂଶ
ବୋଲି ଅପଣାକୁ ଗଣାନ୍ତି କରବେ । ବାଣ
ରହିଲେ ଉତ୍କଳୀୟ ହୁନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡ଼ିଆବାସିଣ
ରେଣ, ଅନ୍ୟଜାତି ଓ ବଙ୍ଗାଳୀବାସିଣ, କାୟସ୍ତ
ଓ କହିତ ଅନ୍ୟଜାତି । ଉତ୍କଳରେ ଓଡ଼ିଆବାସିଣ
ଏତେ ବେଶୀ ସେ ବଙ୍ଗାଳୀବାସିଣମାନେ ହୁଏ
କାଳ ସହର ମିଳିବେ କମ୍ପା ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ
ବଙ୍ଗାଳୀବାସିଣଙ୍କ ସହର ମିଳି ନିଜର ଉତ୍କ-
ଳୀୟରୁ ଲେପ ଦସରବେ । ପ୍ରଧାନ ଓ
ଉତ୍କଳସନ୍ତାନୋଞ୍ଜେଣ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ରହିଲେ
ଏ ଦେଶୀ କାୟସ୍ତ ଓ କରଣ ।

ଏମାନଙ୍କର କ ସମାଜ ବାସିଣାସୁ ବାଦା ଗୁର
ଦେଖିଲେ ମତେ ବୋଧ ହୁଏ 'ଉତ୍କଳ' କାମ
ଲେପ ଦେବ କ ରହିବ । ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଅଗରୁ
ମଣନା କରଣା ଅବଶ୍ୟକ । କରଣସୁଏ କହି-
ପାରିନ୍ତି ଦେବେଟା ଦେବବଙ୍ଗାଳୀ ଉତ୍କଳୀୟ
କ ଦେବେ ବୋଲି କଣ ଉତ୍କଳରେ ଅଉ
କେହି କାହାଣ୍ଡି ? "ଦେଶେ ଏଦେଶୀୟ ବଙ୍ଗାଳୀ
କହି ପାରିନ୍ତି" ଏଦେଶରେ ଅମ୍ଭ ଜାତି କାହାଣ୍ଡି
ସେ ଅମ୍ଭେ ମିଶିକର ଉତ୍କଳୀୟ ଜାତି ଚୟୁର
କରଣବା—ଅମ୍ଭେ ଅମ୍ଭର ବଙ୍ଗଦେଶରୁ ବକ୍ତ
କରଣା—ଓଡ଼ିଆ ନ ଦୋଇ ଉତ୍କଳୀୟ ରହି-
ସୁବା ଓ କ୍ରମେ ଶବରର୍ବ ପୂର୍ବେ ଶେଷର ଧ୍ଵନ
ସେହିପରି ଦୋସର କରଣା—ପଞ୍ଚାପତି ବାଣିଜ୍ୟ
ଶୁଲକୀ ଓ ମରୁତରୁ ସବୁ ଦେଲ କଲିକତାରେ
ଏଠାରେ ସର କର ଦେବଳ ବାଦାକୁ ଶୁଣ-
ବର ପର ବ୍ୟବହାର କ କରେ ଏବର ଅଉ
କଣ ଦେବ ?

କହୁ ଦଶପୁରୁଷଦେଲ ମୋର ଓ ବାଦାଙ୍କ
ପରବାରରେ ସେ ବକ୍ତସୁବା ବାଦାବ ଲେପପାଦବ
ଅନ୍ୟ ପୁରୁଷକୁ ସଦସ୍ତ ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ କାୟସ୍ତ
ଉତ୍କଳୀୟ ଦୋଇଥିବେ—ସଦସ୍ତ ଅନ୍ୟଜାତି
କରଣ ଦୋଇଥିବେ—ଏ ଅଉକୁ କାୟସ୍ତ ଓ
କରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିଖା କସ୍ତର ଅବଶ୍ୟନ୍ଦାବା—
ଦେହି ସର ଉଜ୍ଜିଣିବେ ତାହି କ କାହାର ପୁଅ
ଶୁଅ ବାକ୍ତ ଅ ରହିବେ କାହିଁ । ଏହିପରି ଅନେକ
କଥା ମତକୁ ଅସ୍ତ । ତେବେ କଣ କରେ ଅମ୍ଭ
କରଣ ଓ କାୟସ୍ତ (ଓ ଅମ୍ଭ ଦେଶୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ
ବଙ୍ଗାଳୀବାସିଣ) ଏକଜାତି ଦୋଇ ଗୋଟିଏ
ଉତ୍କଳୀୟ ଶାଣ ଜାତି ଦେବା ? ବାଦା କ କରେ
ଉତ୍କଳୀୟ ବୋଲି କଏ ଗଣ୍ୟ ଦେବ,
ଗ୍ୟାକାଥ, ଗମସକର କହିବ ବା ଓଡ଼ିଆ
ଲେଖିଲେ । ଚୈତନ୍ୟଦେବ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ
ଓଡ଼ିଆ ଦୋଇ କପର ବଙ୍ଗଦେଶରେ ବନିବାକର
କରେ ?

ଗା ୨୩/୧୦ ଶ୍ରୀ ହ— ଉତ୍କଳ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାହୁ ଶ୍ରୀ ବଚିନେସର ଗାୟତ୍ରୀ ଓଡ଼ିଆ	ଟ ୧ (
,, ବ୍ୟାକ୍ରମ ଦେନା	ଟ ୧୩
,, ବାଳକୃଷ୍ଣ ସାହୁ	ଟ ୧୦
,, ମେଘନଦ କ, ବସୁଧ ଅସ୍ର ବୋ	ଟ ୧୩
,, ଅର୍ଦ୍ଧେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତ ରାମା ପୁରୁଷୋତ୍ତମସୁର	ଟ ୧୦
,, ଗୁଜରାଣ ଦାସ	ଟ ୧୩
,, ଭରତଚନ୍ଦ୍ର ପୁନାସୁର ପାଳଚେର	ଟ ୧୩
,, ଦୁରେନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଟ ୧୩
,, ଚନ୍ଦ୍ରସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ସରସସିଦ୍ଧ	ଟ ୧୩
,, କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୧୩
,, ସରମାନନ୍ଦ ଦାସ ନକର-କୋଠମୁର	ଟ ୧୩
,, ସାଧୁରାଜ ସରଚ	ଟ ୧୩
,, ହରିନାଥ ଦାସ	ଟ ୧୩
,, ବଙ୍ଗାଧର ସୟସୁର	ଟ ୧୩
,, ଦୁରସରଣ ମହାନ୍ତ	ଟ ୧୩
,, କର୍ମସମ ମହାପାତ୍ର	ଟ ୧୩
,, ବୋଧବଚ୍ଚର କାନଗୋର	ଟ ୧୩
,, ସମଚନ୍ଦ୍ର ସପାଠୀ	ଟ ୧୩
,, ଚା ରବିନାଥଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଟ ୧୩
,, ଚ, ବି, ନାୟକ	ଟ ୧୩
,, ଶିବପଦଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ	ଟ ୧୩
,, ବୃଷଭରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଟ ୧୩
,, ବାସୁଦେବ ଓତା	ଟ ୧୩
,, ବଙ୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା	ଟ ୧୩

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ !!
ନୂତନ ନାଟକ !!
“ବାଳକାପିଣ୍ଡ” ।

ଉତ୍କଳ ଉପାଦେୟ ବାଳିକା କରକିର ସମା-
ସ୍ପନ୍ନର ସମ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରୀ ଶ୍ରୀଚାନ୍ଦେସୀ କର୍ତ୍ତୃକ
ଶ୍ରୀକୋଷଳରେ ବାଲିପିଣ୍ଡଦାନ ଘଟଣାଟିକୁ
ଅବଲମ୍ବନ କରି ନାଟକାକାରରେ ସୁଲଳିତ
କାବ୍ୟର ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ପୁସ୍ତକ ଯେ
ବହୁଜନପ୍ରଶଂସିତ ବାଢ଼ା ନିମ୍ନରେ ଦେବୋଟି
ସହର ଉତ୍କଳାଂଶୁକୁ ଜଣାଯିବ, ସଥା—

ଶ୍ରୀମତ ଚେକାନିଳାଧୀର— * *
I may say that on the whole
I have been pleased with it * *

ଶ୍ରୀମତ ମୟୂରଭଞ୍ଜାଧୀର— * *
It is written quite of the pace
of a rising author, destined to
leave his mark in the field of
Una literature * *

ଶ୍ରୀମତ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗାଧୀର— * *
ଏହିପରି ଅଧିକ ନାଟକ ରଚନା କରି ଉତ୍କଳ
ଭାଷାର ଶ୍ରୀକୃଷି ସାଧନ କରିବୁ ।

ବାମଣୀର ସୁନାମଧନୀ ଭଜନାବା
ଶ୍ରୀ ବଳଭଦ୍ର ଦେବ ବଢ଼କୁଅର * *
ଅପଣଙ୍କ ଭାଷା ସୁଲଳିତ ଓ ସରଳ ଏଣୁ ବଡ଼
ମନୋମୁଗ୍ଧକର ହୋଇଅଛି । ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ବାଲି-
କାଙ୍କ ଶିଳ୍ପ ଅବଲମ୍ବନରେ ଅପଣ ସେହି ସୁନ୍ଦର
ନାଟକ ପ୍ରଣୟନ କରିଅଛନ୍ତି ମୁଁ ଏଥି ନିମନ୍ତେ
ବଡ଼ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀମତ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତାପ ୫, ୧୯୧୯ * *
I predict that if you persevere
in your attempt, your produc-
tions will be valuable additions
to the dramatic literature of Orissa

ଶ୍ରୀମତ ଶଶିକୃଷ୍ଣ ଘଷ୍ଟ— * *
ଅପଣଙ୍କ ଏହି ଲେଖା ସବାସେଣା ହୃଦୟଗ୍ରାଣୀ
ଓ ଅତି ପଢ଼ନୀ ହୋଇଅଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଧାନ ସାହିତ୍ୟ ସେବକ
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ସେନାପତି ଓ ବାବୁ
ବାମନାଳ ମିଶ୍ର କି, ଏଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ
ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କେ ଭୃସୃଣୀ ପ୍ରଶଂସା କରି ଅଭିମତ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନ ବହୁତ ଥିବାରୁ ସ୍ଥାନା-
ଭାବ ବଶତଃ ଏଠାରେ ସମ୍ଭବତଃ ହୋଇ ନ
ପାରିବ ।

୧୦ ପୃଷ୍ଠା ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ
୧୦ ୦ ୩୮ ମାତ୍ର । ଏ ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ
ସେହିମାନେ ୧୦ ୩୮ ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଉତ୍କଳ
ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପୁସ୍ତକ
“ଦମାଳୁ ମହାପାତ୍ର” କିମ୍ପା ଦିଆଯିବ । ସେମାନଙ୍କୁ
ଆନୀତି ଅବଦ୍ଧ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ
କାଠ ମାସିକ ବାବୁ ୧୦ ୧୨ ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆ-
ଯିବ । ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରକଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

Chandra Sakhar Pany
Examiner of Accounts
Dhenkanal, Orissa

2515-10

NOTICE.

SAVE YOUR EYE SIGHT.

“D” shaped Eye preservers
fitted with best tinted optical flat glass
in nickle frame from Rs 5 - to Rs 8-8
“ ” with 2nd quality glass „ 3-8

PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame,, 4-8
“ ” Best quality in nickle
from Rs 5-8 to „ 10
“ ” Rolled Gold Rs 10 to „ 15

ASTIGMATIC LENSE

prices on application

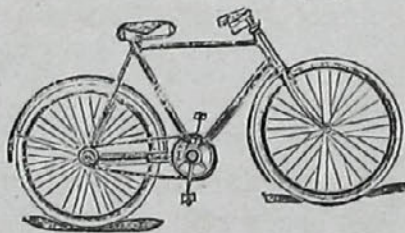
Do not use cheap spectacles
The Eye is the most delicate ORGAN
AND MUST HAVE THE BEST.

WILLIAM PIRES.

Registered optician
of the British Optical Association
OF

LONDON.

1910 PATTERN.

Complete with tools, gas-lamp, bell.
Fitted with Continental tyre Rs 80
“ ” Dunlop ... „ 85
“ ” French Red ... „ 95
discount 5% for Cash
Credit to approved customes

Carriage Rubber Tyres I can new rubber
tyre carriages at 25% cheaper than
Calcutta charges and also a saving of
Rail charges.

WILLIAM PIRES.

Opposite Union Club, Mission Road,
CUTTACK.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ବାଉସେବର, ତସମା
ଏବଂ ବଳିଗାଡ଼ୀର ଚକ ସଢ଼ାଣେ ରବର ପାୟ
ଯାଏ ।

ଉତ୍କଳର ପାୟାରସ
ମିଶନ ସେକ୍ଟ
କଟକ

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ।

ପୁସ୍ତକ ବିତରଣ ।

ବୁଦ୍ଧବଧ ନାଟକ ।

ମୂଲ୍ୟ ଆଠଅଣା ମାତ୍ର

ପୁସ୍ତକ ସମ୍ବଳରେ ଅଭିମତ ।

ଗଜା ଦୁର୍ଗାପୂଜାମେଳଣର ପାଳନକେ-ପାଳ
ଲକ୍ଷ୍ମୀଧୀର ଲେଖିଅଛନ୍ତି;—

“ * * * * ନାଟକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଭିମତ
ଗୋଟିଏ ଅଭିମତ ଉତ୍କଳ ସାମଗ୍ରୀ ଏଥିରେ
ମୋର ଅଶ୍ରମାଣୀ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ”

ବାମଣୀ ଭଜନାବା ଶ୍ରୀମତ ବଳଭଦ୍ର ଦେବ
ବଢ଼କୁମର:—

“ * * ବାସବ ବିଜୟୀ ପୁସ୍ତକ ଗଳ୍ପ,
ହିନ୍ଦବେଦ୍ୟା ଦେବେନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପ୍ରଭ ଉତ୍କଳ ସୁଭା
ଦେବୀପତ୍ନୀ ଭିକ୍ଷୁଲକ ଦୁର୍ଗାବଦାନ, ସରଳମୟ
ପୁସ୍ତକ-ପୋଲିଶ-ସୁସ୍ମୃତ୍ୟୁ, ଉନ୍ନତାଳାର ପତ୍ନୀ-
ଭକ୍ତି ଓ ନାସବାଦ ଦେବଦାମାତଙ୍କ ଉପଦେଶ
ମତ୍ୟୁ ଦଧିଭକ୍ତର ଲକ୍ଷ୍ମୀଧୀରଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା
ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥାନ ଉପାଦେୟତା ବାଦ୍ୟ ବିନାସ-
ଦ୍ୱାରା ଅପଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମତ ସରଳ
ଓ ସୁଖ ପାଠ୍ୟ ହେଉଅଛି । ”

ଉତ୍କଳର ପ୍ରଧାନ ନାଟକ-କାର ଶ୍ରୀମତ
ସମଶଙ୍କର ରାୟ ।

“ * * * * ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ଉତ୍କଳରେ
ଏହା (“ ବୁଦ୍ଧବଧ ”) ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳମଣି
ସୁରୁଷ ବୋଲିରେ ଅଭିଳାଷ ଦେବ ନାହିଁ । ”
ଏହିପରି ଅନେକ ଅଛି । ପୁସ୍ତକ ପାଠକରେ
ପାଠକ ସାଧାରଣ ନିଜେହିଁ ଅନୁଭବ କରିପା-
ରିବେ । ତତ୍ତତ୍ତ୍ରିକାକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକା-
ନରେ, ଅରୁଣୋଦୟ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ, ସଦ-
ଶୋଣି ସମିତି ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏବଂ ବାଲକେର
କୋଶର ପ୍ରେସ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ସେହିମାନେ ଅନେକାନ୍ତ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ମଧ୍ୟରେ ଏହି
ପୁସ୍ତକ ଅମୃତରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ସେମାନଙ୍କୁ
ବାକା ମୂଲ୍ୟରେ “ ଅ ଚ୍ଛୁ ଚ୍ଛୁ ଚ୍ଛୁ ”

ପରିବର୍ତ୍ତନ

ନାଟକ ଶ୍ରେଣୀ
ଉତ୍କଳ ଲେଖକ ପୁସ୍ତକ ଉପକାର ଦେବ ।
ଶୀଘ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ବିଲମ୍ବରେ ଦୋଷ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

୨୫୨୧୦
କୋଠପଡ଼ା ସ୍ତାମ } ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ ।
ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧୀର } ଶ୍ରୀ ନବନାଥ ପଣ୍ଡା
। କି । କଟକ

NOTICE.

Wanted a Mistress for the Girls' School on Rs 15 per month. None need apply who has not passed the middle vernacular examination and is not trained under the new scheme of education. Applications should reach this office before the 15th August 1910.

Nayagurh State, G. MOHANTI
26-7-10 Superintendent.

NOTICE

A large commodious house with ample grounds (area about one acre) called the Ghumsar Kotha belonging at present to the Chaudhuries of Bhingarpur and formerly partly to the Tributary Raja of Keonjhor situated on Revenue and rent free land immediately on the Baradanda (i.e. the great Jaggannath Car road at Puri) with the temple of Jaggannath directly in sight, will be sold by public auction on the 6th of September next at 2 P.M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Ranies and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the Establishment of such charitable institutions as pilgrim rest houses, anna-chhatras, pilgrim hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (i.e. the Jaggannath Car festival procession) passes along the front of the house.

The house was put up to sale in accordance with previous advertisement on the 15 March last but as all the bidders could not attend on that date, the bids were not accepted by the District Judge. The bid this time will be held for 3 days continuously if necessary from the 6th Sept. 1910. The District Judge is expected to be present at Puri on the occasion.

Other particulars may be had on application to the undersigned.

H. N. Ray,
Common Manager
Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ଅନ୍ୟ ବଡ଼ ସଙ୍ଗଠିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାଧନ କରି
କରାଯିବ ।

ଆଦା କରଣ
୧ । ବ୍ୟବସାୟ ପୁର
୨ । ଲବ୍ଧବଦ୍ଧା

ଆଦା ବାଦି
୧ । ଶାସ୍ତ୍ରପୁର

ଆଦା ସାଲେପୁର
୧ । ଜଳେଶ୍ୱର ପୁର

ବିଜ୍ଞାପନା ।

ସେତେବେଳେ ଉଚିତ ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ
ଜଗନ୍ନାଥଦେବୀ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ସାଲେପୁର ଓ
ବାଦୀ ଆଦା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ବଞ୍ଚିତାଭିଷ
(ପାଞ୍ଚଶ୍ରୀ) ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ
ତା ୧୫ ରୁଖିଲୁ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ
ମାସରୁ ବା ୩୧ ରୁଖି ସର୍ବାଙ୍ଗ ୨ ବର୍ଷ ୮ ମାସ
ନିମନ୍ତେ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ
ତା ୧୯ ରୁଖି ମୁ । ସନ ୧୯୧୨ ସାଲ

ମାସ ଦିନ ଦିନା ବା ୧୨ ବା ସମସ୍ତରେ
କଟକ ସହର ଲୋକେଲିବୋର୍ଡ ଅଫିସରେ
ଆସୁକ୍ତ ଓ ଚେୟାରମେନ ବାଦୀଦୁଇଜ ଦଳ
ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ତାତ ନିଲମଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବି ଅବଦନ ବନ୍ଦୁଦ୍ୱାରା ସର୍ବା
ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ସେଉଁ
ମାନେ ତାତ ନିଲମରେ ଉଚ୍ଚ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜେ ଉପରଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦ
ୈତ ବାରିଗରେ ନିଲମ ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ତାତ ନିଲମରେ ଉଚ୍ଚ ହେଇ
ପାରିବେ । ଯାହାଙ୍କ ତାତ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଉଚ୍ଚ ଦର
ଦେବ ଓ କୌଣସି ଅପତ୍ତି ନ ଥିଲେ ବାକ
ତାତରେ ନିଲମ ସ୍ଥିର କରିବି ଓ ନିଲମ
ଗ୍ରହଣ ନିରାକାର ଅର୍ଥାତ୍ ନିଲମ ତାତ ଶେଷ
ହେଲେନି ନିଲମି କରସମ୍ପର ଚତୁର୍ଥାଂଶ
ଜାମିନ ସ୍ୱରୂପ ଅବଲମ୍ବେ ଦାଖଲ କରିବେ ଓ
ବାକି କରସମ୍ପର ନିରୂପିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅନୁସାରେ
ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ । ଉକ୍ତ ଚତୁର୍ଥାଂଶ
ଟଙ୍କା ନିଲମ ଶେଷ ହେବାପାଖେ ଦାଖଲ ନ
ହେଲେ ସାଧନ ନିଲମ କରିବି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ
କ୍ୱାର୍ଟରର ଶିଳଣା ସେହି କ୍ୱାର୍ଟରର ପ୍ରଥମ ବାର
ଖରେ ଅଗାମୀ ଦେବାକୁ ହେବ ନ ଦେଲେ
ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଯେ ଯଦି ଦେବ ବାଦୀ ହୁଏବାରୁ
ଦେବାକୁ ହେବ । ନିଲମ ସ୍ଥିର ହେଲେ ଗ୍ରହଣ
ନିୟମିତ ଖୁଞ୍ଜ କାଗଜରେ ବୋର୍ଡ ଚେୟାର
ମେନଙ୍କୁ ନିରୂପିତ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ସାଲମରେ
କରୁଲପୁର ନେସିଦେଇ ରେଜିଷ୍ଟରୀ ତର
ଦେବେ । ଉପରେକ୍ତ ନିଲମ ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କୌଣସି ସମ୍ପାଦ ବୁଝିବାକୁ ଅବସ୍ୟତ ହେଲେ
ସହର ଲୋକେଲିବୋର୍ଡ ଅଫିସରେ ଦାଖଲ
ହୋଇ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ପ୍ରକାଶ ଆଉ ବଞ୍ଚିତାଭିଷମାନେ ଦେବଲ
ଭଦ୍ର ଓ ସଙ୍ଗଠିତ ଲୋକମାନେ ନିଲମ ତାତ
ପାରିବେ କେବଳ ସଦ୍ୟ ନିଲମ ଖଣ୍ଡଦ୍ୱାରା
ସେପର ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱକାର ପ୍ରମାଣ ନ ଦେବ ବାଦୀ
ହେଲେ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ବାଦୀ ତଥାକ୍ରମେ ଜବର
କର ଦେବ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚଶ୍ରୀ

ଅନ୍ୟ ବଡ଼ ସଙ୍ଗଠିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାଧନ କରି
କରାଯିବ ।

ଆଦା କରଣ
୧ । ବ୍ୟବସାୟ ପୁର
୨ । ଲବ୍ଧବଦ୍ଧା

ଆଦା ବାଦି
୧ । ଶାସ୍ତ୍ରପୁର

ଆଦା ସାଲେପୁର
୧ । ଜଳେଶ୍ୱର ପୁର

N. C. Mitra
Chairman

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

JAJPUR EXHIBITION.

We publish, in the correspondence column of this issue, a letter from a respectable gentleman of Jajpur commenting on the accounts of the exhibition held there a few months ago. There are several matters which require explanation and we specially invite the attention of the District Magistrate to the propriety of employing Presidents of Village Panchaits in collecting subscriptions for the exhibition. We agree with the suggestion of the writer that the accounts of receipts and disbursements in detail, particularly the names of subscribers, should be published in newspapers or separately and distributed freely. It is not sufficient, to lay them on table in office for inspection of the public. We cannot believe that it is seriously proposed as alleged by the writer, that the inspection is limited to a week only after which the accounts will be destroyed. We trust the Exhibition Committee will reconsider this extraordinary hasty disposal if actually contemplated and the District authorities will be moved to interfere in the matter.

UTKLYAS--PAST AND PRESENT.

One of the English poets sang—
"Home, Home, Sweet Home,
There is no place like Home."
Orissa is the land we live in. She has charms which nowhere on earth can we find. Wherever we may roam our hearts are unconsciously attracted to her. The lofty hills, the shady woods, the sweet lull or wild roar of ocean waves, the stately towers of Bhubaneswar, Puri and Kanarak, the magnificent rivers, the ever-pleasing Chilka have a unique attraction for us. We have been living here for generations. Our fore-fathers lived and worked here and when it pleased

God to call them away, they laid down their moral frames here. Our first breath we drew in Orissa and God willing we shall draw our last breath here and lay down our bones on the soil of Orissa as did our fore-fathers. We say Orissa has peculiar charms. Go to Benares, Ayodhya, Haridwar or Brindaban, the very names of which fill a Hindu with ecstasy, you find but a partial conception of the grand Hindu Religion. Benares knows no other God but Siva. *Bhola Sub Denawallah* (Siva is the bestower of all blessings) resounds from every throat. The devotees are all engrossed with one idea, one aspect of the supreme diety. Turning to Ayodhya you see that Rama and his consort Sita have captivated the hearts of the people there, who recognise no other divinity but *Sita Ram*. As you come to Haridwar your ears are assailed by loud shouts of "*Ganga mai ke jay*." The people do believe that goddess Ganga is their saviour. The ancient city of Brindaban is the citadel of *Radha Rani* and a devotee finds his solace in her and her alone. There was a time when the Shaibas, Saktas, Vaishnabas, Jains and other sects of Hindus fought terribly each for respective individual superiority. The Brahminism did all it could to keep its hold on the people. A keen observer will not fail to notice how this struggle told on the progress of the Hindus. It was to save them from these dissension that a mighty intellect was born in Orissa. He it was who threw oil on troubled waters. He established the worship of Jagannath, raised a temple where votaries of all sects found their solace. The priest-ridden Brahminism had to yield a great deal before this grand conception of divinity. The food offered to Lord Jagannath is *Mahaprasad*, the holiest of food that can be eaten by a Brahmin and a Sudra out of the same plate. The Lord won't take this food unless it is cooked by a non-Brahmin *Suar*. The strong prejudices of a caste against caste give way and the angularities smoothed. *Bimala*, the emblem of *Sakti*, finds a right-hand place in the temple while Siva comes forward to watch the gates. All the 33 crores of *Deva Devi*, the various manifestations of the Supreme God, find their abode here. There can not be any doubt that the man who conceived this idea of unification and exercised his keen intellect and mighty influence to bring about a union of different jarring elements, was a benefactor or no ordinary type. Orissa of old presented this unique feature, preached peace and good will, captivated the hearts of all by catholicity of her views and pointed out with a bold clear hand that the path of true progress lay not in discord and dissension but in cultivation of brotherhood. The superb beauty of this grand and glorious conception

hushed into silence the sectarian strifes that threatened to bring ruin in their train, and even at this distant date attracts devotees, no matter what their sects may be, from all parts of the great Continent of Hindustan. We say the noble example of the Utkalyas of old ought to inspire the younger generation. The spirit in which the young Utkal Conference was conceived should guide us in all our dealings. Let not mere selfishness or wild pranks or whinings of a few irresponsible and short-sighted people misguide us from our right path. Let us rise above all petty jealousies and strive to live as men.

ପୁଣି ମାରକଣ୍ଠେଶ୍ଵର ପୁଷ୍କରିଣୀ ତଳ ବାହାର ଶିବା ବାଟ ସଦାପେ ମାରକଣ୍ଠେଶ୍ଵର ସାଗୁରେ ଏ-୪୯୮ ଭେଦିମଳ ଜମି ପୁଣି ମିତ୍ରପତିପାଳ-ଝର ବ୍ୟସ୍ତରେ ଶରଦ ଦେବ ବୋଇ ବଙ୍ଗ ନବଶ୍ରୀମେଷ୍ଠ ହଲିଦତା ମନେପରେ ଦୋଷଣ, ପ୍ରଭୃତ ଭରଞ୍ଚନ୍ତ୍ର ।

ଗର ବା ୨୩ ରଖରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତ-ଦ୍ଵରେ ଶୁଭରେ ପେଲେନ ସେଗରେ ୫୫୪ ମୁରୁ ହୋଇଥିଲ । ଏହା ଗର ସପ୍ତାଦର ୫୨୪ ମୁରୁ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ସମାତ ବୋଇବାକୁ ଦେବ । ପ୍ରଭେଦ ମଧ୍ୟରେ ବନେଇ, ମଧ୍ୟପଦେଶ ଓ ପଞ୍ଜାବରେ ପୂଜାପେଷା ବହୁ ଅଧିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ବହୁ ଉତ୍ତା ଦେଖାଯାଏ ।

ବଙ୍ଗ ଶିଖାବିହାର ଗ୍ରାମରେ କୁରୁମାନଙ୍କର କୁତୁହଳ ସାଦେବ ଗସ୍ତରେ ବାହାର ଗରମାସ ବା ୨୮ ରଖରେ ମେଦିନୀପୁରରେ ଥିଲେ ଅସନ୍ତ୍ରା ବା ୯ ରଖରେ ଏ ତରଳରେ ସଦୃଶ-ବାର ଅଛ । ଏଠାରୁ ଶ୍ଵେତନାଗପୁର, ବାଲିପୁର ମୁକ୍ତପୁରପ୍ରଭୃତି ପରଦର୍ଶିତ ଭର ଅଗାମୀ ମାସ ୧୩ ରଖରେ ସଖାସାଦରେ ପଦୃଷ୍ଟ ସେଠାରୁ ଦାଇଲିଲୁ ଯିବେ । ଅଗା ବରୁ ବାହାଙ୍କ ଶୁଭଗମନରେ ଅମ୍ବମାତଙ୍କର ଶିଷା-ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଭାବର ବହୁ ସ୍ଵପ୍ନର ଦେବ ।

ଗର ବା ୨୮ ରଖରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତ-ଦ୍ଵର ବର୍ଷା ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ବହୁ ବସନ୍ତର ଥିଲ । ଅରବ ସାମରର ପ୍ରୋତ ସପ୍ତାତ ଶୁଣ ଦର୍ଶିଣବନ୍ତ ବାହାର ସାଧୁଥିଲ ଏବ ବଙ୍ଗ-ସାମରର ପ୍ରୋତ ପୂର୍ବବଙ୍ଗରେ ବର ଦେଖାଇ-ଥିଲ । ଉପରଦ୍ରୁଷ୍ଟ, ପୂର୍ବବଙ୍ଗ, ବହାର, ସୁକ୍ର-ପ୍ରବେଶର ପୂର୍ବଦାନ ଓ ମାନ୍ନାତରେ ବହୁ ଅଧିକ ଏବ ଶ୍ଵେତନାଗପୁର, ଓଡ଼ିଶା, ସୁକ୍ରପଦେ-

ଶର ପଦ୍ମୋତ୍ପଳ ଓ ଦ୍ଵାମଦସବାଦରେ ପ୍ରାୟ ସାମସ୍ଥିତ ଥିଲ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ସମସ୍ତପ୍ରକ ଭଲର ପରମାଣ ଉତ୍ତା ଥିଲ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ ଦର୍ଶିତାଳ ମାରଦ ରହ ଗୋଟିଏ ବଞ୍ଚାପତ ଶିଖାବାଳ ବସୟରେ ଏ ସମ୍ମିଳୀର ନର ସପ୍ତାଦର ପ୍ରମୁରେ ବାହାର ତରବାର ଦେଖି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଅନନ୍ଦ ଦେବ ସନ୍ଦେହ ଗାହି । ସେହି ବଞ୍ଚାପତରେ ବଙ୍ଗବାଳ ନର ପ୍ରଭୃତିର ସାବୋର କୃଷି ବରେତରେ ପଦିବା ସଦାପେ ଏତଳଣ ଉତ୍କଳୀୟରୁ ମାସକୁ ୪ ୨୦ ୯୩ । ଲେଖାଏଁ ବୃଦ୍ଧ ବସ୍ୟିବାର ଲେଖାଅଛ । ଭରଷା ବରୁ ଅତଦତ ସ୍ଵପ୍ନ ଅବେଦତ ଭରବେ ଓ ସମ୍ମିଳନୀ ଲରଷେଷ ବରୁରେ ସୋନ୍ୟ ପାଶ ବାଛ ନେବେ ।

ଅଗାମୀ ସିପ୍ତମର ମାସ ବା ୧ ରଖରୁ ତଳ ଦତା ଦାମତୋଟ ଦସଦସ ବୁଝି ଉପଲକ୍ଷେ ବନ ଦୋଇ ଦୁରମାସ ଉତ୍କରୁ ତରମରମାସ-ରେ ଖୋଲବ । ପ୍ରଧାତ ବରୁରସର ସର-ଲରେନ୍ସ ଜେନବକସ୍ଵ ଓ ବରୁରସର ଦାରଶ୍ରପ ମହୋଦୟାରେ ବହି ପୁକରୁ ଅଧିକା ଏତମ-ସର ବୁଝି ନେଇ ବଲବ ସାଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ୟ-ବର ବରୁରସର ଦାରଶ୍ରପେ ମହୋଦୟାପ୍ରଧାନ ବରୁରସର ଅନୁପ୍ରସ୍ଥିତାଳରେ ଏତଃ ସରୁଷ ବାଳ ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ବରବେ । ଲେବରଶ୍ରତ ବରଷଣ ବରୁରସର ଜେନ୍ଦବନ୍ସ ମହୋଦୟାଙ୍କ ଅତ୍ୟ-ପ୍ରିତିବେ ଦାଉତୋର୍ରେ ଶି ବସ୍ତୁହାଳ ସଦାପେ-ପଅସ୍ତ୍ର ମନକ ଦେବ ।

ସମୋଦର ଜଳା ହିମାଦ୍ରବକ ମଦକୁମା ଅନ୍ତ-ର୍ଗର ସୈଳକୁଳାଗ୍ରାମରେ ତରବ ଶ୍ରୀବଣମାସ ୧୨ ନେ ଗୋଟିଏ ଉପଦୟଦେନ୍ତୁ ଦୋଇ ସେହି ଗ୍ରାମର ଜ ୧୨ ୩ ଏବ ଗର ଅଷାଠମାସ ୧୫ ଦେ ପରଦୟରଜଳ ସନ୍ତର୍ଗତ ଦାରୁ-ଦଅ ଗ୍ରାମର ଏତ ଉପଦୟଦେନ୍ତୁରେ ଜ ୨୦୩ ଦାୟସ୍ତ ଉପଦୟ ଗ୍ରହଣ ବରଞ୍ଚନ୍ତ୍ର । ଏ ଦୁରଗ୍ରାମରେ ଗ୍ରମର ସୁବେହତମାତେ ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ସମାଧା ବରଞ୍ଚନ୍ତ୍ର ଏବ ବରୁ ପଦ୍ମିତମାତେ ଅମନ୍ଦିତ ଦୋଇ ପୁଜା ପାଉଥିବା ସ୍ଵର ବସୟ । ଉପସ୍ତୁଗାଳର ଉପଦୟାସ ଦାୟସ୍ତମାନଙ୍କର ନାମ ବଙ୍ଗଳାର ସ୍ଵବ୍ୟାତ ଅନନ୍ଦନକାର ସମି-ଦାରେ ପ୍ରଦାସିତ ଦୋଇଅଛ ।

ସତ୍ୟର ସମ୍ମୁଖରେ ଉପାସନା କରାଯାଇଥିବା ବାରି-
 ଶୁଭ ଶୁଭକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ସେତ ମହାପଦ୍ମଙ୍କ
 ସହରୁ ମାତ୍ର ଶୋଭା ମଙ୍ଗଳଦାନକ ଶୁଭ-
 ବାଦ୍ୟ ଦାୟୀ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏ
 ବାଦ୍ୟ ଉପରେ ଦାୟତାରେ ପ୍ରଧାନ
 ବସନ୍ତର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଖେଶୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ
 ମାଳାଗଣା ଲେହେ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲେ ।
 ପ୍ରଧାନ ବସନ୍ତର ମହୋତ୍ସବ ଲଳିତ ଅଟ
 ଏହିଥା ତାମର ଶ୍ରୀଏ ପୁସ୍ତକ ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ।
 ଅନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଲେହେ ବସ୍ତ, ଅଳଙ୍କାର ଓ
 ପୁସ୍ତକାଳ ଉପହାର ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ବାଦ୍ୟ-
 ସମୟରେ ଏବେ ତାତ ସ୍ୱେଦର ପରମ୍ପରା
 ମାତ୍ର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟମେ ଅମ୍ ସେତର ଲେହେ
 ଏକାକୁ ରୁଚିତର ମଣ୍ଡନାହାନ୍ତି । ଏହା
 ଦାୟତ୍ୟର ଚିତ୍ତ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାଶୟା ଅପଣା ଅନୁର ବର୍ଗ
 ସମଭବ୍ୟାହାରେ ନାଥାନର ଯୁଦ୍ଧୋଦ୍ଦାମାନ-
 ରରେ କୁମାରୀ ତା ୧୯ ରଖରେ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପରେ ।
 ବଜ୍ର ବଜ୍ର ଏବଂ ସେଠା ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ଦେଖି
 ଅଭିଜ୍ଞତା ଲଭି କରନ୍ତା ଇଚ୍ଛାର ବସନର୍ତ୍ତୀ
 ହୋଇ ମହାଶୟା ମହୋତ୍ସବ ପ୍ରଥମେ ନାଥାନ
 ସଙ୍ଗକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ନାଥାନ-
 ଲୁଚିତସର ଏବଂ ଲୁଚିତସର ଶ୍ରୀମତୀ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ
 ଧୂର ହୋଇ ସେଠାରୁ ପ୍ରଧାନ ନଗର ଗୋଡ଼-
 ଓରେ ବସନିମାନ ଦେଲେ । ନାଥାନ ସଙ୍ଗର
 ନାକାପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରାକୃତକ ଶୋଭା ଉଦ୍ୟାତ ସନ୍ଦ-
 ର୍ଭିତ ପୂର୍ବ ମହାଶୟା ମହୋତ୍ସବ ନର କୁଲି-
 ମାସ ତା ୨ ରଖରେ ଅନେରକାକୁ ଯାଇଥିବାର
 ବସ୍ତୁତ ହୁଏ । ନାଥାନ ସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀଲୋଚନମାନ-
 କର ବିବଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସେ ପରଦର୍ଶନ କର-
 ଅଛନ୍ତି ।

ଅଭିଜ୍ଞତା ବଜ୍ରରୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ମନ ଦିଅ ଅପ
 ଅଛୁ ଏବଂ ସେ ଦିଅରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବ
 ମିତାର ଉଦ୍ୟାତ ଶାନ୍ତ ଅନେକ ଲୋକ ନାନ୍ତି
 ଓ ଶ୍ରୀଜୀ ଉଦ୍ୟାତ ସେତରେ ଅନାନ୍ତ ଦେଉଥି
 ଉଚ୍ଚ । ଚିତ୍ତନିଷିପାଳିତର ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ସୁଦୃଢ଼
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବାପ୍ରକାରେ ମନ ଦିଅ ଦମନ ନ
 ଦେବା ଦୃଢ଼ର ବସ୍ତୁ । ଚିତ୍ତନିଷିପାଳିତର ବଜ୍ରରୁ
 ସେତପର ମନ ଦିଅ ଅପିଅଛୁ ଏବଂ ସେଠାରେ
 ବାସ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚିନୀୟ ସମାଜେ ବଜ୍ରରୁ
 ଉଚ୍ଚିଅ ଚିତ୍ତ ଶାନ୍ତ କମାର ପତ୍ତନାରୁ ବାଦ୍ୟ
 ବନ ଦିବି ବସ୍ତୁ ଉଦ୍ୟାତ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଶାନ୍ତ
 ହାତ ବଦାଉଅଛନ୍ତି । ସେତେ ଦେଶ ଲେହେ
 ଏଥୁପ୍ରକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ନ ରଖିବେ ବମ୍

ସାମାନ୍ୟ ଭୂପତ୍ତର ଠାଉରେବାସତାସେ
 ଲୋକକୁ ମନ ଦ୍ରବ୍ୟ ବଦି ବରନ୍ତି କରିବେ
 ବେବେ ମୁଖରେ ସୁଦେଶୀ ବୋଲି ଚିତ୍ତାର
 ଚରିବାରେ ବହୁ ଲଭି ତାହି ।

ସତ ୧୯୦୧ ସାଲରେ ବରଦତା ବନର
 ବାଟେ ୧୨୭୧୧ ଭୂଲି ସମୁଦ୍ରବାଟେ ବଦେଶୀ
 ଶାସ୍ତ୍ରମୁଦ୍ରକୁ ସିବାଦାରଣ ବେଳକୁ ଉକ୍ତ
 ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଚିତ୍ତ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତର ସଂଖ୍ୟାରୁ
 ପାଞ୍ଚଦକାର ଜଣା ଅଟେ । ଭଲ ପ୍ରସର ଏବଂ
 ଗାଦ୍ୟଦକାର ମୁକ୍ତ ଦ୍ରାସ ପୁଣି ଦେଶରେ ମୁନି
 ମିତଦାର ସୁବଧା କୁଲି ଶୁଲିନ ଉଦ୍ୟା ପତ୍ତବାର
 ହାରଣ ତଥ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ । ଅଧିକାଂଶ କୁଲି
 ସୁକ୍ତପ୍ରଦେଶ ଓ ଅଯୋଧ୍ୟା ଅଞ୍ଚଳର ଅଛନ୍ତି ।
 ସେତୁବର୍ତ୍ତ ପ୍ରାୟ ୪ ଦକାର କୁଲି ଶାସ୍ତ୍ରମୁଦ୍ରକୁ
 ଫେରାଅସିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଜଗପତି ଟ ୧୨୫ ଟଙ୍କା ସଙ୍ଗେ
 ଅସିଥିଲେ । ଅନ୍ୟଦିଗରେ ପ୍ରାୟ ୧୭ ଶତ
 ଭୂଲି ବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୫ ଶତ ବାଲିତ
 ଥିଲେ ବହୁ ସହ ଅର୍ଥ ଅସି ଥିଲେ । ସର୍ବା
 ପେଷା ନେତାର ଗାପୁର କୁଲିମାନଙ୍କର ଅର୍ଜନ
 ଅଧିକ । ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ଅଠଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
 ମନୁଅର୍ତ୍ତର ଘୋଷେ ଘରକୁ ସଠାଇଥିଲେ ।

ପଶୁ ଚିତ୍ରପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ବଙ୍ଗଗବର୍ଣ୍ଣମେୟ
 ଅଦେଶ ପ୍ରଭୃତ କରଅଛନ୍ତି ବ ସେମାନଙ୍କର
 ପଦର ଉପାଧି କୁଟିରକେର ଅଧିଷ୍ଠାୟ ଦେବ ଓ
 ସେମାନେ କୃତ୍ତି ବରୁଣର ଅଧିକରେ ରହିବେ ।
 ସେମାନଙ୍କର ବେତନ ପ୍ରଥମେ ଟ ୩୦ ଟଙ୍କା
 ଦେବ ଓ ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଟ ୫ ଟଙ୍କା
 ଲେଖାଏଁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଉକ୍ତ ସୀମା ଟ ୫୫ ଟଙ୍କା
 ଦେବ । ବ ୨ ଟଙ୍କା ନାହିଁପରେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀକୁ
 ଉକ୍ତ ପାତ୍ରବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବେ ଓ ଯେ
 ଉକ୍ତ ପାତ୍ର ବାହାର ବେତନ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା
 ଦେବ । କୁଲି ଅଧିଷ୍ଠାୟମାନେ ମାସକୁ ଟ ୧୫୯
 ଲେଖାଏଁ ଗପ୍ତ ଶରଣ ଏବଂ ଟ ୧୦ ଟଙ୍କା ଲେ-
 ଖାଏଁ ସ୍ୱାମୀୟ ଶରଣ ପାତ୍ରବେ । ପଶୁଚିତ୍ରପୁ-
 ଲୟର ଶୁଭପ୍ରାପ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନେ ମରଦାଶ
 ବସାଦର ଅଧିକା ଟ ୫ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଘର
 ଭଡ଼ା ପାତ୍ରବେ । ଏଥୁରୁ ସର୍ବାଧାରଣ କୁଟିବେ
 ସେ ସେତୁମାନେ ସରଦାଶ ପଶୁଚିତ୍ରପୁ ବଦ୍ୟା
 ଲୟରେ ପଡ଼ି ଉକ୍ତାସି ଦେବେ ସେମାନେ
 ନିବାଦ ଦେବା ଭଲ ଶୁକର ପାତ୍ର ପାତ୍ରବେ ।

ଗର ତା ୨୧ ରଖରେ ସୁନୀୟ ମହାସ୍ତ୍ରୀ ପତ୍ତିତ
 ଶୁଭରକ୍ତ ବଦ୍ୟାସାମରଣର ୧୧ ବାଣିତ ମୁଖାଦ
 ବଲତର, ତାତ୍ରା, ଏକଦାବାଦ ପ୍ରଭୃତ ପ୍ରଧାନ-
 ଦନର ଏବଂ ବଙ୍ଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସମ୍ଭରେ ପ୍ରକାଶନର ହୋଇଥିଲା ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅନେକ ଭଦ୍ରଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଦେବେତ ଗଣ୍ୟ ମାତ୍ୟାନ୍ୟାନ୍ତି
 ମୁତ ମହାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଗୁଣ ଶୀର୍ଷିତ ହରଥିଲେ ।
 ଏକଦିଗରେ ଦେବେତ ପୁଣିଶିତ ଓ ସମାଜ-
 ହୁବିଶୀ ହନ୍ଦୁ ସୁନୀୟ ପତ୍ତିତକ ସୁକ୍ତି ଓ ଶାସ୍ତ୍ର-
 ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଶ୍ରଦ୍ଧଣ କର ବସବାଦବାଦ ଅବଶ୍ୟତ-
 ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତଳନର ତେଜ୍ଞା ହରୁଥିବା ଓ ସେତ-
 ପ୍ରଦାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦଳ ହନ୍ଦୁ ବହି ବରୁଣରେ
 ଘୋର ଅନୋଳନ କରବାର ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରୀତିତର
 ଦୃଢ଼ । ଏଥୁରୁ ଦେବଳ ଏକକ ଜଣାଯାଏ
 ସେ ଅନୁମୋଦେ ଅମ୍ମାନକର ମହାସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର
 ପ୍ରକୃତସୁକ୍ତି ପାଳନର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାଡ଼ୁ ।
 ସାମାଜିକ ଦୂରବସ୍ତା ଗାଡ଼ୁରୁପେ ଚିନ୍ତାଦରବାରେ
 ପ୍ରକୃତ ଦେଲେ ଏପର ମଦରେତ ପ୍ରଭୁ ରହି-
 ପାରବ ନାହିଁ । ଏ ନଗର କୁଲୋରସୁଧୁର
 ଘରେ ସେ ଦଳ ଏହି ଉପରକ୍ଷରେ ସମ୍ଭ ଓ
 ଗୁଣ ଶୀର୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ମଜ୍ଜିକାତ ବାସିନାରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ନର
 ସିଂଦପ୍ରଭ ଗଜା ଶ୍ରୀମନ୍ ସାଧୁଚରଣ ଦରଦନ
 ମହାଶାସ୍ତ୍ର ବଜ୍ରଦାନକେ ବାଳଚେତର ମତ୍ତରେ
 ଗର ତା ୨୦ ରଖ ସହାଳ ଘ ୮ ଘା ବେଲେ
 ଉପସ୍ଥିତହୋଇ ଦ ୪୦ ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ
 କରଥିଲେ । ବାଳଚେତର ଗଜା ବଜ୍ରକର ଯଥୋ-
 ଚିତ ସମାଦରରେ ବଜ୍ରବାଟିରେ ଅନ୍ୟର୍ଥନା
 କର ଶ୍ରୀଗାତା ଶିଳ୍ପାମାର, ତାନ୍ତ୍ରଲୋକା
 କୁଲୋରଥ ସମ୍ଭ୍ରମର, ଚେଲୋକା, ଦେବେ
 ସୁକ୍ତପ୍ରଭୃତ ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନୋଦ
 ପ୍ରମୋଦ ନିମନ୍ତେ ବଦ୍ୟ କ୍ରୀଡ଼ା ନାଟକାଭିତ୍ୟୁ,
 ସଙ୍ଗୀତାଦର ପଦ୍ମଶ୍ରୀତ ହୋଇଥିଲା । ଚଣୋର
 ସାହତ୍ୟ ସମ୍ଭରେ ସର୍ବଗଣ ଏବଂ ବିଶେଷ ଅଧି-
 ବେଶଳରେ କରସିଂଦପ୍ରଭ ଗଜାକୁ ସମ୍ଭ୍ରମ
 ପଦରେ ବରଣ କର ନମରବାସିକୁ ବାହାକୁ
 ସମ୍ମାନ କରବାର ସୁଦ୍ୟୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ
 ସମ୍ଭ୍ରମ ମହୋତ୍ସବ ନିଜ ବଜ୍ରବାରେ ସେ ସମ୍ମାନ
 ନିମନ୍ତେ ବଦ୍ୟ ଓ କୃତକ୍ତ ବା ପ୍ରକାଶ କର ବାଳ-
 ଚେତସ୍ୟ ବାହାଙ୍କର ଅବାଲିକକୁ ଓ ସଦ୍ୟାଠୀ
 ପ୍ରତସ୍ତ ବଶେଷ ପ୍ରସ୍ତୁତନ ସୁବାର କହିଥିଲେ ।
 ଗଜାମାନଙ୍କର ଏପର ମଳନ ଓ ପରଷର
 ଗଜ୍ୟ ପାଳକର ବଦ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନମାତ ସମ୍ପର୍କିତ
 ତରମାନଦର ଅଟେ ।

ସହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦେବେନ ସମ୍ପାଦ-
 ପତ୍ରରେ କାହା ସମାଲୋଚନା ବାହାରପତ୍ର ଶବ୍ଦ
 ସମ୍ପାଦକ 'ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ' ରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ସେହି
 ପତ୍ର ବାବୁ ଗୋକୁଳାଚର ଚୌଧୁରୀ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ
 ବର୍ଷ ଦେଇ ବାବୁ ସୋନେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦୋଷ
 ଜମିଦାରଙ୍କ ଘରେଇ ଗ୍ରାମରେ ରେଷିଥିଲେ ।
 ପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ହେବା ବାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ
 ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ସଦାସୋନୀ କବିତ୍ରୀ ଓ ଲେଖକ
 ସୋନେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କୁ ବାହା ସମ୍ପାଦପତ୍ରରେ
 ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ
 ଏଥିରେ ଚୌଧୁରୀ ଏକ ପତ୍ରର ଦ୍ରୁମ ବା ବସୁ ଓ
 ଦେବୀର ଅନୁମତି ଦୋଇ ପାରେ । ମାତ୍ର ଗୁଡ଼ା-
 ଶା ଯେ ପ୍ରକ୍ରେ ବ୍ୟକ୍ତିମତ ନ ଦୋଇ ଏକ
 ପ୍ରଦେଶରେ ବାସ କରୁଥିବା ଦୁଇ ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପ୍ର-
 ଦାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଟେ ଏବଂ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ
 ନିମିତ୍ତ ସେଥିର ମୀମାଂସା ଏତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ
 ସେ ପ୍ରକ୍ରେ ଅନୁମତି ମନେକରୁ ଓ ସଦ-
 ସୋନୀ ବାହା ପ୍ରକାଶ କରବାରେ ବାହାର
 ଦୁଃଖିତ ଦେବୀର କାରଣ ବାହି । ବାବୁ ଗୋ-
 କୁଳାଚର ଚୌଧୁରୀ ଜଣେ ସୁଶିକ୍ଷିତ ପ୍ରକାଶ
 ଉତ୍କଳ ଓ ମାତ୍ୟବ୍ୟାଜି ଏବଂ ଅନେକ ସାଧାରଣ
 କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁ ନେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଅନେକ
 ମଙ୍ଗଳର ଅପାର ପ୍ରକାଶ । ଗୁଡ଼ାଈର ଲେଖକ ସେ
 ଦୁଃଖ ଦେବା ପ୍ରକ୍ରେ ମତ ବା ଶରେ କପେ-
 ସତ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଲୋଚନା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବାହାଙ୍କ
 ମତ ଶପଥ ବାହା ବସ୍ତାଈର ପ୍ରକାଶ କରବା
 ଏବଂ ସେ ଗୁଡ଼ା ଶ ପ୍ରକାଶରେ ଉତ୍କଳର ସମ୍ପର୍କରେ
 ଥିବା ପ୍ରକ୍ରେ ଉତ୍କଳ ସମାଜରେ ବାହାଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ାଈର
 ସହବା ଦେବା ସକାଶେ ବାହାଙ୍କୁ କପେଶ
 ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ।

ଶାନ୍ତିପୁସ୍ତକରେ ଗୁରୁତର ବଚନ ।

ଉପମାସ ତା ୨୭ ରାଜ ହନ ବଲ୍ଲଭ ଶାନ୍ତି-
 ପୁସ୍ତକ ମହାସଭାରେ ଗୁରୁଗୁରୁ ନିମ୍ନସେକେଟର
 ଗୁରୁତର ବଚନ ଉପସଂହାର ବଚନେ ଗୁରୁଗୁ
 କର ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣିକେତେରକର
 କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକ ସଭାର ବାଣିଜ୍ୟ ବସ୍ତୁର
 ସଦ୍ୟପଦରେ ଶାନ୍ତିପୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଦେବ ଏବଂ
 ସେହି ସଭାର ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତୁର ସଦ୍ୟ ପଦରେ
 ବଚନର ସାଦେବ ନିମ୍ନ କଲେ । ଅପରାଧ-
 ପ୍ରାଚର ସୀମାସମ୍ଭାବୁ କମିଶନରମାତ୍ରର ଗୁରୁ
 ରକ୍ଷିତ ସୀମାସମ୍ଭାବୁ ନିଶ୍ଚି ଦେବାର ଅଶା
 କରଣୀ । ଗୁଡ଼ାଈ ସଙ୍ଗେ ସକ୍ଷ କରବାକୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧ ନେପାଳ, ଗୁଡ଼ାଈ ଓ ସିଦ୍ଧମରେ
 ବୈଦେଶିକ ସକାଳ ଦ୍ରୁମସେପଣ ଓ ଦେବା-

ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦୁଇ ସଂଦନ୍ଧ କରୁଥିବାର ଗୁଡ଼ାଈର
 ଏକ ସେଠା ଗଣାମାତ୍ରଙ୍କ ସଂଦନ୍ଧ ଭବୁତ-
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇ ଅଟେ । ଭବୁତ ଓ ଚାନ୍ଦର
 ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧ ଦ୍ରୁମସେପଣ
 କରବେ ବାହି ଏବଂ ଚାନ୍ଦର ସାଧୁଗୁଣପ୍ରତି
 ସନ୍ଦେହ କରବାର ଚୌଧୁରୀ କାରଣ ବାହି ।
 ଗୁରୁଗୁରୁ ବୃତ୍ତର ଅବସ୍ଥା କର ଦୋଇ ବସୁଙ୍ଗେ
 ବାଣିଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି ଓ ଗାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ସୁରତ ଦୋଇ-
 ଥିବା ଅନୁକ୍ରମେ ମାତ୍ର ମେଲେଇପୁ ଓ ପ୍ରେମ
 ଲେଖକ ଉପଦେ ବହିବା ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ।
 ଶିମଳାଠାରେ ମେଲେଇପୁ ବେଗସମ୍ଭାବୁ ଯେଉଁ
 ଭିତ୍ତିପଦ ବସିଥିଲେ ଭକ୍ତିର ଅନୁମୋଦନ ଦୋଇ-
 ଥିବା ବସ୍ତୁମାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସରଣ ଦେଲେ
 ଅନେକ ଉପଦେ ଦେବ । ଲକ୍ଷ କପେନର
 ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସପ୍ତାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 ଦେବା ଓ ଅଦ୍ୟାଈର ଉନ୍ନତିଯୋଗୁଁ ସୈନିକ
 ବ୍ୟୟ ଉଶା ଦୋଇଅଛୁ । ଚାନ୍ଦ ସଙ୍ଗେ ଅପିମ
 ଦେଲ ଯେଉଁ ସକ୍ଷ ଦୋଇଅଛୁ ବଦାସ ପ୍ରଥମ
 ପାସବର୍ଷରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ନ ଦେଲେଦେ ଶେଷ
 ପାସବର୍ଷରେ ଲେଖକମାନ ଅଧିକ ଯତିନ । ସେ
 ମିଥ୍ୟ ଦରବର୍ତ୍ତନ କରବା ସକ୍ଷ ବା ବାଣିଜ୍ୟ
 ନୁହେ । ଶିକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧିସମ୍ଭବରେ ସେ କହଲେ
 ସେ ଲେଖକର ଜୀବନ ଧାରଣର ଅଦ୍ୟା-
 ବଶ୍ୟାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପାହୁଲ୍ୟାଏ
 ଶିକ୍ଷ ବହି ବାହି । ମତ ଏବଂ ଗମାଶୁ ଉପରେ
 ସେ ଶିକ୍ଷ ବସିଅଛୁ ବାହା ଯଥୋପଯୁକ୍ତ ଅଟେ ।
 ଅମଦାନ ଗମାଶୁ ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁଗୁରୁ ବମାଶୁ ପ୍ରତି-
 ଯୋଗିବା ତରୁ କାହି ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିଯୋଗିବା
 କରୁଥିବା କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର ମାତ୍ର ଅଦ୍ୟାପି
 ବସୁରାଧୀନ । ବଳେଟରେ କପେଶ ଅସନ୍ତୋଷ-
 ଜନକ କହ ବାହି ମାତ୍ର ପ୍ରବୋଧ ବସୁଗରେ
 ମିତ୍ୟାଦିତା ଚଳାଇବାର ଗୁରୁ ସ୍ଵଭୂତପେ ଜଣ
 ଗାଏ ଏବଂ ସେ ବସୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ଵେତସେକେ-
 ଟରା ମହୋଦୟ କପେଟତା କରୁଛନ୍ତି ।
 ବଲ୍ଲଭର ପ୍ରକାଶର ଶାସନ ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁଗୁ
 ଜଣିକ ଦାୟିତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସନକୁ ଯୋଗ କରବା
 ଦେବୁ ବଳମାନ ସମସ୍ୟା କଠିନ ଦୋଇଅଛୁ ।
 ବିଚଳ ପ୍ରଭବର୍ଷ ଅପଣାର ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ବାହ
 କରବାର ଦୁଇ ସଂଦନ୍ଧ ଦେଖାଉଅଛୁ । ସଦ୍ୟ-
 ମାନେ ଅପଣା ବଲ୍ଲଭରେ ଇଂରାଜି କଥା ଗୁର-
 ଗୁରୁ ଶୋକାଳ ସତ୍ୟେ ବୁଝି ସୁଝି କଥା ବ୍ୟବ-
 ଦାର କରବେ । ଗୁରୁଗୁରୁ ବସୁର ପ୍ରକାଶର
 ଅଧିକିତ ଏବଂ ଅଭିଧାନ ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ ପ୍ରକାଶ-
 ସତ୍ୟେ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି । ମଉଦା ଚକଟାରେ
 ଅନ୍ୟମାତ୍ର ସିଦ୍ଧାପେ ମିଶାଇଲେ ବାହା ପୁଲ୍ଲ
 ବୈଦି ହୁଏ ପ୍ରାଣ୍ୟଲେଖକ ପ୍ରକାଶଲେଖକ

ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇବାକୁ ଗଲେ ଅଶାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟାୟ
 ମାତ୍ର ସେ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକାରଣ ଅନୁ-
 ମାନେ ଗାଳ୍ପିଣୀ ଦେଇଅଛୁ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ
 ବଳାଇବାକାରଣ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁବଧା ଏବଂ ଉପାୟ
 ବିଧାନ ନ କଲେ ଅଶାନ୍ତି ବସୁରକରୁଥ ଧାରଣ
 କରବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁରୁଗୁରୁର ଅବସ୍ଥା ଏମନ୍ତ
 ସେ ବାହାକୁ ଗୁରୁଗୁରୁ ଚଳାଇ କେଲେ ଗୁର-
 ଗୁରେ ଇଂରାଜଶାସନ ବ୍ୟତୀତ ରହୁବାର
 ପ୍ରମାଣିତ ହେବ ମତ୍ର କିନ୍ତୁ ଦେଲେ ସକାଶ
 ଦେବ । କରଦକା, ସକ୍ଷସକ୍ଷ ଏବଂ ଉତ୍କଳ
 କାରୁଣୀ ସେତେପ୍ରକାର ଅଶାନ୍ତିର ଘଟଣା ଘଟି-
 ଅଛୁ ବାହା ସଦାନ୍ତରୁ ଉପସୋନୀ ନୁହେ
 ଏବଂ ଏହା ବସ୍ତାଈର ଦେଲେ ଦେବ୍ୟ ପ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଏବଂ ଅଦ୍ୟାଈମୂଳକ ଶାସନର
 ବନ ଏମନ୍ତ ଅବକଳ ଘଟିବ ଓ ଯହିଁକୁ
 ଲେଖକ ସାହିତ୍ୟ ତାତ ସୈନିକ ଶାସନର
 ଅସ୍ତତ୍ଵ ଦେଲବାକୁ ବ୍ୟଥା ହେବେ । ଗବ-
 ଶ୍ଵିମେଧ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ
 ଓ ପାରିଲେ ବାହା ପ୍ରକାଶ ଦେବାର କଥା
 ଏବଂ ବଦାସ ଉତ୍କଳାସରେ ଚଳକ ବଦ୍ୟ ମାତ୍ର
 ରହବ । ଗୁରୁଗୁରୁ ଅଧ୍ୟାପଣ ଲେଖକ ଉତ୍କଳ-
 ରୂପେ ଏ ବସ୍ତୁ ବୁଝାଇ ଚଳମପ୍ରମାଣକୁ
 ନିରାକର କରବାକୁ ସକାଶୋଗୁରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛନ୍ତି । ଗତ କ୍ରମାସ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖକର ମନ
 ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧଙ୍କ ଅଜକୁ ଚଳିଅଛୁ ଏବଂ ବାହ
 ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକ ସୁବଧା ଘଟିବ ଗବର୍ଣ୍ଣି-
 ମେଧଙ୍କ ନିମ୍ନଦେବୁ ଘଟିଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଅଶାନ୍ତିକୁ ଅନାଚଳିତ ଅଶା
 ନୁହୁଁ ଅନ୍ତର କପଣା ଗୁରୁଗୁରୁର ବାର୍ଯ୍ୟ ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧ ସଦାନ୍ତରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁଗୁରେ ବସ୍ତ-
 ଜନକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବୁଝି ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇ
 ଯେଉଁଠାରେ ଅପତ୍ୟ ସଦୃଶ ଦେବ ବାହା
 କପୋର ଦ୍ରୁମରେ ବସନ କଲେ ଚରଦା
 ଅଶାନ୍ତିରୁ ଅବ୍ୟାହତ ମିଳବ । ବଲ୍ଲଭ ଗବର୍ଣ୍ଣି-
 ମେଧ ଏହି ମାତ୍ର ବସ୍ତବତ୍ଵୀ ଦେଇ ଗୁରୁଗୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧଙ୍କୁ ଅବଳିକତା କରୁକରେ ଅସକ୍ଷ-
 ଚକ୍ରଗୁରେ ସଗ୍ରମ କରବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଦେବୁ ଦୁରନ ସମ୍ଭାବପତ୍ର ଓ
 ଗୁରୁଦେବୀ ସଗ୍ରମଲନ ସମ୍ଭାବୁ ଅଇତ ଅନୁ-
 ମୋଦନୟ । ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧଙ୍କ କରୁକରେ ନିଜା ଓ
 ଅସାଧ୍ୟ କଥାବେଳ ଯେଉଁ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଅବକାରଣା
 କର ଯାଇଅଛୁ ବାହା ଏବଂ ବାହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ନିରାକର ଦେବ । ସୁଗ୍ରାଣ ବସୁଗୁରୁ ସଂଗୋଧନ-
 ସମ୍ଭବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ବାହା ପ୍ରବୋଧ ସାଧୁଲେଖ ସିଦ୍ଧାର
 କରବେ । ସେ ବସୁଗୁରୁ ଦୋଷ ଦେବାର

are felt burdensome, they may be made over to the charge and care of some gentleman on behalf of the public, who are entitled to have the accounts.

The sort of publication allowed is not good; also the period of the so called publication is practically limited to a week only. The names of all subscribers contributing Re 1 and more ought at least to be published in some local newspaper. This ought to be possible for the exhibition committee to do. Requesting you to lend a helping hand.

Yours truly
A contributor to the Ex. fund,
Jajpur
3-8-10

ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତ ସମାଜ ସଦସ୍ୟ !

ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜ ପ୍ରଦେଶର ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ନାହିଁ ଏ ଅବସ୍ଥା ବହୁଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶୁଣାହୋଇ ଅସୁଅଛି । ଏ ଅବସ୍ଥା ଯେ ଅପୌ ଶୋଭାପାଏ ନୁହେଁ ଏହା କହିବା ଦୃଷ୍ଟି ମାତ୍ର । ଶିକ୍ଷାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁବଳବୃଦ୍ଧି ଦେଶର ମୁକ୍ତି ନୁହୁଣୁ ସତ୍ୟ, ତନ୍ତୁ ସେମାନେ ଦେଶର ବାହୁବଳ ଓ ହାର୍ଯ୍ୟକାରଣୀ ଶକ୍ତି ଏ କଥାରେ ହାତୀର ଅକର୍ମାସ ବଢ଼ିବାର ବନ୍ଧୁ କାରଣ ନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ତ ଜାଣିଶୁଣି ସେହି ପଦସ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିବୃଦ୍ଧି ଦେଶର ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦେଲା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହାନି କରନ୍ତି ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଲୁହାହାରି ପାରେ । ଏ ସମସ୍ତ ଅନୁଦେଲାମଧ୍ୟରେ ହାତୀର ଦେଶର ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସୁଦୃଷ୍ଟି ଦେଖିଲେ ବା ଅଦର କଥା ଶୁଣିଲେ ପ୍ରାଣରେ ଅପାର ସଞ୍ଚାର ହୁଏ । ତତ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ କଲିକତାରେ ପଢ଼ୁଥିବା ଓଡ଼ିଶାର କି ଏକ ଶିକ୍ଷାମାନେ ଏପରି କୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଦେଖି ଅପରାଧୀ କୌରବୀକୁ ମତେ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାଦେଶିକ ଏକତ୍ରତାର୍ଥୀ ସୁଭାଗ୍ୟତା ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସମ୍ମୁଖୀନ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଶାସନ-କର୍ତ୍ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାର ସୁଦାମ ଧନ୍ୟ ଗୟ ସୁଦାମତରଣ ନାୟକ ବାହାଦୁର ମହୋଦୟ କଲିକତା ଅସି ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରହିବାର ତାଙ୍କ ଅସୁବିଧା ଜାଣିଶୁଣି ସୁଦା ଏଠାର 'ଓଡ଼ିଆ ଲ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ମେସ' ରେ ରହି ଥିଲେ । ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରହିବାର ସମସ୍ତ ଲେଖକୁ ସେ ପ୍ରାୟ ୩ କର ବଦାୟ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ କଥୋପକଥନରେ ଅପ୍ୟା-ସିତ କରୁଥିଲେ ତାହା ତାଙ୍କର ପଦକ୍ଷେପ ଓ ମତ ପ୍ରାଣକାର ସୁଦର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷାପଦସ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅନୁଦେଲା କଥା ଶୁଣି ସେ ଯେଉଁ ଅପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲେ ତାହା ଶିକ୍ଷାମାନେ ସେଦୂର ସୁଦ୍ଧା

ହି ସେ ବହୁଦୃଷ୍ଟିରୁ ସ୍ମରଣ କରନ୍ତେ । ସତ୍ତ୍ୱସ୍ତୁବା-ପନ୍ନ ଶିକ୍ଷିତ ସୁବଦମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାକୁ ସେ ସଦୃଶରେ ଅନୁଦାୟକ ମନେ କରନ୍ତି କହି କଟକ ଗଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମସ୍ତେ ଦେଖା କରାଗାଉଁ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷତଃ ଅନୁଦେଶ କରାଗଲେ । ଦେବଳ ଏକତ୍ରତା କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଠାର କି ଏକ ଶିକ୍ଷାମାନେ ତାଙ୍କର କଥା ଅନୁଦେଶକ ମନେ ରଖିଥାଆନ୍ତେ । ଦେଖୁଥିଲେ କଟକ ଗଲେବେଳେ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ସେ ଯେଉଁ ସମାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ଅଧିକତର-ରୂପେ ତାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ସ୍ନେହ ଓ ଭକ୍ତିର ପାତ୍ର କରୁଅଛି । ସେ କହି ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଏ ମେସର ଯେଉଁ କି ଏକ ଶିକ୍ଷାମାନେ ଅନୁଦେଶ ସଙ୍ଗେ ଏମ୍ ଏ ପଠୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏମ୍ ଏ ସଙ୍ଗେରେ କୌତାହୀନ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଓ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ସେଶ ବି ଏକ ସଙ୍ଗେଲେ ଏ ମେ-ସର ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗେଲୁଣ୍ଠ ଦେବେ ତାଙ୍କୁ କୋଟିଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପଦକ ପୁରସ୍କାର ଦେବେ । ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷାମାନେ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିବୃଦ୍ଧି ଯେ ଏ ଶୁଭ ସମ୍ପାଦଣ୍ଡ ଅନୁଦେଶସହିତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ, ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କଥା । ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷିତ ଦେଶ ସମ୍ମାନମତେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିକ୍ଷାପଦର ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟୁଷୀ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତକଲେ ଦାବାଙ୍କର ଦାନର ଏହି ସୁନ୍ଦର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଇ-ସେଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦ୍ୟ କରନ୍ତେ ଏହାହିଁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ହୃଦୟ ବାସନା । ରଇ ।

ବସନ୍ତ
ଓଡ଼ିଆ ଲ ମେସର ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ
୨୫୩୧୦ } ନୟାଗଡ଼ ପଞ୍ଚାୟତ ଯୋଗ ଲେଖ
କଲିକତା

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଦେବଶ୍ୟାମି ଦାସ	ଅନୁଦୟ	୪୦
,, ଦାମୋଦର ଦାସ	ସୁଦେବର	୪୦
,, ବନାବନ ପଣ୍ଡା	ଦତ୍ତ	୪୧
,, ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାମନୁଜନ	ସୁଭରତା	୪୦
,, ଗୁଣାବଳ ଦାସ	ଗୁଣନାଥ	୪୧
,, ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସାହୁ	ଦେବୀନାଥ	୪୧
,, ବରଦାସପଦ ପାଣି	କୃଷ୍ଣ	୪୦
,, ସନତକୃଷ୍ଣ ପଦସ	ସତ୍ୟବାଦୀ	୪୦
,, ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋସ୍ୱାମୀ	ସତ୍ୟମ	୪୦
କର୍ମା । କ । ଦତ୍ତ		୪୦
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ ମହାନ୍ତି	ବରଜିତ	୪୧
,, ଲାଲମନ ସିଂହ	ବେନସମ୍ପର	୪୦
,, ରବିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତାପସିଂହ ଦେବ	ଦାସପୁର	୪୦
,, ବସନ୍ତ ମହାନ୍ତି	କୃଷ୍ଣ	୪୦
,, ଦେବୀଧର ପଣ୍ଡା	ବାଲେଶ୍ୱର	୪୦
କର୍ମା । କ । ଦତ୍ତ		୪୦
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ସାମାୟକ	ଦତ୍ତ	୪୧
,, ଶମ୍ଭୁଚରଣ ଦତ୍ତ	ବାଲେଶ୍ୱର	୪୧
କର୍ମା । କ । ଦତ୍ତ		୪୧
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ପ୍ରସାଦ	ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର	୪୧
,, ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ	ଦତ୍ତ	୪୧

ନିଲମା ରସ୍ତାଦ୍ୱାର ।

ନ ୩୮ ମୂଲ । ସ ।
ସୁ ୧୯୦୭ ମସିହା
। ମୁ । ପ୍ରଥମମୁଦ୍ରଣ କଟକ
ଶ୍ରୀ ଭ୍ରମ ସାହୁ ବାଦା : ଡ :
ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ : ଦେ :
ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ କର
ଉଚ୍ଚ ଓ ନେର ଟ ୧୯୦୭/୭ ଅଦାୟ
ସଦାଶେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପର୍କ ସୁ ୧୯୧୦ ମସିହା
ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୧୫ ତାରିଖ ନିଲମଦେବ ।
। ପ୍ର । ବାଗବତବାଦ । ପୁ । ଉତ୍କଳୀଅଗଣ
ନ ୨୫୨ ମୂଲ : ଡ : ବା, : ଅଗଣ
ମା ୧୯୧ । ୧୯୧୧/୧୧ କୁ ସଦୃଶକମା ଟ ୨୨୦/୨୨
ଅଟେ ବହିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତିବାଦର ଟ ୨୧୦ ମୂଲ
ବା । ବା । କା । ଟ ୦ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ମଧ୍ୟରୁ । କା ।
ଟ ୦ ୧୦ । କୁ ବହୁଲପୂର୍ବ ଟ ୦ । ମାହାନ୍ତି
ହାଲ ବନ୍ଧୋଗ ଅନୁସାରେ ନ ୫୫୫୫ ମୂଲ
: ଡ । ବା, । ସଦରକମା ଟ ୨୨ ୧୫ ମଧ୍ୟରୁ
ପ୍ରତିବାଦର । କା । ଟ ୦ ୧୦ ୧୧ ୧୨/୧୧
ବେଦ ଓ ବହୁଲପୂର୍ବ । ବା, । ହାଲ । ମୁ ।
ରସୁର ଏ ୦-୨ । ଡ । ମଧ୍ୟରୁ ଏ ୦-୧ ଡ ।
ବହି ଉପରେ ଥିବା ହାତୀର ବ ୨ ଗଣ
ବହିରେ ଲିଖିତବା କବାଟ ରତ୍ନକାଠ ଏପରି
ସାବନ । ମୁ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମା ୦ । ୧୧ ଏପରି
ବକ୍ତ ଅଛି ନିଲମଦେବ ଅ : ମୁଲ ଟ ୨୫୫

କଟକ । ମୁ । ହିଜାସୁ ମୁଦ୍ରଣ ଅଦାରତ
୦ ୧୦୦୭ ମୂଲ : ସ : ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା
ଲଲ ବେଦାଗ ସାଜି । ସା । ପଟଣେ ସୁଜାତର
। ପ୍ର । ଦରଦର ସୁର ବଦ

କଲମ
ଅନୁର ଅଧିକ ଶା । ସା । ଶକ୍ତିପଦା । ପ୍ର ।
ଦରଦରସୁର ପ୍ରତିବାଦ
ବାଦର ପାଠକା କରତକୀ ଓ ନେର ଟକା
ଅଦାୟ ବାଦନ ପ୍ରତିବାଦର ବଦର ବଲ-
ଶିବ ବକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ
ମାସ ତା ୧୫ ତାରିଖ ବା ୧୨ ବା ମସଫେ
ନିଲମ ଦେବ ।

୧ : ସ : ସ : ଓ ସ : ମୁ । ନିଲମଦେବର ଡ :
। ପ୍ର । ଦରଦରସୁର ୦ ୨୧୨୩ ମୂଲ : ଡ ।
କୁଳ । ମୌ । ବରକୂଳ ଶାଞ୍ଜଳ ଦାଗଲ । ମୌ ।
ଶକ୍ତିପଦାରେ ଥିବା । ଲ । ବାଗ୍ୟପ୍ତି ଅଧାକମା
ନ ୫୫୫ ମୂଲ : ସ । ବା । ଏ ୦ - ୧୨୪ କୁ
କମା ଟ ୦ ୧୧ ମଧ୍ୟରୁ ଏ ୦ - ୩୨୫ କୁ
କମା ଟ ୦ ୧୧ : ଅ : ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୨ ୧ ବା

NOTICE.

Wanted a Mistress for the Girls' School on Rs 15 per month. None need apply who has not passed the middle vernacular examination and is not trained under the new scheme of education. Applications should reach this office before the 15th August 1910.

Nayagurh State, G. MOHANTI 26-7-10 Superintendent.

NOTICE

A large commodious house with ample grounds (area about one acre) called the Ghumsar Kotha belonging at present to the Chaudhuries of Bhingarpur and formerly partly to the Tributary Raja of Keonjhor situated on Revenue and rent free land immediately on the Baradanda (i.e. the great Jaggannath Car road at Puri) with the temple of Jaggannath directly in sight, will be sold by public auction on the 6th of September next at 2 P.M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Ranies and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the Establishment of such charitable institutions as pilgrim rest houses, annachhatras, pilgrim hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (i.e. the Jaggannath Car festival procession) passes along the front of the house.

The house was put up to sale in accordance with previous advertisement on the 15 March last but as all the bidders could not attend on that date, the bids were not accepted by the District Judge. The bid this time will be held for 3 days continuously if necessary from the 6th Sept. 1910. The District Judge is expected to be present at Puri on the occasion.

Other particulars may be had on application to the undersigned.

Cuttack, } H. N. Ray, Common Manager 28-710 } Bhingarpur Ch's. Estate under the District Judge Cuttack. Postal address Hemendra Nath Ray Common manager Cuttack

ଅନୁ ପ୍ରବଳ ଦୋଷଧରୀ ଏକାକୀ ସଂସାରଣକୁ ଅବଗତ କରଇ ଦୟାକାରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ଷେପ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରଇ ଉକ୍ତପକାରରେ ଦେଖାଇବା ବାହାକୁ ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାପ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଏକପକାର ୧୦୦ଟା ପୁର ସ୍ଥାନ ଦିଅଯିବ ।

ଋ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥ ଦେଓ ବିଜ୍ଞ ବଳା । କ । ଦମୟନ୍ତୀ

NOTICE.

The undersigned begs to announce that he will award annually the following medals to Orya students who will stand first in English in the Calcutta University Examination, stated below.

- 1. Matriculation Examination Gold medal Rs 40
2. Intermediate Examination Gold medal Rs 60
3. B. A. Honors Examination Gold medal Rs 100

Cuttack } G. Chaudhury 11-8-10 } Cuttack.

NOTICE

A Mafi Kharida Bajyapti holding measuring 0470 acre (1 gunth 6 viswas and 16 gandas) situate in mouza Baharnal, praganna Cuttack Haveli, Town Cuttack, together with 2 pacca rooms newly constructed is for sale. The place adjoins the Compound of the Ravenshaw College to the East and is situate on the College Lane. Intending purchasers should apply to the owner Mithu Khan of Bankabazar or to me.

G. C. Paharaj, Pleader Cuttack. 8-8-10

। ପ୍ର । କଟକବାସୀମାନଙ୍କ ମୌଜେ ବାହାରନଳ ସହର କଟକ ସାହେବସାହାବଜାରରେ ଥିବା ଏ ୦-୦-୪୭୦ ଭସିମିଲ (ମା ୧୫୫୧୭) ମାପି ଖରୀଦା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ବୃତ୍ତି ଓ ଭସିରେ ଥିବା ବ ୨ ଶର ନୂଆ ପକ୍କା ରୋଠା ବକ୍ସ୍ ଦେବ । ଏ ଜମି କଲେଜ ଦୁବା ନିକଟରେ ଓ କଲେଜ ଲେଜ ପାଖରେ ଅଛି । ଖରୀଦ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କେ ବାଜ୍ୟାବଜାର ନିବାସୀ ମିଠୁ ଖାଙ୍କ ନିକଟ କନ୍ୟା ଅମ୍ବ ନିକଟ ଚାଲୁ କଲେ ସମସ୍ତ ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ।

ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମବିଜ୍ଞ, ଓକଲ କଟକ ୮-୮-୧୦

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

CUTTACK RAILWAY STATION-A COMPLAINT.

Since the opening of the Railway, people of Orissa have taken to travelling by Railway. Ten, fifteen or twenty miles which they could travel on foot before, have now become tedious journey. With the opening of a country by rail-roads various changes come in. It is not our purpose to-day to deal with the advantages or disadvantages that follow the advent of

iron-roads. Certain complaints have reached us and we think it proper to call attention of the authorities to these with a view that steps may be taken to remedy defects or check the abuses that exist.

People of Bhadrakhe class often travel by Inter-class. They prefer Inter class to Second class. The reason is simple. There is no second class Carriage reserved exclusively for Europeans as in the Inter or Third class. The Second class carriages are often used by Euraseans, and the Indian gentry, to avoid discomfort, would prefer going to the next lower class in the absence of a 2nd class carriage reserved exclusively for Indians. Besides the Railway servants with free passes often travel by Second Class and they are no congenial companions.

Formerly Inter class passengers were allowed access to the platform by the Sadar Gate-way and proper attention was paid to their convenience by the Station staff. They were allowed every facility to purchase their tickets and get into trains. But for some time past things have taken a different turn. The Sadar Gate-way has been closed against them and they are not allowed on the platform. They are required to purchase their tickets with the 3rd class passengers and enter the platform with them by the gate meant for 3rd class passengers. They have also to wait for the trains at the 3rd class passengers' shed.

The Booking Clerk is reported to be wanting in courtesy. The sale of tickets does not begin in time. He would keep an Inter-class passenger waiting for a ticket pretty long and great difficulties are experienced by persons who have luggages with them, since these cannot be weighed and booked till tickets are issued. It is difficult to push on the luggages to the platform before-hand as the gates are closed and Inter class passengers are not allowed access.

When a lady of rank observing strict privacy had occasion to travel by train or when an invalid had to be carried, palanquins used to be allowed to the Station platform. We have been however informed that not long ago a Station officer obstinately refused to allow a palanquin on to the platform although he was told that it was required for a lady of high rank.

All the important trains touch Cuttack Station at night. Coolies are not available on the platform and respectable passengers are sometimes put to inconvenience. Formerly relations and friends of passengers were allowed to help them into and out of the trains, but for sometime past, the rude treatment of certain Railway Servants deter people from entering the Railway platform. No platform tickets are issued and as friends are not easily allowed on the platform the inconvenience to passen-

NOTICE.

Wanted a Mistress for the Girls' School on Rs 15 per month. None need apply who has not passed the middle vernacular examination and is not trained under the new scheme of education. Applications should reach this office before the 15th August 1910.

Nayagurh State } G. MOHANTI
26-7-10 } Superintendent.

NOTICE

A large commodious house with ample grounds (area about one acre) called the Ghumsar Kotha belonging at present to the Chaudhuries of Bhingarpur and formerly partly to the Tributary Raja of Keonjhor situated on Revenue and rent free land immediately on the Baradanda (i.e. the great Jaggannath Car road at Puri) with the temple of Jaggannath directly in sight, will be sold by public auction on the 6th of September next at 2 P.M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Ranies and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the Establishment of such charitable institutions as pilgrim rest houses, annachhatras, pilgrim hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (i.e. the Jaggannath Car festival procession) passes along the front of the house.

The house was put up to sale in accordance with previous advertisement on the 15 March last but as all the bidders could not attend on that date, the bids were not accepted by the District Judge. The bid this time will be held for 3 days continuously if necessary from the 6th Sept. 1910. The District Judge is expected to be present at Puri on the occasion.

Other particulars may be had on application to the undersigned.

Cuttack, } H. N. Ray,
28-7-10 } Common Manager
Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ଅନ୍ଧ ଦଶପନ୍ଥା ବନ୍ଧାରେ ବ୍ୟାଗ୍ରୋପଦ୍ରବ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରବଳ ଦୋଷଧରାକୁ ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବା-
ସାଧାରଣକୁ ଅବସର କରାଇ ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି କି
ଯେ କି ମନୁଷ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦେୟ ବସ କର ରକ୍ଷାକାର-
ରେ ଦେଖାଇବା ତାହାକୁ ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟ ଶିକ୍ଷା
ବ୍ୟାଗ୍ର ନିମନ୍ତେ ଏତଦ୍ୱାରା ଟ ୧୦୦ କା ପୁର
ସ୍ୱାର ଦେଖିବ ।

ଶ୍ରୀ ଜୀବସୁମିତ୍ର ଦେବ ଉଚ୍ଚ ରଜା
। କ । ଦଶପନ୍ଥା

NOTICE.

The undersigned begs to announce that he will award annually the following medals to Orya students who will stand first in English in the Calcutta University Examination, stated below.

- 1. Matriculation Examination Gold medal Rs 40
- 2. Intermediate Examination Gold medal Rs 60
- 3. B. A. Honors Examination Gold medal Rs 100

Cuttack } G. Chaudhury
11-8-10 } Cuttack.

NOTICE

A Mafi Kharida Bajyapti holding measuring 0470 acre (1 gunth 6 viswas and 16 gandas) situate in mouza Baharnal, praganna Cuttack Haveli, Town Cuttack, together with 2 pacca rooms newly constructed is for sale. The place adjoins the Compound of the Ravenshaw College to the East and is situate on the College Lane. Intending purchasers should apply to the owner Mithu Khan of Bankabazar or to me.

G. C. Paharaj, Pleader
Cuttack.
8-8-10

। ପ୍ର । କଟକଦ୍ୱାରା ମୌଜେ ବାହାରନଳ
ସହର କଟକ ସାହେବସାହାବଜାରରେ ଥିବା
ଏ ୦—୦୪୭୦ ଉପମିଲ (ମା ୧୫୮୧୭)
ମାଫି ଖରୀଦା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ବୃତ୍ତି ଓ ଚଢ଼ିରେ ଥିବା
ବ ୨ ଗର ନୂଆ ପକ୍କା ରୋଠା ବକ୍ସମ୍ ଦେବ ।
ଏ ଜମି କଲେଜ ଦୁର୍ଗା ନକସରେ ଓ କଲେଜ
ଲେନ ପାଖରେ ଅଛି । ଖରୀଦ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାଙ୍କାବଜାର ନବାସୀ ମିଠୁ ଖାଁଙ୍କ
ନକସ କମ୍ପା ଅମ୍ ନକସ ଚଢ଼ୁ କଲେ ସମସ୍ତ
କାଣି ପାରିବେ ।

ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପହରାଜ, ଓକଲ
କଟକ ୮-୮-୧୦

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

CUTTACK RAILWAY STATION-
A COMPLAINT.

Since the opening of the Railway, people of Orissa have taken to travelling by Railway. Ten, fifteen or twenty miles which they could travel on foot before, have now become tedious journey. With the opening of a country by rail-roads various changes come in. It is not our purpose to-day to deal with the advantages or disadvantages that follow the advent of

iron-roads. Certain complaints have reached us and we think it proper to call attention of the authorities to these with a view that steps may be taken to remedy defects or check the abuses that exist.

People of Bhadrakhe class often travel by Inter-class. They prefer Inter class to Second class. The reason is simple. There is no second class Carriage reserved exclusively for Europeans as in the Inter or Third class. The Second class carriages are often used by Euraseans, and the Indian gentry, to avoid discomfort, would prefer going to the next lower class in the absence of a 2nd class carriage reserved exclusively for Indians. Besides the Railway servants with free passes often travel by Second Class and they are no congenial companions.

Formerly Inter class passengers were allowed access to the platform by the Sadar Gate-way and proper attention was paid to their convenience by the Station staff. They were allowed every facility to purchase their tickets and get into trains. But for some time past things have taken a different turn. The Sadar Gate-way has been closed against them and they are not allowed on the platform. They are required to purchase their tickets with the 3rd class passengers and enter the platform with them by the gate meant for 3rd class passengers. They have also to wait for the trains at the 3rd passengers' shed.

The Booking Clerk is reported to be wanting in courtesy. The sale of tickets does not begin in time. He would keep an Inter-class passenger waiting for a ticket pretty long and great difficulties are experienced by persons who have luggages with them, since these cannot be weighed and booked till tickets are issued. It is difficult to push on the luggages to the platform before-hand as the gates are closed and Inter class passengers are not allowed access.

When a lady of rank observing strict privacy had occasion to travel by train or when an invalid had to be carried, palanquins used to be allowed to the Station platform. We have been however informed that not long ago a Station officer obstinately refused to allow a palanquin on to the platform although he was told that it was required for a lady of high rank.

All the important trains touch Cuttack Station at night. Coolies are not available on the platform and respectable passengers are sometimes put to inconvenience. Formerly relations and friends of passengers were allowed to help them into and out of the trains, but for sometime past, the rude treatment of certain Railway Servants deter people from entering the Railway platform. No platform tickets are issued and as friends are not easily allowed on the platform the inconvenience to passen-

gers is sometimes great and trying. We earnestly call the attention of the Railway authorities, and of the Station Master of Cuttack in particular to the above. The convenience of the passengers ought to engage the attention of all Railway Servants Civility costs nothing. It is the out-come of good breeding. The Station Master is blamed for the short-comings of his subordinates. He ought to see that his subordinates behave properly, the more he looks to the comfort of the passengers, the more popular he will be. We have reason to believe that the Inter class passengers have a real grievance. The Station Master has certainly the power to infuse a healthy tone into the working of his staff and remove causes, that tend to injure his popularity and inconvenience the passengers. We know at Howrah an Inter class passenger has not to elbow his way to the Booking Clerk's window amidst third class passengers. Considering the passenger traffic at Cuttack Station we fail to see why arrangements can not be made to sell tickets to Inter class passengers at the place where tickets are sold to 1st and 2nd class passengers or at some other convenient place.

କଟକରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା କମ୍ପାସ୍ତ ମୌଜାରେ ବୋଲିଲେ କାଠିଆମାନଙ୍କୁ ବାମକୁ ଥର ଥର ନିମନ୍ତେ ୧-୨୧ ଏକକ ଜମି ସରକାରୀ ବ୍ୟୟରେ ଶରଦ ଦେବର ବଜ୍ରପନ ମତ ବା ୩ ରଖି ଦିଆଯିବ ବା ବଦଳରେ ବାହାରକୁ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ନ ୧୦ ମୂର ଗୁରୁତମା ୨୦୭୦ ଫିଟ ବଢ଼ାଇବା ହାରଣ ଧାରଣର ପରମତା ଦେବାପାଇଁ ମୌଜାରେ ୨୦-୩୫ ଏକକ ଜମି ସରକାରୀ ଖରଚରେ ଶରଦ ଦେବ ଏଥିର ବଜ୍ରପନ ମତ ବା ୩ ରଖି ଦିଆଯିବ ବା ବଦଳରେ ବାହାରକୁ ।

ଅନୁମୋଦିତ ଦୂରତ ବଜ୍ରପନ ଲଢ଼ି ଦାଢ଼ିକ ମହୋଦୟ ଲଢ଼ି ଦାଢ଼ିକ ଅବ ପେନସନ୍ତର ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ମନେକର ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଦେବକପର ଏ ମହୋଦୟ ପୂର୍ବରୁ ଲଢ଼ି ଥାଇ ଗୁରୁତମା ପ୍ରଦାନ ହୋଇ ଅଧିକା ବେଳେ ଲଢ଼ି ହେଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର ସରକାରୀ ଓ ପାଦାସ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ାଯିବା ବିଷୟମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ଏହି ମାସ ବା ୨୨ ତମ କଟକ ମିଶନ ଦାଢ଼ିକରେ ଏକ ଓଡ଼ିଆ ପଢ଼ାଯିବା ବିଷୟ-ମଣର ପ୍ରଶଂସା ଏହି ମାସ ବା ୨୩ ତମ କଟକ ଦେଶ ସ୍ତରରେ ଗୁରୁତମ ଦେବର ବଜ୍ରପନ

ମତ ବା ୩ ରଖି ଦିଆଯିବ ବା ବଦଳରେ ବାହାରକୁ ।

ମତ ବା ୩ ରଖି ଦିଆଯିବ ବା ବଦଳରେ ବାହାରକୁ ।

ପୁରୀର ଉତ୍କଳ ବ୍ରାହ୍ମଣସମିତିର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ପରମାତ୍ମ ଦିଶ ଜଗତ ଦେବଅଛନ୍ତି ଏ ଏକକ ନିମନ୍ତେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ପୂର୍ବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମିତିର ବୃତ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦାୟିତ୍ଵ ଅବଧାରଣ ହୋଇଅଛି । ଏ ଏକକ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ଦେଖି ବୃତ୍ତପ୍ରାଣୀ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ କାହିଁ ।

ସେହି ସମିତିର ସମ୍ପାଦକ ଜଗତଅଛନ୍ତି ଏ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିପ ପରମାତ୍ମ ମିଶ୍ର ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରାଚୀନରୁ ଯାଇଥିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫେର ଅଧିଅଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟକ ଏଣିକି ବ୍ରାହ୍ମଣସମିତିର ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ବୁଦ୍ଧା ଇତ୍ୟାଦି ଚାହାଙ୍କ କାମରେ ପାଠପଢ଼ାକୁ ଦେବ ।

ମଉଜାବଦାସିନୀରେ ପ୍ରକାଶ ହେ ବସନ୍ତ-ସେଣାରେ ମନୁଷ୍ୟପର ଗୋରୁ ଗାଈକି ଟୀକା ଦିଆଯିବାର ଜଣା ଥିଲା । ଏକକ ଅନୁଗୁଳର ସୁଯୋଗ୍ୟ ପଶୁଚିକିତ୍ସକ ମହୋଦୟ ଗୋରୁ ଗାଈକି ବସନ୍ତସେଣାରେ ଟୀକା ଦେଇ ଅନେକ ପର-ମାଣରେ ସୁଫଳ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ବସନ୍ତସେଣା ନିବାସୀଗଣେ ଗୋରୁକୁ ଟୀକା ଦେବା କଥା ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଜଣା ଥିଲା । ପଶୁଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାସ ସରକାର ଲେକ୍ଚରର ସେ କ୍ରମ ଗୁଞ୍ଜିଦେଲେ । ଏ ନଗରରେ ଜଣେ ପଶୁଚିକି-ତ୍ସକ ଜଳବୋର୍ଡ଼ ଅଧୀକରେ ଅଛନ୍ତି । ସେହି-ଠାରେ ଗୋବସନ୍ତର ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହେବ ସେଠା ଲୋକମାନେ ଜଳମାଳିକ୍ଷ୍ମିଟ ବା ଜଳବୋର୍ଡ଼ର ଚେଅରମାତକୁ ଜଣାଇଲେ ପଶୁଚାକ୍ରର ପଠାଇ ଚିକିତ୍ସା କରାବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେବ ।

ପରଲୋକମତ ସମ୍ପାଦକ ସପ୍ତମ ଏଭିକାର୍ଡ଼ିକ ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟିକ୍ରମରେ ୪୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ (୨ ଲକ୍ଷର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଟଙ୍କା) ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାବ ବାହାରକୁ । ସାମାଜିକ ଉଦ୍ଦୋଷପାକ ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟି କ୍ରମରେ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ବଡ଼ ସମ୍ପାଦକ ଓ ସମାଜ ମାତକୁ ନିମନ୍ତର ଦେଖାଇ ଦାୟିତ୍ଵ ସମାହତ ହୋଇଥିବାପ୍ରକାରେ ଏବେ ବ୍ୟୟ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ କଥା ବୁଝି ନାହିଁ । ମତ ୧୮-୮୮ ମସିହାରେ କ ମିନିଷ୍ଟର ସମ୍ପାଦକ ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟି-କ୍ରମରେ ଏକା ବର୍ଲିନଠାରେ ୮୭୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଏବ ସମୁଦାୟ ସାମାଜ୍ୟରେ ଲକ୍ଷାଧିକ ପାଉଣ୍ଡ ବା ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । କଲକତ୍ତାରେ ଓଏଲିଙ୍ଗଟନର ଉଦ୍ଦୋଷ ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟିକ୍ରମରେ ଲକ୍ଷେ ପାଉଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖରଚ ହୋଇଥିଲା । ବାଉଁଶ ସେକ୍ତେ ମୋଟ ବେକ୍ତେ ଖୋଲ ।

ଅଗାମୀ ଜଣ ଗଣତା (ସେକ୍ତେସ୍ତ) ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁତର ଜଳ ବାରଖାନା ଓ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଦାୟିତ୍ଵ ଦେଖିବା, ଲେକ୍ଚରର ଗଣତା କରତ ବିଷୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗୁରୁତର ବିବର୍ଣ୍ଣମେୟରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବାହା ଉଅଛି । ସ୍ଵାମ୍ୟ ସାପତ-କର୍ତ୍ତାମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ବିପ୍ରାଣର ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରବେ । ଗୁଡ଼ା, ଦାସି, ନାଲବଡ଼ି, ମାଉଣ୍ଡି, ମଦୁଣ୍ଡି, ପଥରକୋଇଲା, ବେଲ, ଇଟା ପଥର, ଦାଗଳ ଶୁଆ, କଥା, ରେସମ, ଶ୍ଵେତ, ସୁଦା ରୁପା, କୁଡ଼ା ପିତଳ, ଚର୍ମ, ବଜେଇ କରତ ଇତ୍ୟାଦି ସେ ସମସ୍ତ ଦାରଖାନାରେ ଅନୁଗତ କ ୨୦ ଟ ଦାୟିତ୍ଵ କରୁଥିବେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରତି ଏହି ଅଦେଶ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ।

ମତ ବା ୪ ରଖି ଦିଆଯିବ ବା ବଦଳରେ ବାହାରକୁ ।

ବଙ୍ଗପାଗରର ଅପେକ୍ଷା କୋମ୍ପାନୀର ମୌସମି ଶୁଣି ଅଧିକ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ବୁଜିଗତ, ବଜି-ପୁରାକା ମଧ୍ୟରୁ ବ ଅଧିକାଂଶ ଦକ୍ଷିଣାପଥ ଏବ ସୁଲୁଗଣ୍ୟରେ ଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଥିଲା । ଅଧି-କାଂଶ ଗୁରୁତରରେ ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରତି ବର୍ଣ୍ଣା ଅଧିକ ଦୂର ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରାକାଳରେ ପ୍ରତାପିତ ପ୍ରେମପଞ୍ଚକରେ ପ୍ରତାପ ସେ ଘର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଗଜରେ ଏ ନଗର ଉତ୍କଳିଆମଣି ଗୋଷାଳାର ବସ୍ତ୍ରର ସଜ ହୋଇଅଛି । ଗୃହସ୍ଥର ଗୋଷାଳାର ଏହି ବର୍ଣ୍ଣାକାର ବସ୍ତ୍ର ସେ ଗୃହର ସଜରେ ଅନ୍ୟ ଘର ହରତ । ଶୀତ ଏସ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାକ ହେବା ଅବସ୍ଥା । ଅନେମାନେ ଏହାକୁ ଅପାତରୁ ତୁରସ୍ତବାକ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ରରେ ଅବଳମ୍ବେ ସେ ସାହାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାମରେ ସାହାଯ୍ୟଦାନ ତରଳେ । ସାବଦତାର ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟତରଳେ ରୋଗାକ୍ରମ ଉଠିବା ସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କର ମତ୍ତା ପ୍ରବଳ ହେଲେ ଏକ ବର୍ଷରେ ଉଠିବା କଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଦାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟତରଳେ ଦେବାର ନୁହେଁ । ଗର୍ଭମାନ ଉତ୍କଳୀ ଜର୍ମିଣ ତର ଜମେଟ ସରମାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ତେବଳ ରୋଗ ଦେବାଦାସ ସଗ୍ରଭ ଉତ୍କଳୀ ଶୀତ ବଡ଼ାତରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜକ ।

ବରଷାକର ଉପାଦାନକୁ ଦାସ ଦାମକ ଜଣେ ବ ୨୦ ଶ ବସ୍ତ୍ର ମୁତଦାର ଭୁକ୍ତ ହବାଦ ହେବା ବାସନାରେ ତଳଦତାକୁ ନଦ୍ୟା ଗୋଜ ଅଗ୍ନି-ସ୍ଥଳ । ସେଠାର ଜଣେ ସତର ବ ୧୨ ଶର ଦଦ୍ୟାଟିଏ ଦେଖାନ୍ତେ ପାଠ ହଦ୍ୟା ପ୍ରସନ୍ନ ହର ଦଦ୍ୟାକୁ ତେବେ ଟଙ୍କା ଦେବାର ପ୍ରିୟ ହେଲା ଏକ ବରଷାକରେ ଗର ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୧୩ ରଞ୍ଜରେ ବଦାଦ ଦେବାର ବଦ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ତଳଦତାକୁ ସାଶା ବରଦା ଦନ ସତର ଦଦ୍ୟାକୁ ଅଗ୍ନି କ୍ଷୁମର ଦାଟଠାରେ ସଦୃଶୀର ଅବଶିଷ୍ଟ ୮୦ ଟଙ୍କା ନେଇ ଉତ୍କଳିମଣି । ବୁଢ଼ା ଜନ୍ମାକୁ ସଙ୍ଗେଯିବା ଦାରଣ କହୁବାରୁ ସେ ଯିବାକୁ ନାହିଁ ବରି ହବାଦ ବସ୍ତ୍ର ବହୁ ଜାଣି ନ ଥିବାର ବହୁଳ । ଦଦ୍ୟା ବହୁଳ ସେ ସେ ବଧବା ଏକ ସତର ତାକୁ ଦାଟଠାକୁ ଅପଣାର ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ଲେଦ ସାଶା ତରୁସ୍ତବାକୁ ବାକ୍ ଦେଖିବା ଦାରଣ ତାଦ ଅଗ୍ନିସ୍ଥଳ । ବୁଢ଼ା ବଦାଦ ବରି-ବାରେ ଦଦାତ ହୋଇ ସୁଲକ୍ଷରେ ଏତଳ ଦେଲା । ସୁଲକ୍ଷ ଅସାମୀବ ଧରି ତଳଣ ଦେବାରୁ ସେ ସବାଦ ଦେଲା ସେ ବୁଢ଼ା ସେ ଶ୍ରୀଲୋକଟି ବଧବା ଥିବାର ଜାଣି ଅପଣା ବରଠାରେ ରଞ୍ଜିବା ଦାରଣ ଦୁଇସତ ଟଙ୍କା ସବାଦ ବରିତଳ ମନ ତେବେଟ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ନ ଦେବାରୁ ତାକୁ ପ୍ରତିପାଳନ ହୋଇ ନାହିଁ । ମୋଦଦ୍ୟା ବସ୍ତ୍ରସାଧକ ।

ସାକସ୍ତର ସମାଦତାବା ରେଣିଅଛନ୍ତି ତ ବରୁଅ ସଜ୍ଜକର ୩ ମାତରୁ * ମାତର ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଗୋଟି ଦୋଷର ଅଛି । ଶରସ୍ତରଦ୍ୟ

ବଦିଲେ ସେହି ଦୁଇ ଦୋଷରରେ * । ୨ ପ୍ରତ ଜଳ ହୁଏ ଓ ଶରସ୍ତର ନଦୀ ଦାସ ପାରଦେବାର ମାସର ଏକ ପରସା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାପ୍ରଳେ ଦାଟ ମନାବଦାର ଦୋଷରରେ ପାର ଦଦଦା ମାସର ଏକ ପରସା ବନ୍ୟା ଦୁଇ ପରସା ନ କେଇ ଅପଣା ମନାଦତା ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣ ପ୍ରତି ୧୦ / ୨ ଓ ୫୦ / ମଧ୍ୟ ବାଦାର ଠାରୁ ୧୦ / ୨ ଓ ୫୦ / ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସର ଅଦାସ୍ତ କରେ । ସେହି ଗଗ୍ନତ ପଥକକଠାରେ ସେହି ପରମାଣ ପରସା ତଥାଏ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷର ପାର ତରୁ ତ ଥିବାରୁ ବଦାଦ ଅତେଦ ଲେଦର ବଶେଷ ଅନିଷ୍ଟା ହେଉଅଛି ଏଣୁବର ଏଠାର ଲେଦେ-ଲବୋର୍ଡର ତେଣୁରମେନ ଓ ସବତ: ମାଜକ୍ଷେଟ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତେ ମୌଲିତ ବାଦାଦର ମଦାଣିସ୍ତକଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ପଥକମାନେ ଉକ୍ତ ଦୋଷରରେ ପାରଦେବା ସମସ୍ତେ କ୍ଷେପର ଅସା ସଜ୍ଜପ୍ରତ ଦୋଇ ପ୍ରତି ଲେଦରେ ଦୁଇ ଏକପରସା ମାସର ଦେଇ ପାର ହୁଅନ୍ତି ଓ ମାସର ଦ୍ଵାର ଜର୍ମିଷ୍ଟୁ ଥାଏ ସେଥୁପ୍ରତି ମନୋ-ଗୋନୀ ହେବେ ।

ଗର ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୩୦ ରିଞ୍ଜରେ ସିମଳା-ଠାରେ ପରଲେଦବର ସମ୍ପାଦ ଏକବାଜ୍ଞିକ ସମସ୍ତ ଗ୍ରହର ବର୍ଣ୍ଣାୟ ସୁ ଛ ରଞ୍ଜାର୍ଥ ଏକ ସର ହୋଇଅଛି । ସମ୍ପା ବଜ୍ଞକଟ ଲକ୍ଷ୍ମି ମିଷ୍ଟୋ ମଦୋ-ଦସ୍ତ ସରପ୍ରତିର ଅସତ ଗ୍ରହଣ କରଥିଲେ । ବଜ୍ଞ-ନାଟ ମଦୋଦସ୍ତ ପ୍ରତାପ କଲେ ସେ ବଡ଼ଠାରୁ ଶ୍ରେଟ ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରହର ସମସ୍ତ ଲୋକ ସାଧା-ଶକ୍ତି ଦାଦ ହର ପରଲୋକିକତ ସମ୍ପାଦକର ମୁ ଛ ସଂରଞ୍ଜଣ କରବେ ଦାରଣ ସେ ସଦୃସ୍ତ ସଦାକ୍ଷିଣା ଶାସଦତରୁ ଥିଲେ ଏକ ସଦା ଗ୍ରହର ବଦ୍ୟାଣ ଦାମନା ବରୁଥିଲେ । ଗ୍ରହ-ବରର୍ଷର ଦୌଶସି ହରବର ଦାର୍ଯ୍ୟଦାସ ସୁ ଛ ରଞ୍ଜିତ ଦେବାର ଦେହୁ ପ୍ରସାଦ ହରନ୍ତି ମାତ ଦସପଚାଳ ଉଦ୍ୟାଦ ହରବର ଦାର୍ଯ୍ୟମାତ ପ୍ରାଦେଶିତ ଗରଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ ଅପଣା ଦେଶର ଅଦସ୍ତା ଦୁଷ୍ଟି ରେ କରବେ । ସେପର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମସ୍ତ ଗ୍ରହର ସୁ ଛରଶା ଠାରୁ ସୁବଦ୍ଧ ଅଟେ । ପାଞ୍ଚ ରଞ୍ଜ ଟଙ୍କା ହେଲେ ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ଦେବ । କେହି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଠାରୁ ପାଞ୍ଚକାଳରୁ ଅଧିକ ରୋଗା ନିସ୍ଵାସିତ ଦାହି ମାତ୍ର ସେ ସେତେ କମ ଦେବ ତାହା ଦେନା ଦେବ । ରୋଗର ସମସ୍ତ * ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ । ସଗୃହର ଅର୍ଥ ଦାସ ହର୍ଷାର ଜୁମା ମସଜଦର ସମ୍ପର୍କରେ ପର-ଲେଦଗର ସମ୍ପାଦକର ଗୋଟିଏ ଅମାରୁତ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରାପିତ ହେବ । ମୂର୍ତ୍ତିଟିର ମୂଲ୍ୟ ସଦାଶେ ବଳ-

କର ଦାରଣର ୧୦୦୦ ରିକ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୦୦୦୦୦ଟଙ୍କା । କେବେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ମୁଦାରେ ବୁମି ଜୟ ଓ ଦାଦା ସଂରଞ୍ଜଣ ଓ ବର୍ଣ୍ଣାକର ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରାପତରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବ । ସମସ୍ତ ଗ୍ରହରପ୍ରତି * ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ନୁହେଁ ଏକ ସମସ୍ତ ବଦେତାରେ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମନ ହୋଇ ନାହିଁ ।

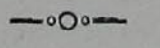
ସଷୋଦରଜଳ ପାଣିଅସ୍ତମର ଦାଳୀଠାରୁ-ଗଣିକ ମନରରେ ତଳତ ଗାବଣମାସୀତା ୨ ର-ଗରେ ଗୋଟିଏ ଉପଦସ୍ତ ବେଦ୍ ହୋଇ ସେହି ଗ୍ରାମର ଜ ୩୦ ଶ ସମ୍ପାନ୍ତ କାସ୍ତ୍ରୁ ଉପକାତ ଗ୍ରହଣ କରଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦେଲ୍ରେ ସୁବଶ୍ୟତ ପଶ୍ଚିତ ଶ୍ରୀ ହନବଜା ତରଣ ଶ୍ରୀତରୁ ବହୁଭାର୍ଯ୍ୟ ମଦାସସ୍ତ ଅଭାର୍ଯ୍ୟର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କର-ଥିଲେ । ଦେବେକଜଣ ବୁଢ଼ିତ ବହୁଭାର୍ଯ୍ୟ ମଦାସସ୍ତକୁ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟରୁ ନରସ୍ତ ହରବାର ତେଣୁ ନରଥିଲେ ମାତ୍ର ବହୁଭାର୍ଯ୍ୟ ମଦାସସ୍ତ-ପର ବଜ୍ଞ, ଜର୍ମୀତ, ସାଧୀତରେତା, ଉଦାର-କୁଦସ୍ତ ଏକ ଶାସ୍ତ୍ରଲେଦକୁ ବରନତ ଦର ପାରଲେ ଦାହି । ସୁଗ୍ରା ଉପଦସ୍ତଦାର୍ଯ୍ୟ ବଧ-ମରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ବଜ୍ଞକାରେ ବାସ୍ତୁସ୍ତୋ-ପଦସ୍ତ ଅବସମ ଗଭରେ ଗୁଲୁଅଛି ଏକ ପରଦସ୍ତର, ଦଦସ୍ତା, କୁମାରଜାଲ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦାଗାସ୍ତାକରେ ସଗ୍ର ସମିତ ହୋଇ ଦାସ୍ତ୍ରମାତେ ଶୁଦ୍ଧ ତଥା ପ୍ରକୃତରେ ସକ୍ଷିୟ ଥିବାର ଲେଦ ମାତକୁ ବୁଝାଇ ଦଅଦାଉଅଛି ଏକ ଏହି ସର-ମାକଙ୍କରେ ସୁକିଣ୍ୟାତ ଶାସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀତମାତେ ଯୋଗଦାନ କରବା ବଜ୍ଞ ଅତରୁ ବିଷୟ । ଜାଗାସ୍ତ ଉଦ୍ଧର ସମସ୍ତଙ୍କର ତର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏକ ବେଦବିଷ୍ଣୁ ଶାଳତଠାରୁ ହୁନୁର ଅଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଅନେକେ ମନେ କରନ୍ତି ଉପକାତ ଗ୍ରହଣ କରବାରେ ପ୍ରୟୋଜକ ବଜ୍ଞ ଦାହି ମାତ ଅନେମାନେ ବଡ଼ ପ୍ରୟୋଜକ ଅନେକ । ଯେମନ୍ତ ଦୈନିତ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦାଗାସ୍ତାକ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଜର୍ମିଷ୍ଟୁ ଯୋଗାତ ଅଛି ତେମନ୍ତ ବିଦ୍ୟାକରୁର ଚକ୍ତ ଉପକାତ ଏକ ଦାହା ଦେହରେ ଥିଲେ ସକସମସ୍ତରେ ଲେଦ ବେଦବିଷ୍ଣୁ ସୁରଣସ୍ତକତ ଉତ୍କଳକଠାରେ ଭକ୍ତି ତଥା ଦାକର ଅଜ୍ଞ ଶାଳ-ନକ୍ଷତ୍ର ମନୁଷ୍ୟତା ସାଧକ ବର ପାରବ । ଏହା-ଠାରୁ ବଳ ଉତ୍କଳକରେ ଅଛି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦାହି । ସେତମାନେ ସଜ୍ଜପ୍ରତରେ ଦାଳ ଦରଣ ତରୁ-ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅପଣାର ଅହତ ସାଧତ ତର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ଅଛୁର ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥୁବଳ ଦୁଃଖ ଓ ନିନ୍ଦାର ବିଷୟ ଅଛି ତ ଦୋଇପାରେ ?

ଅପାମ୍ୟାସନ ।

ଭାରତର ଅପାମ୍ୟାସନ ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚଳିତ-
 ମାସ ତା ୧୩ରେ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ସଭାରେ
 ଘଟଣା ଘଟଣା ଶାନ୍ତିପୂର୍ବକ ସ୍ୱାଭାବିକ
 ଶାନ୍ତିପୂର୍ବକ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପସ୍ଥାପନ
 କରାଯାଇଛି । ସେ ଦିନର ସଭାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମହୋଦୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ଦେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଶାନ୍ତିପୂର୍ବକ ଭାବେ । ମାନ୍ୟବର ଲେଖକଙ୍କର
 ସାହେବ ମହୋଦୟ ସଭାପତିର ଅପତ ପ୍ରକାଶ
 କରି ପ୍ରଥମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହୋଦୟଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-
 ତ୍ୱରେ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ସେ ଦେଇ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର
 କର୍ତ୍ତୃକ ସଭାରେ ଅପତ ନ ଦେବାକୁ ଦୁଃଖ
 ଦେଇ ଦାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଲୋକ ମାନ୍ୟବର ଅର୍ଜୁନ-
 ସାହେବ ମହୋଦୟ ଦୂର ମୁକ୍ତା ସଭା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-
 ତ୍ୱରେ ସମ୍ପାଦନା ସଭାଦେବା ସମ୍ପାଦନା
 ପ୍ରକାର ଏହିପରି ଉତ୍କଳ ଦେଶେ ସେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କର୍ତ୍ତୃକ ସେତେ ସମ୍ପାଦନା,
 ପୁସ୍ତକ ଉପାଦାନ କର୍ତ୍ତୃକ ହୋଇଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ବାଲିକା ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରଦର୍ଶନ ନିମିତ୍ତ ଅପତ
 ଦେଲା । ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅବସ୍ଥା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ନାହିଁ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶପୁ-
 ମ୍ୟାରେ ସମ୍ପାଦନା, ପୁସ୍ତକ, ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ବକ୍ତୃକ
 ଉପାଦାନ ଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ମାନ୍ୟବର ଉପାଦାନ
 ୭, ବୋମ୍ବାର ୪୨, ବଙ୍ଗାଳୀର ୩୯, ଯୁକ୍ତ-
 ପ୍ରଦେଶର ୨୨, ପଞ୍ଜାବର ୧୫, ଦିଲ୍ଲୀର ୧୯,
 ପୁରୀର ୩୮, ଆସାମର ୩୮, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ୨୩
 ଏବଂ କୁର୍ଗର ୨୩ରୁ ଅଟେ । ମୁକ୍ତାସଭା ଅପତ
 ଦତ୍ତ ବିଧାନସଭା ନ ଥାଇ ଅପତ୍ୟ ନିବାରଣ-
 ପୂର୍ବକ ଅପତ୍ୟ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପତ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଓ ମୁକ୍ତାସଭା-
 ମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରତି ଏତାଦେଲକେ ଜାମିନ ଦେବାକୁ
 ଅପତ୍ୟ ନ କରି ପ୍ରଥମେ ସାବଧାନ କରିଦେବା
 କାରଣ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରତି ଅପତ୍ୟ
 କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ସାବଧାନ କରିଦେଲେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସେତା ନିରାପତ୍ତ ସମ୍ପାଦ-
 ନା ଓ ମୁକ୍ତାସଭାମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରତି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅପତ୍ୟ
 ଦେବା କାରଣ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
 ମତେ ବୋମ୍ବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପତ୍ୟ ପ୍ରକାର
 କରାଯାଇଛି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରବା କାରଣ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟ
 ଶାନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟମାନେ ଗୋପସୂକ୍ତ ପ୍ରକାଶକ ଅପତ୍ୟ
 ଶରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି
 ସମ୍ପାଦନାମାନେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଦେଉଅଛୁ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମ୍ପାଦନା ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ପ୍ରତିଘୋଷଣା
 (declaration) କରବା ପ୍ରକାଶକ ଦେଲେ
 ଜାମିନ କରବା ନ କରବା ମର୍ମରେ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପତ୍ୟ ପ୍ରକାର କରାଯାଇଛି ।
 ଦତ୍ତ ଦେବା ଅପତ୍ୟାଳୟ ନ ଥାଇ ଅପତ୍ୟ ନିବାରଣ
 ଅପତ୍ୟାଳୟ ସୁଦ୍ଧା ଦେଇ କୁଚ୍ଚାଳର ଉତ୍କଳ
 ଅପତ୍ୟମତେ କରବାକୁ ଉତ୍କଳ ଅପତ୍ୟର
 ସମ୍ପାଦନାଧିକାର ଅପତ୍ୟ ଜାମିନଦାୟୀରୁ ଅପତ୍ୟ
 ମିଳିବ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ସତ୍ୟତା ବିଷୟ ଉତ୍କଳରୁ ଉତ୍କଳମାନ କର-
 ଶାନ୍ତିକେ । ସେହି ମୁକ୍ତାସଭା ବା ସମ୍ପାଦନା
 ଗୁରୁମାନେ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଦେଖିବା
 କଲ୍ୟାଣ ନିମିତ୍ତ ସହବାଦ ଅପତ୍ୟ ସେମାନେ
 ଏତଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପତ୍ୟ ଦେବେ । ତହିଁରେ
 ସଭା ସମିତି ବନ୍ଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ
 କହିଲେ ସେ ଅପତ୍ୟମତେ ବାଦା ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ବଦାଗ ଲୋକରେ ଅପତ୍ୟାଳୟ ଗୋପନ
 ସୁଦ୍ଧା ତଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଜଣା ନାହିଁ । ଏ
 ଉତ୍କଳରେ ଅପତ୍ୟମତେ ମତ ନ ମାନିଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ଦେଖାଯାଉଅଛି ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର କର୍ତ୍ତୃକ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସତ୍ୟତା ଉପସ୍ଥାପନ ନ ହୋଇ ସଭା ସମିତି
 ଏହି ବଦା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉପାଦାନରେ କରବା
 ପ୍ରକାଶକ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଉତ୍କଳ ଅପତ୍ୟ ପ୍ରକାର
 ଉତ୍କଳରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ କହିଲେ
 ବଦାଦେବତା ମୋକଦ୍ଦମାମାନେ ମାଲିକମାନେ
 ଦରୁମତେ କରବା ପୂର୍ବକ କରାଯାଇ ଅପା-
 ଧାରଣ କରାଯାଉ ନାହିଁ । ଦାବିକାରୀ ଓ
 ଜାମିନର ଗୁରୁତ୍ୱ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ୪ । ୩ ମାସ
 ମାତ୍ର ଅପତ୍ୟ ସମସ୍ତରେ ଦେଖାଯାଉ ଅପତ୍ୟ
 ସମସ୍ତ ଲାଗିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା କୁମ୍ଭାଞ୍ଜଳୀ ସଭା ।

ଓଡ଼ିଶା ସମସ୍ତେ ଦେଖି ଓଡ଼ିଶା ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ
 ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ସଭାରେ ଏତ
 ସାଧାରଣ ଅପତ୍ୟମତେ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ
 ସଭାପତି କରବାକୁ ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-
 ତ୍ୱରେ ସଭାପତି ସଭାପତି ବାବୁ ଗୋପେନ୍ଦ୍ର-
 ନାଥ ବସୁ ସଭାପତିର ଅପତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
 ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରକାଶକମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସମ୍ପା-
 ଦନରେ କୁମ୍ଭାଞ୍ଜଳୀର ଅପତ୍ୟ ଗୋପନ
 କର୍ତ୍ତୃକମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅପତ୍ୟ କରବା ନିମନ୍ତେ
 ତା ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସେ
 କରାଯାଇଛି ବାଦା ସମ୍ପର୍କରେ କରବା କଲେ ।
 ବଦାଦେବତା କର୍ତ୍ତୃକମାନେ ଜାମିନମାନଙ୍କ
 ଅନାଦାକ, ବଦାଦେବତା, ଗୋପନ ଉପାଦାନରେ
 'ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥା' ବୋଲି ସେ ଅପତ୍ୟମତେ
 ଦରୁମତେ କରାଯାଇଛି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଏବଂ
 ଅପତ୍ୟ ବିଷୟରେ ସେତେମେଣ୍ଟ ଅପତ୍ୟରୁ

ସହକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ କୁମ୍ଭାଞ୍ଜଳୀ ଗୋପ-
 ନରେ କରବା ସାହେବ ମହୋଦୟମାନଙ୍କ
 ସହକ ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋପନ
 ବାଦା ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣାଯାଇ ଉତ୍କଳ ଜାମିନ-
 ମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ବିଷୟ ଅଲୋଚନା ହୋଇ
 କୁମ୍ଭାଞ୍ଜଳୀ ପ୍ରକାଶକ ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥାମତେ କରବା
 ଦେଲା ।

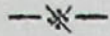
୧ । ସେ ଅପତ୍ୟରେ (ପ୍ରକାଶକ ଅପତ୍ୟ
 ଅପତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କର) ସଭାପତି
 ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି (ଅର୍ଥାତ୍
 ଗୋପନ ଜାଣି ହୋଇଅଛି) ସେ ଅପତ୍ୟରେ
 ଜାମିନମାନଙ୍କ ଗୋପନ ଦିଆଯାଉ ସେ ସଭା-
 ପତିରେ ତାଙ୍କର ଅନାଦାକ, ବଦାଦେବତା, ଗୋପନ
 ଉପାଦାନରେ 'ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥା' ବୋଲି ଦରୁମତେ
 ବାଦା ଗୋପନ ସେ ସଭାରେ ସଭାପତି ସେ ବାଦା
 ଗୋପନ ହୋଇଅଛି ବାଦା ସମ୍ପର୍କରେ ବା ଉପା-
 ଦାନ କରବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ଦେଖାଯାଇ ଅପ-
 ନରେ ଅପତ୍ୟ ପ୍ରକାର କରବା ଅପତ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ
 ୨ । ଜାମିନମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ସଦାସେ ସେ
 ସମସ୍ତ ଅପତ୍ୟରୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେଖି ତାଙ୍କ ବିଷୟ
 କରବା ନିମନ୍ତେ ଗୁଣା ସମ୍ପର୍କ ଦିଆଯାଉ ।

୩ । ଉତ୍କଳ ଗୁଣା ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ସଭା
 କରବା ଗୃହମନ୍ତ୍ରାଳୟର ବ୍ୟସ୍ତ ଦେଖି ତାଙ୍କ ଗୁଣା ଓ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରବା ନିମନ୍ତେ ଗୋପନ ବିଷୟ ସଦ-
 କର୍ତ୍ତୃକ କରବା ଦେଇ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମେଣ୍ଟମାନେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମେଣ୍ଟର କରବା ଦେଉଛି । ଅପତ୍ୟ
 ଦେଲେ ସେମାନେ ମେଣ୍ଟର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରି
 ପାରିବେ ।

ଗୁଣା ସଭାପତି ନାମକ ବାଦାକୁ
 ବାଦୁ ଗୋପନଦାୟୀ ବସୁ
 * ଜାମିନମାନଙ୍କ ଗୁଣା ଗୋପନ
 * ଗୋପନର ଗୁଣା
 * ଜାମିନମାନଙ୍କ ଗୋପନ ସମ୍ପାଦନା
 * ବଦାଦେବତା ଗୋପନ ସଦାସେ ସମ୍ପାଦନା
 * ଗ୍ୟାମ୍ପାନର ବସୁ ଏକ
 ବଦାଦେବତା ନିମନ୍ତେ ପୂର୍ବକ ବାଦା ଗୋପନ-
 ପ୍ରକାର କରବା ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଗୁଣା
 ଦେଖିଲେ ସାହେବ କରବା ଅପତ୍ୟ ପ୍ରମ-
 ଣରେ ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥାମତେ ଦାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସେ ବଦାଦେବତା
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସଭାରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରକାଶକ
 ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରାୟତା ଦିଆଯାଉ ସେ ଏପରି
 ଜଣାଯା ଅପତ୍ୟ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ମନ୍ତ୍ରଣ ବା ଅପତ୍ୟ ପ୍ରକାର ତା ପ୍ରକାର କରବା
 ଏବଂ ଜାମିନ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଅପ-
 ଦାନ ବାଦା ପ୍ରକାର କରବାଗାର ବିଷୟ
 ଉପାୟମାନ ସଭା ଅବଲମ୍ବନ ଦେବେ ।

ସମସ୍ତ ବାଣୀ ଶୁଣି, ମୋହକମାରେ ବାହମାନେ ଶେଷାଟ ଓ ଶକ୍ତିଅଳ ଦାଗଲ ଚରଦାସମ୍ଭବରେ କହେ ଚଳେକର ସାଦେବ ବଞ୍ଚିପତ ଦେଉଥିବାର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଚରଦାରେ ସଦାସଞ୍ଚକମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ଯେ ଉକ୍ତ ଦୋଷିସଦାସ ବାଣୀ ଶୁଣିବା ମୋହକମାରେ ଉଦୟପ୍ରସ ବରୁଣ ସଭସ୍ତ୍ରସ୍ତ ଦେବେ ବାବା ଦର୍ଶନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଳେକର ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ନିତ୍ୟ ଏକ ପଥ ସମ୍ଭରୁ ପଠାଯାଉ ।

ସରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବେତ ସାମାନ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସର୍ବ ରକ୍ଷାଦେବ ।

ବଞ୍ଚକାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବରଦଣୀ ।

୧୯୦୧ ମସିହାର ବଞ୍ଚପ୍ରଦେଶର ସାଧିନ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାକ୍ଷର ଚରିତ୍ରଚରଣ ରୂପେ ଶ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀ ବାହାରିଅଛି । ପ୍ରଦାନ ଯେ ଦର୍ଶନାଳୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶାନ୍ତ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଉକ୍ତ ମରୁତେ ଉଦୟଦେ ସମସ୍ତାଙ୍କୁ ସାରେ ଜଳ ବାଣୀ ବାରେ ପସର ଭଲ ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜେ ଲେବକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ଭଲ ଥିଲା । ପୁଣି ଦୁଇବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ବଞ୍ଚିଚରଣରେ ଜନ୍ମ ସଖ୍ୟା ଅଧିକ ଏବ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତମ ଥିଲା ଏବ ସନ ୧୯୦୪ ଠାରୁ ଏପରି ଫଳ ଅନ୍ୟ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ବର୍ଷ ସଠିକ ଥିଲା । ଅବଶ୍ୟକ ଛକ୍ତା ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଜନ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବବର୍ଷ ୧୮,୨୭୨ ପ୍ରତି ଗରବର୍ଷ ୧୯,୯୩୨ ଥିଲା । ଲେବ ୫ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିବା ଏପରି ଦାଗଣ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଗରବର୍ଷ ଭଲ କି ଥିବାରୁ ବାବା ଛକ୍ତା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଜନ୍ମର ପରମାଣ ବଢ଼ିଅଛି । ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବବର୍ଷ ୧୯,୪୮,୫୧୩ ପ୍ରତି ଗରବର୍ଷ ୧୫,୫୩,୯୨୧ ହୋଇଥିଲା । ଓଲଟୁଠା, ଭୁବ ଓ ଅମାଗସୁଗେଗର ଉପଦ୍ରବ ଉତ୍ତମ ଦେବା ଦେବୁ ଏ ଫଳ ସଠିଅଛି । ୧୮୧୯ ମସିହାଠାରୁ ଏ ଦର୍ଶନ ବାଣିକ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଗରବର୍ଷର ସଦାପେକ୍ଷା କମ୍ ଅଟେ । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତ ସଦାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରା ଦେଖାଯାଏ । ସେଠାରେ ଜନ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ି ଚାହିଁ ଏବ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ସଦାପେକ୍ଷା ଅଧିକ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଚାହିଁ ପୁର୍ବବର୍ଷ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ସଦାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥିଲା ମାତ୍ର ଗରବର୍ଷ ସଦାପେକ୍ଷା କମ ଥିଲା । ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ରେକର୍ଡ଼ର ଠିକ୍ତରୁପେ ରଖାଯାଇ ନ ଥିବା ଦେବୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିଟ ମହୋଦୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ହୋଇ ଜଳ ଦାକମାତଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ରେକର୍ଡ଼ର ଠିକ୍ତ କରି ଦେଖାଯାଇଅଛି ଯେ ଜନ୍ମ ରେକର୍ଡ଼ରେ ସେତେ ଲେବକର ମୃତ୍ୟୁ

ହୋଇଥିବାର ଲେଖାଯାଇଅଛି ପ୍ରାୟ ଚାହିଁର ଅକ୍ଷେପ ଅନ୍ୟ ସେମରେ ମରୁଅଛନ୍ତି । ସେତେ ସ୍ତ୍ରୀରେ ରେକର୍ଡ଼ର ରଖାଯାଇ ଥିଲା ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୨୧ ସ୍ତ୍ରୀରେ ଓଲଟୁଠା ସେମ ଅଦୌ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲା ମାତ୍ର ଚାହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ଦେବଳ ଗୋ ୨୫ ସ୍ତ୍ରୀ ଛକ୍ତା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀରେ ବାବା ପ୍ରବଳ ଥିଲା । ଓଲଟୁଠା ମାତ୍ରା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ କୂଅର ଜଳ ଶୋଣାସ ପରମାଙ୍ଗାନେଟ୍‌ର ପରସ୍ପାର ଚରଦାରେ ଭଲ ଫଳ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ୧୯୦୫ ମସିହାରୁ ଉପାନ୍ତ ବସନ୍ତ ସେଗରେ ଅଧିକ ଲେବ ମରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ଗରବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଥିଲା । ମାତ୍ର ଚିଲିକା ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲା ଉତ୍ତମ ଦେବାଦା ଶିବା ଦେବର ଫଳ ସୁଦର ପ୍ରଦାୟମାନ ହେଉଅଛି । ପ୍ରେମଦେବର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ବଞ୍ଚିତ ବର୍ଷରେ ଉତ୍ତମ ଥିଲା ଏବ ୧୯୦୧ ମସିହାଠାରୁ ବାଣିକ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସଦାପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ଥିଲା । ପୂର୍ବବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ବଞ୍ଚିଚରଣରେ ସୁଖା ଗୋ ୧୩ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରେମଦେବ ଦେଖାଯାଇ ଚାହିଁ । ପ୍ରେମ ଶିବା ଦେବଳ ୨୫ ଜଣ ଦେଖିଥିଲେ । ଏ ଚିବା ଦେଖିଥିବା ଲେବକର ପ୍ରେମ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ସୁଦା ଲେବକର ଏଥିରେ ବଦାସ ଚାହିଁ । ସେମଦେବା ସ୍ତ୍ରୀ ଛକ୍ତାବିକାରୁ ଲେବେ ଭଲ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ବସନ୍ତ ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ ଉତ୍ତମ ପରସ୍ପାର କରଦାଦା ସେଗ ନିବାସନ କରିବା ସେମନ୍ତ ବାସୁସାଧ୍ୟ ଦେମନ୍ତ ସାବଧାନତା ସହର କରିବା ପ୍ରୟୋଗମୟ ମାତ୍ର ମୃତ୍ୟୁ ମରୁବା ଦାସ ସେଗ ନିବାସନର ଉତ୍ତମ ଅଧିକ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ବେଢ଼ାର ଅଧିକରେ ବସେଷତଃ ମଞ୍ଜେର ଓ ସାରକରେ ଅନେକ ମୃତ୍ୟୁ ମରଯାଇଥିଲା । ଜୁର ସେମରେ ୧୯୦୮ ମସିହାରେ ୧୯୮୬୦୫ ମରୁଥିବା ପ୍ରତି ଚାହିଁ ବର୍ଷରେ ଦେବଳ ୧୫୨୭୩୨ ମରୁଥିଲେ । ସହର ଓ ମଫସଲ ଉଦୟପୁର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲେ ସହର ଅପେକ୍ଷା ମୋଫସଲର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତମ ଅଟେ । ଉତ୍ତର ବାବଦ ପୁରରେ ମେଲେରୁ ଲିବାଗର ଉତ୍ତମ ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା ଏବ ବାବା ସଫଳ ହୋଇ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ମେଲେରୁ ଅ ସେମ ମାତ୍ରୁବା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଜ ୧୯ ଶ ସରାଶିକ୍ଷୁ ଗର୍ଜନ ପଠାଯାଇ ଥିଲେ ଏବ ଗରବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରାୟ ଦ୍ୱିଗୁଣ ଭୁଲକାନ୍ତ ବଞ୍ଚି ହୋଇଅଛି । ଅମାଗସୁ ସେମ ଉତ୍ତମ ଥିଲା । ସେହି କାରଣରୁ ଓଲଟୁଠା ସେମ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ନ ଥିଲା ସେହି କାରଣରୁ ଏ ସେମ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର ନ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶା

ଏହି ସେମରେ ବସେଷ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୁଏ ଏବ ସେଠାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଗରମାତ୍ର ଏବ ଉଦୟପୁର ଉତ୍ତମ ଥିଲା । ସାଧନାମୂଳା ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ସଞ୍ଜେ ପ୍ରାୟ ସମାତ । ତାକୁ ସାଦେବମାତେ ୨୦୦୦୦ ଯରମାଙ୍ଗେଦେଟ ଲବସେଟ ବଣ ବଣ ଲେବକ ବାଣି ସୁଦେ ଏବ ଶରଦେ ୮୫ ସଫଳ ହୋଇ ଥିଲା । ସାଧ ବାମୁଦାର ଏହା ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦାନ ଅଟେ । ମିଉନିଷିଗାଲିମାତ୍ର ସାପ୍ତମାସକର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ବା ବାସୁ ଦରୁଥିବାର ଦେଖି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିଟ ମହୋଦୟ ସମସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ଦର୍ଦ୍ଦିଶ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିବା ସାକ୍ଷି ଗୁରୁତର ଟଙ୍କା ଜଳ ଯୋଗା-ଇବା ବା କାଳ ନିର୍ମିତ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଅଛି । ସାଲିଟର ଚିମିଟରର ସହର ଯିବା ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅପେକ୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସରଦାସ ସାଦାସ ଟଙ୍କା ଏଣିକ ଦେବଳ ବଡ଼ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ରରେ ବାସୁଦେବ । ଦାବତା ପ୍ରଭୃତି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟ ପୁଅର କାଳ ନିର୍ମିତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେମ ନ ହୋଇ ଚଳୁଥିଲା । ଅବସେଷରେ ବସୁଗାୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରୁ ସଫଳତା ଦେବୁ ଶ୍ରେଣିଟ ମହୋଦୟ ସେକ୍ଟର ଚିମିଟର ଓ ଚାକ୍ଷୁଧିକପ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । — ଉତ୍ତର ଲିଖିତ ବରଦଣରୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବଞ୍ଚକାରୀ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପୁରରୁପେ ଚଳୁଥିବାର ଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ରଖି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ରହୁଥିବାର ଦେଖା-ଯାଏ । ଅଗାଳକ ଦେବୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଲେବ ମୃତ୍ୟୁ ଅଧିକ ଘଟିବା ଦେବା ସାଧୁବଦ ଚାପି ସୁଖାକରରେ ସୁଦା ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାଧନର ଉପାୟ ନ ଥିଲେ ଲେବମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କରାଇ ପଲ୍ ହୋଇ ମରନ୍ତେ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବଞ୍ଚକର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଗର ବର୍ଷ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିବା ଦେବୁ ଲେବେ ଅବସା କୁରୁଜ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଲେବକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଏବମୃତ ସହ କୁରୁଥିବା ଦେବୁ ଅମ୍ବେମାତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକଠାରେ ରୁଣୀ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଗେଜେଟ ।

ସମ୍ପାଦକ ବଡ଼ମହଲ ପଠେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରସିଂହାର ବାହୁ ଶ୍ରେଣିଟମାଧ୍ୟ ମତ୍ରି ଚିନ୍ତାମୟ କୁଣ୍ଡା ଯାଦବାର ବାଲେଶ୍ୱର ସର୍ବୋତ୍ତମ କଲେଜର ବାହୁ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଚିପ୍ପୁ ହେଲେ ।

ସୋସେ ସର୍ବ ରେକର୍ଡ଼ର ବାହୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ଶ୍ରୀମାତ୍ର ପୁର ଦେଖାଯାଏ ବଦେ ହେଲେ ।

ଜଗତ୍‌ସିଂହାରର ବ୍ୟବ ସର୍ବ ରେକର୍ଡ଼ର ମୌରବ ସର୍ବକ୍ତ ପଦ୍ମର ଗବ୍ତ ଯୋସେ ୧ ବଦେ ହେଲେ ।

ଠିକ୍ଷାକର ବାହୁ ଶ୍ରେଣିଟମାଧ୍ୟ ଗାବ ବହୁବଦସାପେ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତର ବ୍ୟବ ସର୍ବ ରେକର୍ଡ଼ର ହେଲେ ।

ଦୂରଦୃଷ୍ଟକ !! ଦୂରନ ନାଟକ !!

“ବାଳକାପିଣ୍ଡ” ।

ଉତ୍କଳ ଉପାଦେୟ ବାଳକ ବରଦତ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ସମ ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରୀ ଓ ସୀତାଦେବୀ କର୍ତ୍ତୃକ ଶ୍ରୀକୋଷଳସେ ବାଳପିଣ୍ଡଦାନ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ନାଟକାକାରରେ ସ୍ଵଳଳିତ ବୀରସଦ୍ ଭଣିତ ହୋଇଅଛୁ । ଏ ପୁସ୍ତକ ସେ ବହୁଜନପ୍ରସଂସିତ ଭାଷା ନିମ୍ନରେ ଦେଖାଯିବ ସହର ଉଦ୍‌ବୋଧକୁ ଜଣାଯିବ, ଯଥା—

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଦାନାମଧ୍ୟରେ— * * *
I may say that on the whole
I have been pleased with it * * *

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୟୂରଭଞ୍ଜୀୟରେ— * * *
It is written quite of the pace
of a rising author, destined to
leave his mark in the field of
Uma literature * * *

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗାଧୀୟରେ— * * *
ଏହିପରି ଅଧିକ ନାଟକ ରଚନା କରି ଉତ୍କଳ
ଭାଷାର ଶ୍ରୀକୃତ ସଂପଦ କରିବୁ ।

ବାମନସ୍ଵାମୀ ସୁନାମଧ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଏ ।
ଶ୍ରୀ ବଳଭଦ୍ର ଦେବ ବଞ୍ଚୁଥିବେ * * *
ଅପଣକ ଶ୍ରୀ ସୁଲଳିତ ଓ ସରଳ ଏଣୁ ବଡ଼
ମନୋହର ହୋଇଅଛୁ । ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ଳୋକ ବାଲୁ-
କାକ ଛାୟା ଅବଲମ୍ବନରେ ଅପଣ ସେହି ସୁନ୍ଦର
ପାଠକ ମନୋହର କରିଅଛନ୍ତି ତୁ ଏହି ନିମନ୍ତେ
ଏକାଧାର ଦେଖିଅଛୁ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତକ ଉପାଦାନ * * *
redict that if you persevere
in your attempt, your produc-
tions will be valuable additions
to the dramatic literature of Orissa
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀରାଧିକାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ * * *
ଅପଣଙ୍କ ଏହି ଲେଖା ସମାପ୍ତ ହେଉଅଛି
ଓ ଅତି ପବନ ଦେଇଅଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଧାନ ସାହିତ୍ୟ ସେବକ
ବାବୁ ଓ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀମାନଙ୍କ ସେନାପତି ଓ ବାବୁ
ଦାମନାଥ ମିଶ୍ର ଉପାଦାନ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ
ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କେ ଭୃତ୍ୟାଣୀ ପ୍ରଶଂସା କରି ଅଭିମତ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନ ବହୁତ ଧନରୁ ସ୍ଥାନା-
ଭବ ବସତଃ ଏଠାରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇ ନ
ପାରିବ ।

୨୦ ପୃଷ୍ଠା ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ
ଟଙ୍କ ୧୦ ମାତ୍ର । ଏ ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ
ସେହିମାନଙ୍କ ୧୦ ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଉପାଦାନ
ରକ୍ଷଣାୟୁକ୍ତ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପୁସ୍ତକ
“ଦମାଳ ମହାପାତ୍ର” କ୍ରୟ କରିବେ ସେମାନଙ୍କୁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ ଉପାଦାନ ପୁସ୍ତକ
ତାହା ମାତ୍ର ୧୦ ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆ-
ଯିବ । ନିମ୍ନ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାରୀଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତକ ।

Chandra Sakhar Pany
Examiner of Accounts
Dhenkanal, Orissa

25/5/10

NOTICE.

SAVE YOUR EYE SIGHT.

“D” shaped Eye preservers
fitted with best tinted optical flat glass
in nickle frame from Rs 5 - to Rs 8-8
“ ” with 2nd quality glass “ 3-8

PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame,, 4-8
“ ” Best quality in nickle
from Rs 5-8 to “ 10
“ ” Rolled Gold Rs 10 to “ 15

ASTIGMATIC LENSE

prices on application

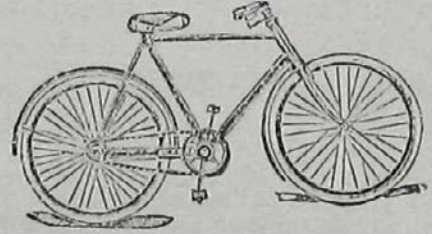
Do not use cheap spectacles
The Eye is the most delicate ORGAN
AND MUST HAVE THE BEST.

WILLIAM PIRES.

Registered optician
of the British Optical Association

LONDON.

1910 PATTERN.

Complete with tools, gas-lamp, bell.
Fitted with Continental tyre Rs 80
“ ” Dunlop “ 85
“ ” French Red “ 95
discount 5% for Cash
Credit to approved customes

Carriage Rubber Tyres I can new rubber
tyre carriages at 25% cheaper than
Calcutta charges and also a saving of
Rail charges.

WILLIAM PIRES.

Opposite Union Club, Mission Road,
CUTTACK.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଗାନ୍ଧୀପୁର, ଭସମା
ଏବଂ ବିଶାଖୀର ଭବନ ସମ୍ପର୍କେ ରଚନା ପାଠ୍ୟ
ପାଠ ।

ଉତ୍କଳମ ଶାସ୍ତ୍ରୀରସ
ପ୍ରିନ୍ଟର ଶ୍ରେଣୀ
କଟକ

NOTICE

Wanted a passed Civil Hos-
pital Assistant for the post of
Sub Inspector of Vaccination
and a compounder for the dis-
pensary on Rs 25 and Rs 10 per
mensem respectively with free
quarters. The Vaccination Sub
Inspector will get travelling allo-
wances at the rate admissible
by Civil Service Regulations.
The applications with testimoni-
als will be received by the un-
dersigned up to 8th September
next.

Raj Office } Bhagawan Mahapatra
Baramba } Dewan
13-8-1910 }

NOTICE

A large commodious house with
ample grounds (area about one acre)
called the Ghumsar Kotha belonging
at present to the Chaudhuries of
Bhingarpur and formerly partly to
the Tributary Raja of Keonjhor situa-
ted on Revenue and rent free land
immediately on the Baradanda (i.e. the
great Jaggannath Car road at Puri)
with the temple of Jaggannath directly
in sight, will be sold by public auction
on the 6th of September next at
2 P.M. at the said house. The house
is fit for the residence of Rajas,
Ranies and other noble men and ladies
desireous of living permanently or
occasionally at Puri or for the Estab-
lishment of such charitable institu-
tions as pilgrim rest houses, anna-
chhatras, pilgrim hospitals &c. &c.
The great Rath Jatra (i.e. the Jaggan-
nath Car festival procession) passes
along the front of the house.

The house was put up to sale in
accordance with previous advertise-
ment on the 15 March last but as all
the bidders could not attend on that
date, the bids were not accepted by
the District Judge. The bid this
time will be held for 3 days contin-
uously if necessary from the 6th Sept.
1910. The District Judge is expected
to be present at Puri on the occasion.
Other particulars may be had on
application to the undersigned.

H. N. Ray,
Common Manager
Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ଦୂରଦୃଷ୍ଟକ !! ଦୂରଦୃଷ୍ଟକ !!

“ବାଳକାପିଣ୍ଡ” ।

ଉତ୍କଳ ଉପାଦେୟ ବାଳକାପିଣ୍ଡର ଗମନ-
ସୁଖର ସମ୍ପାଦନାରେ ଏ ସାମାଜିକ କର୍ତ୍ତୃକ
ଶ୍ରୀକୋପାଳେଶ୍ଵର ବାଳକାପିଣ୍ଡକାରୀ ଶ୍ରୀକାଳୀ
ଅବଲମ୍ବନ ଦ୍ଵାରା ବାଳକାପିଣ୍ଡରେ ସୁଲଭ
ବୀରସତ୍ୟ ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ପୁସ୍ତକ ଯେ
ବହୁଜନପ୍ରସଂସିତ ଶ୍ରୀକାଳୀ ନିମ୍ନରେ ଦେଖାଯିବ
ସହର ଉପାଦେୟ ଲିଖିତ, ଯଥା—

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲିଖିତ— * *
I may say that on the whole
I have been pleased with it * *

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରଣାଧୀନ— * *
It is written quite of the pace
of a rising author, destined to
leave his mark in the field of
Oriya literature * *

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁବାଦିତ— * *
ଏହିପରି ଅଧିକ ନିତ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉତ୍କଳ
ସାହିତ୍ୟ ଶ୍ରୀକାଳୀ ସଫଳ ହେବୁ ।

ବାମନୀୟ ସମାପନା ଲେଖକା ।
ଶ୍ରୀ ବାଳକାପିଣ୍ଡ ଦେବ ବାଳକାପିଣ୍ଡ * *
ଅପରାଧ ଲିଖା ସୁଲଭ ଓ ସରଳ ଏଣୁ ବଡ଼
ମନୋହର ହୋଇଅଛି । ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରୀକାଳୀ-
କାଳୀ ଉପାଦେୟ ଅବଲମ୍ବନେ ଅପରାଧ ସୁଲଭ
ପାଠକ ମନୋହର ହେଉଅଛି ଯୁ ଏହି ନିମନ୍ତେ
ଅନୁବାଦ ଦେଉଅଛି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖକାପିଣ୍ଡ ପ୍ରଦର୍ଶନ କର, ଏଲ * *
redict that if you persevere
in your attempt, your produc-
tions will be valuable additions
to the dramatic literature of Orissa

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀକାଳୀ ଉପାଦେୟ— * *
ଅପରାଧ ଏହି ଲେଖା ସମାପନା ହୁଏତ
ଓ ଅତି ସଫଳ ହୋଇଅଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଧାନ ସାହିତ୍ୟ ସେବକ
କାରୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶନୋଦୟ ସେବାପତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟ
କାମଗାଳ ମିଶ୍ର କି, ଏଲ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ
ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପାଦନା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଅଧିକ
ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ବହୁତ ଧନରୁ ଶ୍ରୀକା-
ଳୀକ ବ୍ୟତୀତ ଏଠାରେ ସମ୍ପାଦନା ହୋଇ ନ
ପାରିବ ।

୨୦ ପୃଷ୍ଠା ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ
ଟଙ୍କ ୦ ୩ ମାତ୍ର । ଏ ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ
ସେହିମାନେ ୦ ୩ ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଲେଖା
ରକ୍ତସାମ୍ପାଦନା ସଫଳ ପ୍ରସଂସିତ ହେବା ପୁସ୍ତକ
“ଦମାଳ ମହାପାତ୍ର” କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ସେମାନଙ୍କ
ଅଗାଧୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଫଳ ହେବା ଉପାଦେୟ ପୁସ୍ତକ
କାଳୀ ମାସକ କାର୍ଯ୍ୟ ୦ ୨ ମୂଲ୍ୟରେ ହେଉ-
ଥିବ । ନିମ୍ନ ସାହିତ୍ୟକାଳୀକାଳୀ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ ।

Chandra Sakhar Pany
Examiner of Accounts
Dhenkanal, Orissa

25/5/10

NOTICE.

SAVE YOUR EYE SIGHT.

“D” shaped Eye preservers
fitted with best tinted optical flat glass
in nickle frame from Rs 5 - to Rs 8-8
“ ” with 2nd quality glass “ 3-8

PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame,, 4-8
“ ” Best quality in nickle
from Rs 5-8 to “ 10
“ ” Rolled Gold Rs 10 to “ 15

ASTIGMATIC LENSE

prices on application

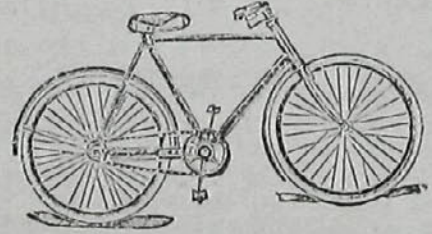
Do not use cheap spectacles
The Eye is the most delicate ORGAN
AND MUST HAVE THE BEST.

WILLIAM PIRES.

Registered optician
of the British Optical Association

LONDON.

1910 PATTERN.

Complete with tools, gas-lamp, bell.
Fitted with Continental tyre Rs 80
“ ” Dunlop “ 85
“ ” French Red “ 95
discount 5% for Cash
Credit to approved customes

Carriage Rubber Tyres I can new rubber
tyre carriages at 25% cheaper than
Calcutta charges and also a saving of
Rail charges.

WILLIAM PIRES.

Opposite Union Club, Mission Road,
CUTTACK.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଗାୟବେଦ, ଭସମା
ଏବଂ ବିଶାଳୀର ଭଦ୍ର ସଦାସେ ରବର ପାଠ୍ୟ
ସାଧ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳମ ଶାସ୍ତ୍ରୀରସ
ପିଣ୍ଡକ ବେଳ
କଟକ

NOTICE

Wanted a passed Civil Hos-
pital Assistant for the post of
Sub Inspector of Vaccination
and a compounder for the dis-
pensary on Rs 25 and Rs 10 per
mensem respectively with free
quarters. The Vaccination Sub
Inspector will get travelling allo-
wances at the rate admissible
by Civil Service Regulations.
The applications with testimoni-
als will be received by the un-
dersigned up to 8th September
next.

Raj Office } Bhagawan Mahapatra
Baramba }
13-8-1910 } Dewan

NOTICE

A large commodious house with
ample grounds (area about one acre)
called the Ghumsar Kotha belonging
at present to the Chaudhuries of
Bhingarpur and formerly partly to
the Tributary Raja of Keonjhor situa-
ted on Revenue and rent free land
immediately on the Baradanda (i.e. the
great Jaggannath Car road at Puri)
with the temple of Jaggannath directly
in sight, will be sold by public auction
on the 6th of September next at
2 P.M. at the said house. The house
is fit for the residence of Rajas,
Ranies and other noble men and ladies
desireous of living permanently or
occasionally at Puri or for the Estab-
lishment of such charitable institu-
tions as pilgrim rest houses, anna-
chhatras, pilgrim hospitals &c. &c.
The great Rath Jatra (i.e. the Jaggan-
nath Car festival procession) passes
along the front of the house.

The house was put up to sale in
accordance with previous advertise-
ment on the 15 March last but as all
the bidders could not attend on that
date, the bids were not accepted by
the District Judge. The bid this
time will be held for 3 days contin-
uously if necessary from the 6th Sept.
1910. The District Judge is expected
to be present at Puri on the occasion.
Other particulars may be had on
application to the undersigned.

H. N. Ray,
Common Manager
Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

NOTICE.

Is hereby given that a public meeting will be held at 4-30 p.m. in the office of the Commissioner of the Orissa Division, on Friday the 26th August, 1910, to form a local Committee for the furtherance of the scheme for a Provincial Memorial of His late Most Gracious Majesty King Edward VII, Emperor of India. L. Birley Esq., I. C. S., the Collector of Cuttack, will preside in the unavoidable absence of the Commissioner, in attendance on His Honour the Lieutenant Governor.

All are invited to attend.
Cuttack,) DAYANIDHI DAS,
16-8-10) Personal Assistant to
Commissioner.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦ୍ରାମ୍ୟାତ ରକ୍ଷାକାରୀ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ବଣିବୁ ଭାରତବାସୀ ସୁବନ୍ଧୁ ଅବଶ୍ୟକ । ଭଲ ବେତନ ଦିଅଯିବ, ଧୀର ଏବଂ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ଲେକ୍ଚରର ଦାୟତ୍ୱରେ ଉଦ୍ଧାରଣ ଆଶା ଅଛି । ବଲ୍ଲଭରାଂ ଛାମଟିଆଁ ବଞ୍ଚାଣ ଲମ୍ବିତେଜର ଦ୍ରାମିକ ସୁପ୍ତ-ଦେଶ୍ୟକ ନିବନ୍ଧରେ ଅବେଦନ କରବାକୁ ହେବ । ୧୨ ମସିହା ଉପଲକ୍ଷେ ଖୁବ୍ ବଲ୍ଲଭରା

ଉତ୍କଳ ଦାସକା ।

Record of Rights in Revenue Court. II.

As we have noticed before, we fail to understand why the production of the Khewat and the Khatian is insisted on in all cases and what advantage either the Court or the parties will derive by it. We are informed that the total number of rent suits instituted in Cuttack annually vary from six to seven thousand. A very large proportion of these cases are decided exparte. We think the production of the Khatian in cases where there is no contest at all is unnecessary and ought not to be insisted upon. The Court should scrutinise the service of summons on the tenant defendant and if it is satisfied that there is no reason to suspect due service of the summons and the tenant does not come forward to oppose the claim of the land lord, the decree ought to be passed without further ado.

We will now consider the effect of this order on the parties. A land lord suing for the entire rent due to

him will have no difficulty in producing the Khatian which he obtained after the last settlement. Nor will there be any difficulty in a case where the joint landlords sue together through a common agent. But where co-sharer landlord who has obtained only an unauthenticated copy of the Khatian from his co-sharer, and who collects and sues for his share of rent separately comes to court, he will have to obtain certified copies of the Khatian in each case. The question now arises—who is to be made liable for this additional cost. If it is intended that the copy will merely be produced for the inspection of court and immediately returned without being kept on the record as an exhibit, the cost will have to be borne by the landlord. The landlords in Orissa are, with few exceptions, indulgent towards their tenants. They are most reluctant to harass their tenants by suits and the intervention of court is sought only in such cases where the tenant is recusant, where he has abandoned his holding or let out or transferred it to a third party without the consent of his landlord. The reluctance of the landlord is due also to some extent to the fact that he cannot receive all the costs incidental to litigation. This additional irrecoverable cost will stand in the way of his realizing bad arrears. Almost every landlord in Orissa, big or small, is overburdened with a heavy list of arrears each year, due to drought, inundation and other calamities over which he has no control and his distress is keen when he is at his wit's end to save his estate from the hammer. The levy of the additional irrecoverable cost will certainly add to his distress and increase his burden. If it is, on the other hand, intended that the cost of obtaining the copy will be included as a part of the cost of the suit payable by the defendant, it will only lead to tenant's ruination. A tenant who, owing to unforeseen calamities mentioned above, or owing to poverty or want of thrift, has been unable to pay off his dues to his landlord and allowed a heavy arrear to accumulate against him, it can very well be imagined how this additional cost will weigh upon him. The ordinary cost of suit is already too much for him and he throws himself upon his landlord's mercy for the remission of interest or penalty decreed against him. The landlords who grant this concession will be unable to show it in future if they have to pay this additional cost out of their own pocket. The interest of the tenant, which Government is so anxious to protect, will thus be seriously affected by the enforcement of this order. The order, while not helping the court in the better administration of justice, will, as has been pointed out above, add to the difficulties and miseries of both the parties. We therefore ear-

nestly draw the attention of the Government to this notice and from whatever source it may have emanated, we hope, the Government with such a considerate Lieutenant Governor as Sir Edward Baker at its head, will take it seriously into consideration, and after duly weighing the advantages and disadvantages pass such orders as may relieve the parties from additional burden.

JAJPUR NEWS—Lately a petition signed by some 700 or 800 rate payers of the Jajpur Municipality was submitted to the District Magistrate at head-quarters moving him to interfere against the arbitrary action of the Municipal authorities of Jajpur bringing into immediate operation in the face of and in contravention of the authority of a clear provision of the land (Sec. 88 of the Municipal Act III of 1884) a revised assessment enhancing their existing rates without due enquiry and with a good deal of other irregularities; and as the District Magistrate happened to be out here on tour, the petitioners collected in large numbers to represent their case personally to him. Strange to say, this upset the equanimity of the S. D. O. Chairman so much that he uttered in the presence of many gentlemen — (we omit the words for the sake of decency).

ଝଙ୍କି ଭରଣ ଓ ଶ୍ରମି ପ୍ରଗତିର ଦୋଷୀ ବଳଦୁର୍ଗା ପ୍ରଭୃତି ମୌଜାରେ ବା ଦଣ୍ଡା ଦେବାରେ ୧୨ ମସିହା ଶାଖାନା ମା ୩ ଇବ ବଢ଼ାଇବାଦାରଣ ସରକାରୀ ବ୍ୟୟରେ ୨୧ ବର୍ଷ କ୍ରମି ଶାସକ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବାରେ ବଙ୍ଗ ମରଣ୍ଡିମୟ ଗହଁର ବଞ୍ଚିପନ ଗର ବଲ୍ଲଭରା ଗଜେନରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଗର ଶଳିବାର ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସରକାର ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନ ଦେବାର ଶକ୍ତି ରାହା ଅଳ୍ପ ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ହାଉଣଯୋଗେ ଚଳଇ ମାସ ତା ୩୦ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ୟବର ଦଳଦାର ସଜା ମହୋଦୟ ଶଳର ସିବାଦେବୁ ଶର୍ଚ୍ଚିତାଳ କୁଟୀ କେଉଥିବେ ମାତ ଇତ୍ୟୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗର ଶୋମବାର ଏ ଦଳରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ସରକାର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାରୁନେ ।

ଗର ତା ୨ ରାଜରେ ଶେଷଦେବା ସମ୍ପ୍ରତିରେ ଭୁବନେ ଶେଲେନ ରେନରେ ୨୧୦ ମୁଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବହୁମଧ୍ୟରେ ବମ୍ବେରେ ୩୫ ସବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଓ ବହୁ ବଳେ ସୁକ୍ରପଦେ ଶରେ ୨୮ ଓ ବଙ୍ଗରେ ୫୧ ମୁଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ପାଦନାରୁ ଅଧିକ ମାତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଉତ୍ତା ଦେବାଦ୍ୱାରା

ମତ ସମ୍ପାଦକ ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ୭୦୭ ସଙ୍ଗେ ଏ ସମ୍ପାଦକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ସମାନ ହୋଇଅଛି ।

ଗତ ୩ ୧୧ ରାଜରେ ଶେଷଦେବା ସମ୍ପାଦକରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ବମେଇ, ଦକ୍ଷିଣ, ଗୁଜରାଟ, ବଜ୍ରପୁରୀ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ଦାଦରାଦାଦ, ବଙ୍ଗ, ଦୁହା ପ୍ରଭୃତିରେ ଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଥିଲା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତମଧ୍ୟରେ ଦୁହା ଓ ପୁନ ବଙ୍ଗରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକ ଥିଲା । ଦେବନ ସ୍ୱରୂପଦେଶ, ମଧ୍ୟ ଗୁଜରାଟର ପୁନାହଳ, ପଞ୍ଚାବର ଦହିଣାଂଶ ଏବଂ ବେଲୁପ୍ରାନ୍ତ ଛଡ଼ା ଗୁରୁତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ବର୍ଣ୍ଣ ଦାଲର ମୋଟ ଦୁଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ୨୦ ରୁ ଉପା ନ ଥିଲା ।

ନାମ ନମନ୍ତେ ସେ ସମସ୍ତ ଉକ୍ତି ସନ ୧୯୦୪ ସାଲ ମତ ମାସ ୩ ୨୭ ରାଜ ନ ୧୯୫୮ ମୂଲ୍ୟ ବଜ୍ରପତ ଅନୁସାରେ ତୋ ଚରିତ୍ରରକ ନିତ ଟକୁ ପଠାଯାଏ ସେ ସମସ୍ତରେ ତୋ କମିସନରକର ସମସ୍ତ ସମତା ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ସଦର ସରକାରଙ୍କର ଗୁରୁପ୍ରାପ୍ତ ଏଡ଼ୁଆ ଅଗିଷ୍ଟ କମିସନର ବାବୁ ମନୁପତାଥ ସେତକ୍ ବଙ୍ଗୀୟ ଲେପଦ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଦେବାନା ଦାର୍ଯ୍ୟବଧର ଧା ୨୦ ଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଥିର ବଜ୍ରପତ ମତ କଲିକତା ମଲେଟରେ ଦାଦାର ଅଛି ।

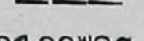
ବଜ୍ରପାଦ ମାତ୍ୟବର ଲେପଦ୍ୟଗବର୍ଣ୍ଣର ବାଦାକର ପ୍ରାଇଭେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ଏଡ଼କ ଏକ ପ୍ରଧାନ ସେକ୍ରେଟରୀ ସହିତ ଅସନ୍ତା ରକ୍ତ ବାର ୩ ୨୧ ରାଜ ଗଣରେ କଲିକତାରୁ ଯାହା କର ୩୨୨ ରାଜ ସତାଲେ ସମ୍ବଲପୁରରେ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ତା ୨୩ ରାଜ ଗଣରେ ସେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କର ରୁଧବାର ସଦାଳ ଦା ୨୩୨ ମିନିଟରେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ । ତା ୨୭ ରାଜ ଗୁଜରାଟ ଗୁଣ ଦା ୧୦ ଖାରେ ଯାହା କର ଶନିବାର ସଦାଳ ଦା ୨୩ ଖା ବେଲେ ଦାଦତାରେ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଦ୍ରୁମଣ ଶାସ ରେଲମାଡ଼ିରେ ଦେବ ।

ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାସ ୩ ୨୭ ରାଜ ଅସମ୍ଭବ ୩୩୦ ମିନିଟ ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାବଜ୍ରପତ କମିସନର ସାହେବକ କରେଖରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାୟ ଗୁରୋ ସମ୍ପାଦ ଏଡ଼କାର୍ଜି ୭ମକର ପ୍ରାଦେଶିକ ମୁଦ୍ରାରସା ସମ୍ବଲରେ ପ୍ରାକାଶ୍ୟ ଦିଃ ଗଠନାର୍ଥ ମୋଟିଏ ସଙ୍ଗ ଦେବ । ଶାସ୍ତ୍ର କମିସନର ସାହେବ ଗପ୍ତରେ ସାଉଥୁବାରୁ କଟକ କଲେକ୍ଟର ଶାସ୍ତ୍ର କଲିକ ସାହେବ ସଙ୍ଗପତର ଦାର୍ଯ୍ୟ

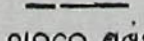
ନିଦାଦ କରିବେ । ସକସାଧାରଣକୁ ଏ ସଙ୍ଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାଦାରଣ ଅଗିଷ୍ଟ କମିସନର ବାବୁ ଦୟାନିଧି ଦାସଙ୍କ ଅନୁସେଧମତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ଇଂରାଜୀ ବଜ୍ରପତ ପ୍ରାକାଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ ।

ଗତ କୁଲମ ମାସରେ ହୋଇଥିବା କଲିକତା ବ୍ୟବସାୟାଳୟର କ, ଏଲ, ପଞ୍ଚାବର ପଲ ଦାଦାର ଅଛି । ପ୍ରଥମ ବଜ୍ରମରେ ଇଉନିଟ ଟିଃ ଲ କଲେକ୍ଟର ଅସିରଞ୍ଜନ ଗୁଚର୍ଯ୍ୟା ସକପ୍ରାଥମ ଏକ ରସନ କଲେକ୍ଟର ପ୍ରକାଶକମୁଖେକ ରୁ ପ୍ର ୨ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ହୋଇ ନାହିଁ । ୨ୟ ବଜ୍ରମରେ କ ୧୯୭ ଶ ଶାସ କରଅଛନ୍ତି ସେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମେଃପିପଲିଟକ ଇଂଷ୍ଟିଟୁଟର ଗୌରବର ଗୟ ପ୍ରଥମା ହୋଇଅଛି । ସକସୁକା କ ୧୯୧ ଶ ଉକ୍ତିଶି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଠା ବେଦନସ କଲେ କରେ କ, ଏଲ, ଶ୍ରେଣୀ କ ସୁବାହେକୁ ଦାଦାଏ ନାମ ନାହିଁ ।

କଲିକତା ବ୍ୟବସାୟାଳୟ ବଜ୍ରପତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତ ତୋ କଲେକ୍ଟରୀ ପଦ ସକାଶେ ବ୍ୟବସାୟାଳୟର ସନ ୧୯୧୦ ସାଲର ଉକ୍ତି ପଞ୍ଚାଶୋକ୍ତିଶି ଉପାଧ୍ୟାୟ ବାଛୁବେ ସେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୩ ଶ ଶିକାକସ ଡେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ଦେବେ । ସେଉଁମାନେ ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର କ, ଏ, ଓ କ, ଏସି, ପଞ୍ଚାବରେ ଅଟରେ ପାସ କରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଉଁମାନେ ସନ ୧୯୦୧ ସାଲର ଏମ୍, ଏ, ପଞ୍ଚାଶା ପାସ କରଅଛନ୍ତି ଦେବନ ସେହିମାନେ ଏହି ମାସ ଅସନ୍ତା ତା ୨୧ ରାଜରେ ଅବେଦନ କରବେ ।

ଲୁଣ ମିଶାଇ ମାଛରେ ଶୁଣ୍ଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲ ପ୍ରାୟ କେତାରେ ଲୁଣ ମିଶାଇ ପକର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ପାସ୍ତାତ୍ୟ ଗଣ୍ଡରେ କପେଶ ପ୍ରଚରତ ଏବଂ ସେ ଅସଲର ଲେକେ ଏଠା ପୁରୁଣା ଶୁଣ୍ଠି ପ୍ରାୟ ପୁରୁଣା ପକରକୁ କପେଶ ଅଦର କରନ୍ତି । ମୁଇକଲିଶ୍ୱ ଦେଶର ଏକ ପଶିକାରେ ବୃକ୍ଷକର୍ଣ୍ଣର ପୁରୁଣା ପକର ମିଳିବାର ଲେଖା ଅଛି ଏବଂ ତାହା ଅଜୀବ ଉପାଦେୟ ବୋଲି ଲେକେ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଅନ୍ତି । ଶୁଣ୍ଠି କ ଖାଇଲ ଲେକକୁ ଶୁଣ୍ଠି ସେମନ୍ତ ନଦୀଏ ବେମନ୍ତ ପକର ମଧ୍ୟ ମକ୍ତ ହରେ ଏମନ୍ତ ତ ପକର ବାକ୍ସ ବୋଟିଏ ଘରେ ଖୋଲ ହୋଇଥିଲେ ସେ ଅସଲରେ ରହିବା ଚିଠିକ ମାଟ ସେଉଁମାନେ ଖାଅନ୍ତି ତାକ୍ ସେ ମକ୍ତ ବଜ ରମଣୀୟ । ଏଠାପ୍ରକରେ ପକରରେ ଶୋତ

ହୋଇଯାଇଥାଏ ଚଥାପି ବାଦା ଘୋଷାଡ଼ି ଦେବାର ଦୃବ୍ୟ ତ ଥିବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି କିନ୍ତୁ ଚର୍ଚ୍ଚ ଲେକା ।

ଗଣ ସମ୍ବଳୀୟ ମତ ବର୍ଣ୍ଣର ବାଣିଜ୍ୟ ଉଷୋକ୍ତିରେ ଦେବାସାଏ ସେ ଶସ୍ୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲ ଦେବାହେକୁ ସେମନ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ଦାକ ହୋଇଥିଲା ବେମନ୍ତ ଶ୍ରେରେସୁକା ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବା ଲେକକ ସଂଖ୍ୟା ଉପାଧ୍ୟୁକ । ଗତ ବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେରେ କ ୧୯୦୭୦୧ ଶ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ପୁନ ବର୍ଣ୍ଣର ଲେକସଂଖ୍ୟାପ୍ରକ ୨୩ ଦୁକାର ଅର୍ଥାତ୍ ଶରକଡ଼ା ୧୯ ଉପାଧ୍ୟୁକ । ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଲେକକମଧ୍ୟରେ ୮୮୮୮୮ ପୁରୁଷ ଓ ୪୭୩୨୭ ଶ୍ରେଲେକ ଅଟନ୍ତି, ଅବଶିଷ୍ଟ ବ ୧୨ ଶ ବସ୍ତୁର ଉପା ପିଲ ଅଛନ୍ତି । ପୁନ ବର୍ଣ୍ଣପେଶା ମୁରୁ ଅନୁପାତ କମ ଥିବା ସନ୍ତୋଷକକତ । ବୈଶାକପ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପୁନଠାରୁ ଅଧିକ ସାବଧାନତାସହିତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିଲେଦେଂ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଅତେକ୍ ଉନ୍ନତ ଦେବାର ବାଣଅଛି ଏବଂ ଚକ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚରୁମାନେ ଲେକକୁ ବେତାର ଦେବାରେ ସକଦା ନୟନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି ।

ବଜ୍ରପତକେଶର ଲେକକମାନେକ୍ ତା ୧୦ ରାଜର କଲିକତା ଟକଟରେ ବଜ୍ରପତ ଦେଇଅଛନ୍ତି କ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ଓଡ଼ିଶା ବଜ୍ରମର କମିଦାସ ସମ୍ବଲ ମାଲଗୁଜାଣ କିନ୍ତୁ ଲିଖିତ ଡପ୍ତ ଓ ତାରଣରେ ଦାଖଲ କରବାକୁ ଦେବ ଯଥା:—

ସାମସ୍ତିକ ବନୋବସ୍ତୁ ମାଦାର ସଦରକମା ଟ ୧୦୯୩ର ଅଧିକ ନ ଦେଲେ ଏଡ଼ କପ୍ତରେ ତା ୮ ରାଜ ବନମ୍ବଲରେ

ଏକନ ଟ ୧୦୯ ଓ ଟ ୫୦ କୋ ମଧ୍ୟରେ ଟ ୦ ୩୮୮ ତା ୨୮ ରାଜ ଅପ୍ରେଲ ଓ ଟ ୦ ୧୮୪ ତା ୮ ରାଜ ବନମ୍ବଲ

ଏକନ ଟ ୫୦୯ ରୁ ଟ ୧୦୦୯ ଯାଏ ଟ ୦ ୧ ତା ୨୮ ରାଜ ଅପ୍ରେଲ ଓ ଟ ୦ ୩୮୮ ତା ୮ ରାଜ ବନମ୍ବଲ

ଏକନ ଟ ୧୦୦୯ କାର ଅଧିକ ଟ ୦ ୩ ଲେଖାଏଁ ଉପରଲିଖିତ ଦୁଇ ତାରଣରେ ଚରପ୍ରାୟୀ ବନୋବସ୍ତିମାଦାର ଟ ୦ ୩୮ ତା ୨୮ ରାଜ ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ଟ ୦ ୧୮୮ ତା ୮ ରାଜ ବନମ୍ବଲ

ପରଦପୁର ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚେଉଗାଲି-ଗ୍ରାମରେ ଗତ ପ୍ରାବଣମାସ କ ୧୧ ତ ମୋଟିଏ ବରୁଷସଙ୍ଗ ହୋଇ ତାସ୍ତୁମାନେ ସକ୍ତିୟ ବୋଲି ବକ୍ତୃ ପଶ୍ଚିମମାନଙ୍କ କର୍ମରେ ପ୍ରିୟ କୃଷକ୍ତେ ଚର୍ଚ୍ଚ ଅବଦାନ ଗୁଣ୍ଡିଶାବ ପ୍ରାମର ସନେକ ତାସ୍ତୁ

ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ଭାର ସୁବନ୍ଧ ହେବ । ସେହି ମାସ
ତା ୧୧ ଉପରେ କଲଚରୀର ଉପନୟନ
ହେତୁରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭବନରୁ ଦେ ଥର, ସି,
ଏସ ମହୋଦୟ ଅପଣା ସହସହର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁ-
ତ୍ଵିତ୍ କର ଉପକାତ ସୁବନ୍ଧ କରାଯାଇଛି । ଏ
ମହୋଦୟଙ୍କ କୁଳସୁଗେହର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡିତୁଣ୍ଡ
ଦୋଷାର ମହାତମ ଉପନୟନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମାହତ
କରଥିବେ । ସେହି ମାସ ତା ୧୮ ଉପରେ
ବାଣେଶ୍ଵରଠାରେ ଯେଉଁ ଉପନୟନ ହେଲୁ
ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ କ * ଶ ଦାସପୁତ୍ର ଉପକାତ
ସୁବନ୍ଧ ହେବ । ବଙ୍ଗଳାର ଦାକାପୁତ୍ରରେ ଉପ-
ନୟନ ହେଲୁ କର ଦାସପୁତ୍ରମାନେ ଉପକାତ ସୁବନ୍ଧ
ପୂର୍ବକ ବଞ୍ଚିଥିବା ସୁବନ୍ଧରେ ପାଞ୍ଚର ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ରଖା ହେବା ଅଗତ ଅନୁଭବ ବସ୍ତୁ ।

ରେଳଗାଡ଼ ଚଳୁଥିବା ସମୟରେ ଦେବେ
ସୁତ୍ରବ ବସୁଙ୍କର ଚିତାବଣ ଓ ଶୁଣ ହୋଇ
ସାଧୁସ୍ଵାଭାବୁ ଚଳୁଥିବାବେଳେ ମରଣମେଘ ବ ଉପାୟ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ତଥା ମାନବର ବୁଦ୍ଧିଦାୟ
ବସୁ ମହାଶୟ ବଜ୍ରଲଙ୍କ ସମ୍ଭାରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରଲେ
ମାନବର ବାଞ୍ଛା ସାହେବ ମହାଶୟ
ଉତ୍ତର କରେ ଯେ ଏ ବସୁରେ ମରଣମେଘ
ସଂସ ଚଳିତ ଅଛନ୍ତି । ତଳିଆ ରେଳଗାଡ଼
ଦସ୍ତା ଲିନିର ବୁ ସୁରୁତୁ, ଏ ସମସ୍ୟା ଅଟେ ।
ସମସ୍ତ ପୁଅଗରେ ଏଥିର ଅନୋଳନ ଲାଗିଅଛି
ମୁଣ୍ଡି ଚିହ୍ନର ସଥାର୍ଥ ପ୍ରକାଶର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିର
ତୁହାର ପାରିବାହି । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଗାତ୍ରସଙ୍ଗେ ପୁରୁ-
ଷଙ୍କ ଗାତ୍ରର ସମ୍ପର୍କ ରଖିବେ ଏତ ହତରେ
ରସାର ଉପାୟ ହେଲେସୁଦ୍ଧା ଅତ୍ୟ ହତରେ
ହେବ ତଥା ଏକ୍ତେ ପ୍ରବେଶର ସୁଧା ଦଥାୟା-
ଗାରେ । ତଥାପି ମରଣମେଘ ଯେତେଦୂର
ପାରନ୍ତି ଏହା ଦମନ କରବାବସ୍ତୁରେ ତେଜୁର
ଅଛନ୍ତି ଏବ ଲେବେ ତହିଁରେ ଅସ୍ତୁ ରହି-
ପାରନ୍ତି ।

ସରକାରୀ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଶସ୍ତକର ବର୍ଣ୍ଣାକାଳର
ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁରୁଷାକ୍ଷର ଏହି ମର୍ଣ୍ଣରେ ବାହାରିଅଛି ବ
ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥା ଅନୁଭବ ଥିବାର ଦେଖାଉ-
ଲେହେଁ ତଳିତ ମାସ ଓ ଅମାମ୍ନୀ ସିତମୂର
ମାସରେ ବୁଦ୍ଧିର ଅସ୍ତବ ନ ଦେବାର ଲେଖା-
ଅଛି । ଅଧର ସାତର ବର୍ଣ୍ଣା ସ୍ତୋତ ଦୁର୍ବଳ
ରହିବ ଏବ ସମ୍ଭବତଃ ଛିତ୍ରାରେ ପ୍ରଚୁର
ବୁଦ୍ଧି ଦେବ । ସକାଳରତନରେ ଅଧର ବରପ
ପଞ୍ଚ ନ ସୁବାବୁ ଉତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟ ମାସକର ବର୍ଣ୍ଣାରେ
ମଧ୍ୟ ବଦୁତ ଦେବାର ନିଶାୟା ଏ । ବଙ୍ଗୋପସା-
ଗର ବୁଦ୍ଧି ସ୍ତୋତ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳସ୍ତବ, ତଥାପି
ବଙ୍ଗଦେଶରେ ବୁଦ୍ଧିର ପଶୁବ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଏଥିରୁ ପଛବର୍ଣ୍ଣା ପକ୍ଷେ ନିସପ ଦେବାର ଦାରଣ
ତ ଥିଲେହେଁ ବର୍ଣ୍ଣମାନର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମନ
ମାରସ ପଡ଼ିଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ରର ନାନାପ୍ରାକରୁ
ବନ୍ୟାସୋଗେ ପସର ଦ ନଦେବାର ସେମନ୍ତ
ସମ୍ଭବ ଅସୁଅଛି ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ୟା ।
ଓ ଅଭାବୁକ୍ତିଯୋଗେ ପସର କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି
ତଥାପି ଧାନ ଯେମନ୍ତ ଅପାପଦ ହୋଇଥିଲା
ପ୍ରଥମେ ବେବେଦ ହର ବର୍ଣ୍ଣା ଶୁଭକାର ଅନ-
ରୁଣାକୁ ମାନଦେଲ ଏବ ପଛବର୍ଣ୍ଣାକୁ ପଛବର୍ଣ୍ଣା
ସାଧଦେଲ । ବାଲେଶ୍ଵର ଅଞ୍ଚଳରୁ ବୁଦ୍ଧି
ଅଗ୍ରବେ ପସର କଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ
ମିଳଇ ।

ଅନୁମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀକ୍ରମ ମହୋଦୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ମତେ ବଙ୍ଗଳାର ନେତାମାନେ ଚରମ ମାସ
ତା ୨ ଉପର ବର୍ଜିତ ପଦ ପାଳନ ପରତ୍ୟା ଗ
କରଥିବା ଅବଗତ ହୋଇ ସାଧୁସ୍ଵେନାସ୍ତି ଅ ନ-
ନିତ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ୟବର ମହୋଦୟ ଅପଣା
ଦାର୍ଯ୍ୟ ବଳୀକ୍ରମ ଲେବେକର ବୁଦ୍ଧିଦାୟ କର
ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବ ତାହାଙ୍କର ସାଧୁ ଅଜ ପ୍ରାୟ
ଦେଶର ଦେବାମାନେ ବୁଦ୍ଧି ପାରୁଅଛନ୍ତି, ସମ୍ଭର
ବସ୍ତୁ । ବର୍ଜିତ ଦୋଷଣାର ଅଛି ପ୍ରସ୍ତୋକମୟ
ତ ଥିବାର ଲେବେ ବୁଦ୍ଧି ଅସ୍ତୁ ହେଲ ଏବ ବେଳ
ଏବ ବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅଦେଶ ପ୍ରକୃତକାର ବହିର
ସଦାୟ ହେବ । ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଦେଶର ଲେବେ
ସୁଦେଶ ଉଦ୍ଧତ ନିମିତ୍ତ ସୁଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ
କରବାରେ ବ୍ରଜ ହେଲେ ଏବ ମରଣମେଘ
ସୁନ୍ଦୟରେ ବାହା ତଳା ଲେବେ ସବୁ ଅଜୁଅ
ରୁଜି ଯିବ । ବର୍ଜିତ ନୟମର ଯେବେ ମୂଳଭୁବେଶ
ଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ଓ ବ୍ୟବହାର ବୁଦ୍ଧି
ଚରବା ଦେବେ ତାସୁ ମନୋବାଚ୍ୟରେ ଦୃଢ଼
ନିଷ୍ଠାପୂର୍ବକ ସେ ନୟମ ପାଳନା ଏକାନ୍ତ ହେବ
ମାତ ଦାର୍ଯ୍ୟତଃ ଦେଶା ସାଧୁଅଛି ଯେ ବ ୨ ବ
ହେଲ ସେଉଁମାନେ କାଳୀମାତା ଓ ମଙ୍ଗାକଳ
ଦାମରେ ନୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ତଥା
ବେଶିକ ଆଉ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି ବା
ଦେବାମାନେ ସତ୍ତା ସଠିକରେ ନୟମ କରଇ
ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସୁଦା ଅନାୟାସରେ ଶୁଭ ଦଥ
ସାଧ ପାରବା ବଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରୁ
ବରତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ପୁଲେ ପ୍ରକାଶ
ନୟମ କରି ବାହା ଗୁଣିବାର ପାପ ମୁଣ୍ଡାଉବା
ଅଦାନ୍ତ ଘୋରମୟ । ମାତ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକ୍ରମ ସେ
ପାପରୁ ଲେବୁକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଧତ୍ୟବାଦର ପାପ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର
କରୁଥିବେ ସେ ବଡ଼ ବଡ଼ ନାହାନ୍ତି । ଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି-
ମାନେ ନିଷ୍ଠାପୂର୍ବକ ବାହା କଲେ ତନସାଧାରଣ
ସ୍ଵେଚ୍ଛାଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅଦ୍ଵିଗାମୀ ହେବେ ।

ପୂର୍ବକ୍ରମ ଓ ଅପାମର ମରଣମେଘ
ବୁଦ୍ଧିର ଅବସ୍ଥାଦେଇ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ମହତଅ
ଓ ମାଛ ଚକ୍ରପୁର୍ବକ ମି: ଦେ, ସି, ଦେ
ମହାଶୟ ଏକ ବସୁର ଓ ଉପାଦେୟ ରଥୋଟ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ମହାଶୟମାନେ ପ୍ରଚୁର ପରମ-
ସଦାରେ ମାଛ ଧରଲେସୁଦ୍ଧା ଜିଦାର ଓ
ବ୍ୟବସାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ତ ଲେବୁକୁ ଜମା ରତ୍ୟଦ
ଅଦାୟ କଲପରେ ଅତି ଅଧମାତ ଲଭ ପାଆନ୍ତି
ସୁତସ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଦୁରବସ୍ଥାର ଅତି ଶ୍ରେଣ
ନାହିଁ । ଲେଖକ ମହାଶୟ ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଚରତ
ପ୍ରବାଦ ଲେଖିବାକୁ ଶୁଭନାହାନ୍ତି । ତାହା ଏହି
“ନିହାରର ଚାଚେ ସୋଦା-ନାଲିସ୍ଵାର ପରଦେ
ଦେନା ।” ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟସ୍ତ ଲେବେ ତାତରେ
ସୁଦା ପିକନ୍ତି ମାତ ନାଲିବାଲର ଉତ୍ତାଦତା ପିକା
ଶୁଭ ହୁଏ ତାହିଁ । ପରମ୍ପର ସକଳତୁ ଶ୍ରେ-
ଣୀର ସକଳ ଏହି ଦଶା । ଶିଳ୍ପଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭାବୁ
ତାଲିଆନାମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ମୂର ଅନ୍ୟ ଏବ ହତ
ଦକ୍ଷରେ ଅତି ବାହୁତ ହୁଏ ମାତ ବାରିଗାଲର
ଅଧିକାଂଷ ଓ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ଲଭ ରସ
ଟକା । ବ୍ୟବହାର ସମ୍ଭାବୁ ଏ ନୟମର
ମୀମାସା ଅଗର ଚଠିତ । ଯେ ଅପଣାର ଚଳ-
ବାଠାରୁ ଅଧିକ ଲଭ ପାଇଲ ସେ ତଦାପି
କୌଣସି ମାତ ପାଣିରେ ପିଣି ଜାଲ ମେଲବ
ନାହିଁ ଏବ ଶ୍ରେବେଦତ ସାଏ ସେଇବାର ଅନ୍ୟ
ବେବେଦତ ସାଏ ଜାଲସ୍ଵାର ସେମନ୍ତ ଉତ୍ତା-
ତନା ତାର ଶାକାର କୁଲର ମଧ୍ୟ ସେମନ୍ତ
ଉତ୍ତାଲୁଗା । ଏଥିରେ ଅପଲୁଷ୍ଟ ବା ବିକ୍ରମ
ଦେବାର କୌଣସି ଦାରଣ ନାହିଁ ମାତ ପ୍ରବେଦ
ବ୍ୟବସାୟର କରୁଥେ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇ ଦେଶର
ଶୁଦ୍ଧି ସାଧନ ଦେବ ଏହା ତଳା କର ସକଦ
ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର ଦେବା ସମସ୍ତଙ୍କର ବର୍ଜିତ୍ୟ
ଏବ ଶିକାର ଦୁର୍ଣ୍ଣ ଉଦେଶ୍ୟ ।

ସନ ୧୮୮୨ ସାଲର ଅ ୨ ଉଚ୍ଚ ଅବସ୍ଥା
ଚଟକର ଓ ତଥା ପ୍ରଦେଶସ୍ତ ଦାସପୁତ୍ର ସତ୍ତା ଚଳତ
ମାସ ତା ୧୧ ଉପରେ ରେଳକୁଣ୍ଡ ଦୋ-
ଧିବାର ଅବଗତ ହେଲୁ । ରେଳକୁଣ୍ଡ ଦେବା-
ନମନ୍ତେ ସଗୁକୁ ଟ * ଙା ପିସ ଦେବାକୁ
ପଢ଼ିଅଛି । ସତ୍ତା ରେଳକୁଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ବର୍ଜିମାନ
ସଗୁକୁ କୌଣସି ଅତଳନ୍ତି ସମ୍ପର୍କ ଦାତ ଦେବା
ନୟପଦ ଅଟେ । ସତ୍ତା ରେଳକୁଣ୍ଡ ଦେବା-
ନମନ୍ତେ ରତ୍ତପୂର୍ବକୁ ଦୂରତ ନୟମାବଳୀ ପ୍ରିଷ୍ଠ-
କୃତ ହୋଇ ସଗୁରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଓ
ସଗୁର ବସ୍ତାର ରସାକମନ୍ତେ ଦ୍ୟାପିମାନେ
ନୟନ୍ତୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାବୁ ନାୟମ-
ପ୍ରସାଦ ମିତ, ବାବୁ ନିମାଉତରଣ ମିତ, ବାବୁ

ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଦୁ ଅନୁମୋଦନର ପୁରବେଦର ଦେଲେ-
 ଭାର ସାଦେବ ମହାଶୟ ଶାସନାଦାର ପ୍ରକାଶର
 ପତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକାରପ୍ରତି
 ଦସ୍ତଖତର ଦରବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଗାମୀ ଶାସ-
 ନାଦାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧକୃତକ
 ପତ୍ରର ସର୍ତ୍ତ ବଦଳାଇବାପ୍ରତି ସହନାନ୍ ଦେବେ ।
 ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କେହି ପ୍ରକାର ସରକାରୀ କମି-
 ଷ୍ଟିର ବନ୍ଦ ବାଟିବା ପ୍ରତି ବାଧା ଦେଲେ ସେ
 ଅଦାଲତର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ପାରେ ।

କୃଷିବିଜ୍ଞାନ ।

ଗୋ ସରକାର ସମ୍ବଳାସନସୂତ୍ରେ ଏଠା ବାଉଁଶ
 ଲାଭକୃତ୍ୟ ଦରରେ ପାତ୍ରୀ ବମସନ ସାଦେବ
 ଶରକର ଦୁର୍ଗତର ମହୌଷଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ
 ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ । ସରକାରୀ କୃଷୀକର୍ମର
 ଶକ୍ତି ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଓ ସୁଦେଶୀୟ ପଶୁକୁ ଲୋ-
 ଚକକର୍ତ୍ତୃତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ୟବର ମଧୁ-
 ସୁଦତ ଦାସ ସି, ଅଇ, ଇ, ମହାଶୟ ସରକାର
 ଅସକଳକର କରୁଥିଲେ । ବକ୍ତୃତା ମହାଶୟ ଧୀର
 ମୌର ଶରରେ କରୁଥିଲେ ଯେ ବାଲକବାଦ,
 ରାମଦାସ, ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ (Co-oper-
 ation) ର ଅଭାବ ଶରକର ଦୁର୍ଗତ ସାଧକ କରୁ-
 ଅଛି । ଏ ସବୁ କରାଗଣ କରବା ଏହାକୁ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟରେ କରୁଛି ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତୁ
 ପ୍ରତିକାର ଦେବ ଏବଂ କୃଷିକର୍ମୀକୁ ଯୁକ୍ତବ୍ୟବ-

ର ଅରମ୍ଭ ଯେମନ୍ତ ସଦକଷାଧ ଭେମନ୍ତ
 ଉପକାରକ ଅଟେ । ବକ୍ତୃତାମହାଶୟ ସ୍ୱୟଂ ଦକ୍ଷି-
 ଶାଧର କେପାଟଳଠାରେ ଏହା ଅରମ୍ଭ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ଯେ ଏକସର ମାଣ ଦା-
 ଚୁକ୍, କୁମିଗଣ୍ଡ ନେଇ ଦେବେକ ଲୋକ ମିଳି
 ଗୋଟିଏ କୁଞ୍ଜାନା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ
 ଲାଧନ ପ୍ରିର ଓ ବାହା ଅଂଶରେ କରୁଣ କର
 କରୁ କରବେ । କୃଷକମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ
 ଶ କଶିଲେ ଭଲ ଦେବ ଏବଂ ବାହାକର
 ଶୁକ୍ ସଂଖ୍ୟାରୁ ଅଧିକ ଅଂଶ କୃଷୟ କରୁଥିବ
 । କୃଷକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାହା ଉତ୍ପନ୍ନ ଦେବ
 ୧ ଦଶମାଂଶ ଦାବାର୍ଥ ପୂଅକ ରଖି ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଯୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଅଂଶମାନଙ୍କ ଦେଇ ଅର୍ଦ୍ଧେକ
 ଯରେ ରଖିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଗୁଡ଼ି ଚାହି-
 ଚାହା କୃଷୟୁକ୍ତକ ଟଙ୍କା କମା ଦେବାକୁ
 । ଏ ପ୍ରଣାଳୀ ଯେମନ୍ତ ସଦକ ଭେମନ୍ତ
 ୧ । ବକ୍ତୃତାମହାଶୟ ବକ୍ତୃତା ସାଙ୍ଗକର ସେ
 କରୁର କରବାବାକଣ ସୋମବାର
 ସୂତ୍ରେ ଟାଉଡ ଦରକୁ ଅସିବାସଦାଶେ
 ସର୍ବମାନଙ୍କୁ ଅନୁସେଧ କରୁଥିଲେ
 ୧ ଭବିକଣ ଛଡ଼ା ଦେହ ସେବକ
 ଶୁ । ସରକାରୀ ଏମନ୍ତ ସୁରୁତର କୃଷ-

ସୁର ବକ୍ତୃମାଣ କରୁର ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।
 ଏହା ଅମ୍ଭ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ନିରୁଦ୍ୟମ-
 ବାର ପରିଶ୍ରମ ଅଟେ । ଦେଶଲୋକେ ପିଲା
 ଲଗ୍ୟାଦପର ତଥା ଶୁଣିବାକୁ ଅସୁବ ବକ୍ତୃମାଣ
 ମାଣ ବାର୍ଯ୍ୟ କରବା କୃଷୟ ପଢ଼ିଲେ ଦେହ
 ବାହାରକୁ ନାହିଁ । ସେ ଯାହାଦେଉ ପାତ୍ରୀସା-
 ଦେବକ ତଥା ଅନୁମାନଙ୍କ ମନକୁ ଘେନିଅଛି ।
 ଦୁରଦସମାନ କମି ଶୁଷ ତର ଅପଣାର ଉଦର
 ପୂରଣ ଅବା ରଗ୍ରାଉପୁରଣ କରବା ସ୍ୱାର୍ଥପରବା
 ଭୟ ଅଉ କରୁ ନୁହେ ମାଣ ଦସନଣ ମିଳି
 ଅଧିକ କମି ଶୁଷ ଅବାକ କରବାରେ ବ୍ରଜଦେଲେ
 ନିଜର ଧନାମସ ସଙ୍ଗେ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ଦେବ
 'ଅଲ୍ଲାନାମସି ବସୁତାଂ ସହଋତ୍ୱ ବାର୍ଯ୍ୟସାଧକା'
 ଏହା ନାଭିଶାସ୍ତ୍ରର ବଚନ । ଦଶନଣ ମିଳି ଅନ୍ୟ
 ଦକ୍ଷା ଏବଂ ବିଚିତ ଦେଲେ କୃଷକ ଶୁଷ ସଙ୍ଗେ ବହି-
 ସଦାଶେ କୃଷକ ବକ୍ତୃମାଣର ଶକ୍ତ ପ୍ରଭୁ
 ନାକାପ୍ରକାର ବାର୍ଯ୍ୟ ତଥା କୃଷକ ଧନାମସ ଓ
 କୃଷକ ଲୋକର ଉପକାର ଦେବ । ପାତ୍ରୀସାଦେ-
 ବକୁ ଏଠା ଲୋକଙ୍କର ଅଦର୍ଶନୀୟ ଓ ନିଷ୍ପେ-
 ଶ୍ଟବା ଉତ୍ପନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣାଅଛି । ସେ ଲୋକଙ୍କର
 ଉଦ୍ୟମର ଅପେକ୍ଷା ନ ରଖି ଯଦି ଏଠାରେ
 ଦେବେକ ଲୋକ ମହାନ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇ
 ପାରିଲେ ତାହାଦେଲେ ଲୋକ ଶକ୍ତି ଅର୍ଥୁ ଦେବ
 ଓ ଲୋକେ ଦେଖି ଶିଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।

ମଦଦୋକାନର ପ୍ରକାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ।

ମଦ୍ୟପାନ ଦମନକରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ଗବଶ୍ୟମେଶ୍ଚ ନିୟମ କରଅଛନ୍ତି କି ମିତ୍ତନସି-
 ଯାଲଟି ମଧ୍ୟରେ ମଦଦୋକାନ କସରବା-
 କୃଷୟରେ ଅବଦାଣ ଶରକାରୀ ଦାକମ ଜିଲ-
 ମାଳିକ୍ଷେଟ ମିତ୍ତନସିପଲ ଦମିପତରନଶର
 ଦେଅରମନ ପୁଲ୍ଲସ ସାଦେବ ପ୍ରଭୃତକ ସର-
 ମଣିରେ ବାର୍ଯ୍ୟ କରବେ । ଶୁଣାଯାଏ ଏହି
 ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ
 ପ୍ରଭବର୍ଷ କମିଟି ତର ଅବଦାଣ ଦୋକାନର
 ପ୍ରାକ ନିରୁପଣ କରନ୍ତି ମାଣ ଦେବେ କମିଟି
 ବସେ ଓ କ ସିକାନ୍ତ କୁଏ ଜଳସାଧାରଣରେ
 କେବେ ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ଶୁଣିନାହିଁ । ଅନ୍ୟତନ
 ଦେଲ ଏ କମର ଚୌଅଶ୍ରବଜାର ସଦରପ୍ରା-
 ସ୍ଥିତ ମଦଦୋକାନଟି ତହିଁ ନିକଟ ଏକ ଗଳ-
 ମଧ୍ୟକୁ ଉଠିଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବଦେବାରେ ଦେବେକ
 ପ୍ରାକାୟ ବଦଲେକ ଜିଲମାଳିକ୍ଷେଟକ ନିକଟରେ
 ଅପରି ଦରନ୍ତେ ଅବଦାଣ ଦେପୁଟିକଲେକ୍ତର
 ସେ ପ୍ରାକକୁ ଅସି ଦେଖିଲେ ସେ ତାହା ଜଣେ
 ରଦ୍ରପରବାରର ବାସଗୃହ ଏବଂ ଅନ୍ୟପୁଣି ଲାଭ-
 ଦେବ (ସୁପ୍ରକାଲୟ) ର ନିକଟ ଦେବୁ ସେ
 ବାଟେ ସୁଲଭିତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଦଦ'

ମନନାମମନ କରନ୍ତି । ପ୍ରସ୍ତାବକର ସମ୍ପୂର୍ଣ ବା-
 ପାର୍ଶରେ ଦେବେକା ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ।
 ସେଠାରେ ମଦଦୋକାନ ଦେଲେ ମଦୁଅମାଦେ
 ନିର୍ଭୟରେ ଗୋଲମାଳ କରବେ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ଥିଲେମଧ୍ୟ ସେହିମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟବଶତଃ ପ୍ରଧାକ
 ସଜ୍ଜକରେ ଥିବା ଦୋକାନରେ ମଦ କଶିବାକୁ
 କୁଶିତ ସେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇବେ । ଦେପୁଟି
 ଦଲେକ୍ତର ଏ ସବୁ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ପ୍ରସ୍ତାବକ
 ପ୍ରାକ ଦୋକାନର ଅସୋଗ୍ୟ ଥିବାର କବେଚଦା
 କରଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ତକ୍ଷେଟକ ଅଦେଶ କରାଗଣ
 ନାହିଁ । ମାଣ ସେ ପ୍ରାକକୁ ଦୋକାନ ରୁଠି ଅସି-
 ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦେ ଅବଗତ ଦେଲୁ ସେ
 ଦିଉନସିପଲ ଦେଅରମାନଙ୍କ ଅପରୁରେ ଚୌଧୁଣ
 ବଜାର ଦୋକାନ ପ୍ରାକାନ୍ତରକୁ ଉଠିଯିବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । କ ଦେବୁରେ ଦେଅର
 ମାନ ମହାଶୟ ଅପରି କରଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇ-
 ନାହିଁ । ସେବେ ସଦଦା ବଦୁଲୋକର ମନୋ-
 ମମତର ପ୍ରଧାକସତର ଏବଂ ଅଦାଲତଦେଶ-
 ସମ୍ପୂର୍ଣ ଦେବୁ ହୋଇଥାଏ ଦେବେ ବହିର
 ସରକାରୀ ଏ ଉତ୍ତାଳରେ ରହିବା ଉଦେ ନୁହେ
 ବରଂ ଅଧିକ ଅନିଷ୍ଟକର ବାରଣ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
 ପ୍ରାକରେ ଯାହା ଶିବ ଏ ବସୁ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥାଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଗୋପନୀୟ ପ୍ରାକରେ ରହେ ନାହିଁ ।
 ଏ କମରର ମିତ୍ତନସିପଲ ଦମିପନରମଣ ତଥା
 ସେମାନଙ୍କର ଦେଅରମାନ କମରବାସିକ ହୁଏ
 ଥେ ସେବେ ମଦଦୋକାନର ସୁଚିତ ପ୍ରାକ
 ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଅଛନ୍ତି ନେବେ ସେମାନେ
 ଗୋଟିଏ ଗୁ ରୁତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶାଳକରେ ମନୋ-
 ଯୋଗୀ ଦେବା ଦେବୁ ସାଧାରଣକର ଅପେକ୍ଷ
 ଧନ୍ୟବାଦର ପାଣ୍ଡ ଅଟନ୍ତି । ମାଣ ପ୍ରଧାକସତରକୁ
 ଗଲଭବରକୁ ଦୋକାନ ତତଦେଲେ ସେ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟଶାଳକ ଦେବ ନାହିଁ । ମଦଦୋକାନ
 ସବୁ ସହରର ଏହା ପାର୍ଶର ନିରୋଲପ୍ରାକ
 ଯଥା ଗଜାବନିଶ୍ଚ ତରସତା କଟକଦେଶ
 କୁଳସାୟର ମଙ୍ଗଳାବାଣ ପ୍ରଭୃତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦୁଃଖୀ-
 ଦେବା ଉଚିତ । କସେସର ମସକଦମଳ
 ଦେଲକ୍ଷାବଜାର ଚୌଧୁଣକରାଳ ପ୍ରଭୃତ
 ଦାଣସାହି ମଧ୍ୟରେ ମଦଦୋକାନ ରଖିଦେବା
 ନିଚାନ୍ତ ଅତ୍ୟୟ । ମଦ ଏବଂ ଦେଖାଏ ଏକକୁ-
 ଏକ ଅଧର୍ମ ଓ ଦୁର୍ଗତର ପ୍ରଧାକ ପ୍ରକର୍ତ୍ତ ଓ
 ପରପୁରର ସଦାୟ । ଏ ଦୁଇର ସଂଯୋଗ ଦେତେ
 ଅନିଷ୍ଟକର ବାହା ସମସ୍ତେ ପ୍ରବ୍ୟସ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ତଥାକ ଜିଲମାଳିକ୍ଷେଟ ମିତ୍ତନସିପଲ ଦମିପନର
 ପ୍ରଭୃତ ବହିର ପ୍ରଭୃତା କରୁବାହାନ୍ତି ବଡ଼
 ଦୁଃଖର କୃଷୟ ।

କୋଟିକର ବୋଧ, ବାବୁ ଦେବୁରୁଣାଥ ଦତ୍ତ ଓ ବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ରସୁ ଉକ୍ତି ନ୍ୟାସୀ ପଦରେ ନିସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସତ୍ତ୍ୱ ଏମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାଚୀନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ନିଶ୍ଚୟ ସମ୍ପ୍ରଦାନକର ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ ପରେ ଦେଖିବୁ ଯଦେକଦା ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହ ହରଇଅଛନ୍ତି । ଏହାର ସଂକ୍ଷେପ ବାଣିଜ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଣା କରୁଁ ଚାହୁଁଛୁମାତ୍ରକେ ଏ ସମ୍ଭାରେ ଯୋଗଦାନ କରି ସମ୍ଭାର ଉନ୍ନତସାଧନରେ ସହଯୋଗ ଦେଖିବୁ ତେଣୁ କେବେ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପାଦ ପାଇଅଛି ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଶୂଳକାୟାଦି ବଳ ସୋମବାର ଅର୍ଥମ୍ଭ ଦୋଳି-ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଶେଷ ଦେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟବର୍ତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଶୂଳକର ସାଜସଜ୍ଜା ଏବଂ ପତ୍ନୀ ପତ୍ନୀ ଓ ପୁତ୍ରଲଳା-ମାତଙ୍କର ଠେକ କୌଶଳ ଚିତ୍ରକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭବିଷ୍ୟ ଅଲୋଚନାଳା ସମସ୍ତଙ୍କ ଶୂଳକ-ମଣ୍ଡପ ସାଜସଜ୍ଜା ଆଦିପ୍ରାଣିକର ନୃତ୍ୟ ନୀତା ହରେ ନୃତ୍ୟରେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ ଠାକୁରମାନେ ଶୂଳକରୁଦ୍ଧରେ ବିଜେ କରି ବାସ ପ୍ରାୟ ୧୧ ଘା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି ଜନତାର ସୀମା କାହିଁ । ମଠକାଠି ଓ ଘରବାଳା ମାତଙ୍କର ଶୂଳକ ମଧ୍ୟ ଏହି କନଠାକୁ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଲୋମାବାମଠ ଲୁକ୍ତ ଓ ମାଧ୍ୟ ମହାସାଧକ ଶୂଳକ ଓ ମୂର୍ତ୍ତି ସୌଷ୍ଠ୍ୟ ସଂକୋଚୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମେଘ ଶୁକ୍ରପାଦୁକାକୁ ଲୋକେ ଶୁକରେ ବୁଲି ସାଜସଜ୍ଜା ଓ ମଠମାତଙ୍କରେ ଶୂଳକ ଓ ସମଲଳା ପ୍ରଭୃତ ସାଧା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଗଙ୍ଗାମାତାମଠ ଛଡ଼ା ସମସ୍ତ ମଠରେ ସାଧାରଣ ଧୂଳିଅଛନ୍ତି ।

ଦୋଳଗ୍ରାମ ପ୍ରମଦା ପ୍ରୀତିପୁର ନିବାସୀ ବାବୁ ନିତ୍ୟାଦିନ ସେବକମଣ୍ଡଳ ସୋମବାର ବୃତ୍ତ ଓ କର୍ମସାଧକ ପୁଷ୍ପକ୍ରମରେ ପରଲୋକ ଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଜଣେ କ୍ୟାପୁସ୍ତକସ୍ତର ପଦ୍ମପଦାସୀ ଧର୍ମଗୁରୁ ଲୋକ ବୋଲି ସେ ଅକ୍ଷଳର ଚାକରପୁଲୋକ ବାବୁ କହେବ ମାତ୍ୟ ଓ ଉକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ସେ ପୁଣ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର କଲ୍ୟାଣର ସଦର ଜାନୁରୋଇ ଥିଲେ ସେ ଉକ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ କି ଶେଷ ପ୍ରକାଶ ସହିତ ଉକ୍ତ ସେନାପତି ପ୍ରଦାନ କଲେ ଉକ୍ତି ବାଲେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତା ବାବୁ ଗଧାରମଣ ବାସକର ମେଠେକର ଦେଇ ସୁଖୀର ସହର ଦାର୍ଯ୍ୟ କେଉଁଥିଲେ ପରେ ଦୁକା-ବଗ୍ଗା ଦେବୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପରଦାନ କଲେ ମଧ୍ୟ ସାଜସଜ୍ଜା ଲୋକେକୋଡ଼ିର ମେମ୍ବର ଓ ପ୍ରୀତିପୁର ସର୍ତ୍ତଳର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁ

ଥିଲେ । ସନ ୧୯୧୫ ସାଲର ନନ୍ଦା ଓ ଦୁର୍ଗିଣ ସମୟରେ ସେ ଅକାଶରେ ଉଡ଼ିଲ ଓ ଅନିଦାନ କରି ଅନେକ ଲୋକର ପ୍ରାଣହରଣ କରୁଥିଲେ । ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଅଥବା ତାଙ୍କ ପରତର ଦୌଗସି ଲୋକ ବସତପ୍ରସ୍ତ ଦେଲେ ସେ ବହୁ-ସଖାତ ସେଠାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ବସଦତ୍ତୁ ନୁହଁ କରବାକାରଣ ସାଧ୍ୟମତ ସାଦାସା କରୁଥିଲେ । ଉକ୍ତର ବାହାକର ଅପାର ମଙ୍ଗଳ ଏବଂ ପର-ବାଇର ସାନ୍ତାପା ବ୍ୟାଧି କରନ୍ତୁ ।

କେପୁଟିକଲେକ୍ତର ବାବୁ ପ୍ରୀତିପୁର ସରପଞ୍ଚାଳୀ କର କନିଷ୍ଠାକ୍ତ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଦେବତକ୍ତ ସରପଞ୍ଚାଳୀ ବାରିଷ୍ଟ୍ରାସିଂଗା ନିମନ୍ତେ କଲେ ଯାଉଥିବାର ଦେଲେଦେବ ଦେଲ ଏ ଠକରରେ ପ୍ରଭୁର ଦୋଇଥିଲ । ସେ ଠକ ମଙ୍ଗଳକାର ସଂ ମେଲ ଟେକରେ ଏ ଠକରୁ ଯାହାକଲେ । ତାହାକୁ ବିଦାପୁଦେବା ଉପରକ୍ଷରେ ସେହିପଦ ସଂସା ସମୟରେ ବାବୁ ବୁଦ୍ଧପୁର ଦାସ ବି, ଏକ ଦୋଠାରେ ତାହାକର ଅହାନମତେ ଗୋଟିଏ ମିଲକ ଦୋଇଥିଲ । ପତ୍ନୀ ବିଦାପୁର ସରପଞ୍ଚାଳୀ ମାତ୍ୟର ମଧ୍ୟସୂତ ଦାସ ସି, ଅଇ, ଇ, ବସୁ ସୁଦାମରଣ କାୟକ ବାହାବୁ ବାବୁ ଗୋକୁଳା-ନନ୍ଦ ଦୌଷ୍ଠ୍ୟ ବାବୁ ଗୋକୁଳାକର ରସୁ ପ୍ରୀତିକ କୁଣ୍ଡଳ ପତ୍ନୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରପୁଲୋକ ପ୍ରାୟ କି ୨୫୩୦ ଟା ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । କଲ୍ୟାଣରେ ବିଜ୍ଞପନ ବାହାର ନ ଥିଲ । ଅଗମତ ସମୟରେ ଗୁଣକର୍ତ୍ତା ଦୋଇ କ ଥିଲେ ଅହୁର ଅଠକ ଲୋକ ଅସିଥାନ୍ତେ । ପ୍ରାୟ ଏକପଦା କାକା-ଦଥାବାଣୀ ଉକ୍ତୁ ପତ୍ନୀ ବିଦାପୁର ସରପଞ୍ଚାଳୀ ଆଶାବାଦ ବଚନ ପଠଦାସ ସମ୍ଭାର ମଙ୍ଗଳ-କାମନା ପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦଥା ମଧ୍ୟରେ ଦେବତକ୍ତକୁ ଉପଦେଶ ଦିଅନ୍ତଲ ସେ ସେ ଯୋଗ୍ୟତା ଲୋକରୁଣା ସଙ୍ଗେ କଲ୍ୟାଣରେ ଏମନ୍ତ ପକ୍ଷରପଦା ଦେଖାଇବେ ସେ ଓଡ଼ିଶାର ଦେବ ସେମାନଙ୍କର ହୃଦୟଙ୍ଗମ ଦେବ । ସଜରସି ସହୁଠାରୁ ଦୁଲବଲ । ତାହାକଳା କେତେ ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ଅଦୌ ସୁନ୍ଦର କୁହେ । ପରେ ସଜିଷ୍ଠ ମିଷ୍ଟାନି କଲଯୋଗରେ ଏହି ଶୂର ଦାର୍ଯ୍ୟ ପରସମପ୍ତି ଦେଲ । ବାବୁ ପ୍ରୀତିପୁର ସରପଞ୍ଚାଳୀ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଦେବତକ୍ତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥେ କଲ୍ୟାଣ ପଠକବାହାର ଅସୀମସାଧକ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ମିଲକରେ ସେ ପଞ୍ଚୁ ବୁଦ୍ଧିପାନବେ ସେ ଜାହାକର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତକରେ ଏ ଦେଖ-ବାସିକର ସଂକୋଚ ସଂହାନୁଥିଲ ଅଛ । ଦେବ ବାବୁ ଯଥାସମୟରେ ସଂକୋଚ ଦୋଇ ପ୍ରେକ୍ଷଣୀ ମାତୃକୃମିର ମଙ୍ଗଳସାଧନରେ

ସହକାର ଦେବେ ଏହାକୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଘରବାଡ଼ ଜମିର ମନ୍ତ୍ର ।

ଘର ବାଡ଼ ଜମିର ମନ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲ୍ୟାଣ ଦୁଇକୋର୍ଟରେ ଏକ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଯାଇଅଛି । ଗୁଣ ଜମିପ୍ରତ ପ୍ରଜା-ସହ ଅଇକ ଶେର ମାଟି ଘରବାଡ଼ ଜମି କି ଯାହା ଗୁଣ ସଂକଳ୍ପ କୁହେ ଗହିପ୍ରତ ୧୯୧୨ ମସିହାର ଦସ୍ତାନ୍ତର ସଂକଳ୍ପ ଅ ୪ ଇଠ ଶେର । ଜଣେ ଘରବାଡ଼ ଜମିର ପ୍ରଜା ଅପଣା ଜମିରୁ ପ୍ରଶସ ଗଛଟିଏ କାଟି ଅପୂଜାତ କରବାରୁ ଜମିଦାର ତାହା ତାମରେ ଶେର ଅଦାନରେ ସେସାଧବାସରେ ନାଲିସ କଲେ । ମୋକଦ୍ଦମା ଜମିଦାରଙ୍କ ହକରେ ତିନି ଦୁଅନ୍ତେ ପ୍ରଜା ଦାଉକୋର୍ଟରେ ମୋସକ କଲ । କର୍ତ୍ତୃ-ପତ୍ନି ମୁଖ୍ୟ ଓ ଚାର୍ଜମ୍ବ ସାହେବ ମହୋଦୟ-ମାତଙ୍କ ଏକଲସରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଅଗର ଦୁଅନ୍ତେ ସେମାନେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଦାମ ଉପସିପ-ଠର ସୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ଦସ୍ତାନ୍ତର ଅଇକ ୨ ଦ ୧୦ ଫାଇ ଏଇକ ପ୍ରକରଣ ଅନୁଯାୟୀ ରସୁର ଜମିରେ ଥିବା ସମୟରେ ଗହିରେ ଯାହା ଲଗା-ଥିବ ତାହା ଉଠାଇ ନେଇଗାରେ । କର୍ତ୍ତୃ-ମୋକଦ୍ଦମାର ଘରବାଡ଼ ଜମି ଦସ୍ତାନ୍ତର ଅଇକ କଲ୍ୟାଣେନା ପ୍ରକରୁ ରସୁରୁ ଦଥାପାଇ ଥିଲେ ଦେଉଡ଼ିପେକ୍ତ ଦଥାପାଇ ଉକ୍ତ ପ୍ରକରଣରେ ହୁକ୍ ଓ ମୁସଲମନଙ୍କ ସଂସ୍ତର ବ୍ୟସାଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଇଅଛୁ ଏବଂ ସେ ବ୍ୟସାଜକରେ ପଞ୍ଚୁ ଲେଖାଅଛୁ ସେ ପ୍ରଜା ଘରବର ରହନା-ସକାଶେ ସେହି ଜମି ଦେଇଥିବ ସେ ଜମିରେ ଦରସ୍ତବା ଘର ବା ଲଗାଥିବା ବୁଝାବି ସେ ଜମି ଶୁଦ୍ଧିସିବା ସମୟରେ ଦେଇପାଇ ପାରେ ଏ ସବୁ ବିବେଚନ ପୂର୍ବକ ବିଚାରପତ୍ନିମାନେ ପ୍ରଜା ବାସ କରୁଥିବା ଜମିରେ ଲଗାଥିବା ଗ୍ୟା-ବାହାର ବୋଲି ସିକାନ୍ତ କଲେ । ମଧ୍ୟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରଶସ ଗଛ ପ୍ରଜାର ପିତା ଲଗାଥିବାକୁ ଗଛରେ ଜମିଦାରଙ୍କର ଦୌ-ଦାକ ଦୋଇ କ ଘରବାଡ଼ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ନଜର ୧୪ ବାଇମ କଲ୍ୟାଣର ଉକ୍ତା ଦୋର୍ଟର ପୃ ୧୫୨ ଷ୍ଟାରେ ମିଲକ । ଏକ ସାଧାରଣ ତୁମ୍ଭାସାଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରଜାର ବହୁ କଲକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଲ । ମାଟି ଗାସମାହାକ ହରେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ ସେ ପ୍ରଜା ଗଛ ପ୍ରକର କିମ୍ପମ କର ବିଦ୍ୟାରେ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେହି ପ୍ରଜା ଗଛ ବାକୁ ଅର୍ଥ ଦସ୍ତରେ ଦଶିତ କରୁଅଛ କଦାପି ଅଇକସଙ୍ଗର ନୁହେ । ଆ

ନେଟ ବୃଥରେ ପଢ଼ାଇବା ଦ୍ଵାରା ଓଲଟି ଚାଲି ଯିବ ଯାଉଥିବା ବଳ ରୂପାନ୍ତର କଥାମାନ ଥିବି ହିବ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରଚନା ସରକାରୀ କର୍ମ-ସ୍ଵରୂପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାୟା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏହି-ପରି ସୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ଅନଳ ବିଧିବଦ୍ଧ କରାଗଲା ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତେ ମହାମାନ୍ୟ ସଭାପତି ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଗଜପୋଷ୍ଟ ଦଳ ଅବଧି ଦେଖିଲେ ଥିବା କର୍ମସୂ ସର୍ବମାତ୍ରେ ଅର୍ଥୀକାର ଦରପାରିବେ ନାହିଁ । ଅଗଣ୍ୟପେଷା ଦେଖିଲେ ଅବସ୍ଥା ବଳ ଦୋଳିଥିବାର ସରମା-ତରଠାରୁ ଶୁଣି ସେ ଅଳ୍ପଦତ୍ତ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବାକର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷ ହୋଇ ଅଧି-ଅଳ୍ପ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ସମ୍ଭାଷଣୀୟ ଅନଳ ଉଠାଇ ଦେଇ ଅବା ଚିରକାଳ ସକାଶେ କ୍ଷ-ବକ କର ସେ ବାକର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବାକରଣିକା ସମ୍ପର୍କ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏଇ ଅବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଅନଳେ କର୍ମର ସିମ-ଲୀନେ ଦେବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଯେଉଁ ବେସର-କାଶ ସର୍ବମାତ୍ରେ ଏହି ଅନଳରେ ହେଉଥିଲେ ମତ-ଦେଲେ ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଓ ସରଳଭାବରେ ସୁନିଷ୍ଠାକର ରଥା ଯଥାସାଧ୍ୟ କଥାମାନ କହ-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାକର ସମସ୍ତ କଥାରେ ସେ ଏକ-ମତ ଦେଲେହେଁ ସିମଳ ଠାରେ ରହିବ ବାକର ଠ ଦୋଳ କଲିକାର ଫଳ୍ପ ଅଧିବେଶକରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖା ଦେଖାଯିବେଇ । କଲିକାରେ କର୍ମର ଦେଲେ ଯିଲ ଯେ ଦେବ ବାହା ଅବସ୍ଥା ବୋଲିବାର ନ ପାରେ ରଥାଟି ଭେଦଭେଦେଲେ ଯେ ବାହା ସାବଧାନତାସହ, ଦେଖିଲେ ଉଚିତ ଅବସ୍ଥା ଦେଲେ କର୍ମର ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅତୀତର ମହାମତ ନିଆରା ଅଧିକାରୀ ସର୍ବଙ୍କ ମତରେ ଅନଳଟି କ୍ଷୟକ ଦେଲ ଏବଂ ଫଳ୍ପ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଅଧିବେଶକ ଦୋଳ ସରା ରାଜିଲ । କର୍ମର କର୍ମର ଉପରେ ଅନୁମାନେ ପଠ ଲୋଭ ଓ ପାର୍ତ୍ତ ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୃଢ଼ ମତରେ ମହାମାନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦି ମିତ୍ତୋ ମହୋଦୟ କର୍ମର ବରମାତ୍ର ସହର ଯେମନ୍ତ କରମ ବରମରେ ସାହକାରୀ ଲୋଭ ଅଶାନ୍ତି ଭାବେହେତୁ ହେଲେ ତେମନ୍ତ ଏହି ଅନଳ ରଥା ମହୋଦୟ ସର୍ବମାତ୍ରେ ଅନଳ ଉଠାଇ ଦେଇ-ଯାଇଥିଲେ ଦେଖିଲେ କର୍ମମାତ୍ର ଅନଳ ବା କା ନାହିଁ ଅଥଚ ବାକର ନାମ ଉତ୍କଳସମିତା ସ୍ଵରୂପରେ ପ୍ରାଚୀନସୁଶୀଳ ଦୋଳ ରଦନ୍ତା ।

(ପ୍ରସ୍ତ)

କଦାସୁ ସମ୍ଭା ।

କଲିକତାର ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରମିକମାନେ ଗରୁଣ-ମେଘ ଓଡ଼ିଆ ଲ ମେସରେ ଏକଦିବ ଦୋଳ ଗତ ୧୪ ତାରିଖ ରବିବାର ଦିନ ଶ୍ରମକୁ ଦେମ-ଚନ୍ଦ୍ର ପତ୍ରପତ୍ରର କଲିକତା ଉପଲକ୍ଷରେ ଏକ କଦାସୁସଭା କରାଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ଅନୁଦିନ ସର୍ବଶେଷ ସେ କଲିକତାକୁ ଅଧିଷ୍ଠିତାକୁ ଏକ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ବେଶୀ ସମସ୍ତ ସଭାସଭାରେ ଦେ-ପାର ନ ଥିଲେ ବନ୍ଦୀତ ବନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହ ରକ୍ଷା କର ହେବେତ ବନ୍ଦୁକ ସହରରେ ସେ ରବିବାର ଦିନ ୨ ଓ ୩ ସମୟରେ କଦାସୁ-ରକୁ ଅଧି ଲ ମେସରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାଙ୍କ ଦେଖିବା ନିମିତ୍ତ ବାକର ବନ୍ଦୁମାନେ ବ୍ୟଗ୍ରଭା-ବରେ ବସି ରହିଥିଲେ । ପଦ୍ମସୁଦା ମାତ୍ରକେ କେବେକ ସମସ୍ତ କଥାବତ୍ତାରେ ଶୁଣିଗଲ । ବାଷରେ ଠିକ୍ ଅନୁଭବଟା ସମୟରେ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ଶ୍ରମକୁ କପିନକବାଶ ସମ୍ଭା କ. ଏ. ମହାମତ୍ତ ସଭାପତିର ଅବନୀ ପ୍ରଦାନ କରାଥିଲେ । କଲିକତାର ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରମିକ ବାଣେ ବନାଗତ କେବେକ ସମ୍ଭାଷ-ରର ବନ୍ଦୁକାଳି ସଭାରେ ଯୋଗଦାନ କର-ଥିଲେ । ଏକପ୍ରଥମେ ବନ୍ଦୁକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲିଖିତ ଗୋଟିଏ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଦ୍ଵାରାମୋକ୍ଷସମ ସହ-ରରେ ଜଣେ ବନ୍ଦି ଗାଉଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଅଭିନେତ ପଦ୍ମ ପତିର ଦୋଳଥିଲ । ବାହାର ପ୍ରତିଲିପି ଏହି :—

ସୋପରପ୍ରତିମ ଶ୍ରମକୁ ଦେମଚନ୍ଦ୍ର ପତ୍ରପତ୍ର ସହୃଦ୍ ବରେଣ୍ଡ ଗ୍ରା,

ଅଜ ଗୁରୁତର ଗୁରୁଦିନରେ ନବଜାଗରଣ । ଏ ଜାଗରଣ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରାକ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ସେଥିମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭର କଦେଶ ଗମନ ଓ ଜ୍ଞାନ ଜନ ପ୍ରତି ଏ ଅଦ୍ଵେଶ ଅନୁମ-ନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଳ୍ପ ଅନଳର ସମ୍ଭାଦ ଏହା କହିବା-ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର । ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭର ଯାହା ନିସଫତ୍ କର ତୁମ୍ଭର ହୃଦୟର ବାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ଶୀଘ୍ର ତୁମ୍ଭକୁ ସ୍ଵଦେଶକୁ ଫେରାଇ ଆଣନ୍ତୁ ଏବଂ ଅନୁ-ମାନେ ତୁମ୍ଭର ସାହାଯ୍ୟ ଲାଭ କର ଧନ୍ୟ ଦେଉଁ ।

ସ୍ଵଦେଶର ମଙ୍ଗଳସାଧକ ନିମିତ୍ତ ନିଜର ନାନାବଧ ବାଧା କଦ୍ଦୁ ନ ମାଳ, ଅନ୍ଧକାଳ ନିମିତ୍ତ ଦେଉଁ ପଛକେ ଅର୍ଥୀୟ ସୁନକଙ୍କର ଦେବ ମମତା ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ଅଧୀନ ସାହସରେ କଦେଶଗମନ ନିମିତ୍ତ କୃତସକଳ ଦୋଳଅଛ । ଯଥା, ଗୁରୁ, ନିର୍ଦ୍ଦିକାର ପଥ ସରଳ ଓ ଦେଲେହେଁ ବାହା

ସେ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଯେସରେ ମଙ୍ଗଳ ବ୍ୟାପ୍ତ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଗୃହ୍ୟା ଅଛୁ ସବୁ ଭୁଲି ପାରିଅଛୁ ଏଥିନିମିତ୍ତ ଅନୁମାନେ ତୁମ୍ଭକୁ ହୃଦୟ ସହର ଅଭିବାଦନ କରୁଅଛୁ ।

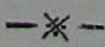
ଅଜ ତୁମ୍ଭକୁ ଅଭିବାଦନ କରବା ପଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ପିତାମାତା ପ୍ରଭୃତି ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସ୍ନେହ ଭକ୍ତି ଜଣାଇବାର କଥା । ସେମାନେ ତୁମ୍ଭପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ସହଜ ସ୍ନେହ ଭୁଲି ସମାଜର ମଙ୍ଗଳସାଧକ ନିମିତ୍ତ ଦେଉଁ ମହାପ୍ରାଣକାର ନିର୍ଦ୍ଦିକ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ବାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳ ଗୁରୁପୁର ଅନୁଭବୀୟ,

ଯାଥା, ଗୁରୁ, ଯାଥା । ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ସ୍ଵଦେଶର ଅଗ୍ରଗୌରବ ଓ ଅବକାରପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦିକାକୁ ଭୁଲିବ ନାହିଁ । କଦେଶୀୟ ଓ କଳା-ଗୟ ସମ୍ଭାଷଣେ କୌଣସିପ୍ରକାରେ ଆପଣାକୁ ଶୁଣ କରାବାକୁ ଦେବନାହିଁ । ମତ୍ୟ, ତ୍ୟାସ ଓ ମଙ୍ଗଳର ପଥକୁ ଶ୍ରେୟ ପଥ ନାଶି ପ୍ରେମକୁ ପ୍ରାଣପଣରେ ଶୁଣବ ।

ସେ ଦିନ କ ସୁଖଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବ ଦେଉଁବେ ତୁମ୍ଭେ କଦେଶକୁ ନାନାଜ୍ଞାନ ବଜ୍ରକ ମଣ୍ଡିତ ଦୋଳ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଧି ନିଶିବ । ସେହି ଗୌରବସମ୍ପଦ କରପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟ ବସିଅଛୁ ।

ପ୍ରଭୁ ସେହି ସୁଦିନ ସମୀପବର୍ତ୍ତୀ କରନ୍ତୁ । ନ ଗ କଲିକତା } ତୁମ୍ଭର ଗୁରୁ } କଲିକତାର ଉତ୍କଳୀୟ } ଶ୍ରମିକ ।

ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପଠିବଦେବା ପରେ ସଭା ଉପଲକ୍ଷରେ ଲିଖିତ ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଆ କଦବା ପଠିତ ହେଲା ଏବଂ କେବେକ ବନ୍ଦୁ ସେମାନ-ଙ୍କର ନିଜନିଜର ମନ୍ତ୍ରଣା ବ୍ୟକ୍ତି କରାଥିଲେ । ଏ ସବୁ ଶୁଣିବା ପରେ ସଭାପତିଙ୍କ ଅହାତ କ୍ରମେ ଶ୍ରମକୁ ଶରପଥୀ ସହିପ୍ର ଗୁରୁରେ ନିଜର ମତ-ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତି କରାଥିଲେ । ବାକସକାଶେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳୀଙ୍କ ନିଜନିଜେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାବାକୁ ବନ୍ଦୁ-ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କର ଏବଂ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ ସ୍ଵଦେଶକୁ ଫେରାଇଥିଲେ ନିଜର ଦତ୍ତ ଦେଶ-ପାଇଁ ନିଜର ଶକ୍ତିସାମର୍ଥ୍ୟ ଦେବ ପାଇଁ ଅଜ୍ଞୀତାର କର ହୃଦୟର ଗୁରୁ ବାହୁଲ୍ୟ ଦେବୁକୁ ବେଶୀ କହୁ କହିପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ବାହୁ କର-ଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ସଭାପତି ମହାମତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁତ୍ଵ ସୁନ୍ଦର କଥାରେ ଅପରାଧ ବକ୍ରଣା ଶେଷ କରାଥିଲେ । ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ଦବାସ୍-ସଂଗୀତ ଦୋଳ ସରା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ଦେବପୁର ସମସ୍ତେ ସାମାନ୍ୟ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଭୋଜନ କରାଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସଭାରେ ଶ୍ରମକୁ ଶରପଥ-କୁର ପଟୋ କେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦୋଳଅଛ

ଦୂର ପୁସ୍ତକ !! ଦୂର ନାଟକ !!
"ବାଲୁକାପିଣ୍ଡ" ।

ଉତ୍କଳ ଉପଦେଶ ବାଲିକା ବରପଦ ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରାଜ ଶିକ୍ଷଣଶାଳା ଓ ସାମାଜିକ କର୍ତ୍ତୃକ ଶ୍ରୀକୋଷଳସେ ବାଲିପିଣ୍ଡଦାନ ଗୃହାଣ୍ଟିକ ଅବଲମ୍ବନ କରି ନାଟକକାରରେ ସୁଲଳନ ଗୀତସହ ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ପୁସ୍ତକ ଯେ ବଦ୍ଧଜନପ୍ରଣାସିତ ତାହା ନିମ୍ନରେ କେତୋଟି ସହର ଉଦ୍‌ବୋଧକୁ ଜଣାଯିବ, ସଥା—

ସମସ୍ତ ଭେଦନାଶୀୟ— * *
I may say that on the whole
I have been pleased with it * *
ସମସ୍ତ ମସୂରକ୍ଷାଧୀୟ— * *

It is written quite of the pace
of a rising author, destined to
leave his mark in the field of
Uma literature * *

ସମସ୍ତ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗାଧୀୟ— * *
ଏହିପରି ଅଧିକ ନାଟକ ରଚନା କରି ଉତ୍କଳ
ଭାଷାର ଶ୍ରୀକ୍ଷି ସଂପଦ କରନ୍ତୁ ।
ବାମନୀୟ ସ୍ୱାମୀଧନୀ ବଳଦାସୀ)
ଶ୍ରୀ ବଳଦାସ ଦେବ ବଞ୍ଚନ୍ତୁଅଛନ୍ତି * *
ଅନ୍ୟତ୍ର ଉପା ସୁଲଳନ ଓ ସରଳ ଏଣୁ ବଡ଼
ମାମୁଲୁଦର ହୋଇଅଛି । ପୁଣ୍ୟ ଶୋକ ବାଲି-
ପିଣ୍ଡ ଅବଲମ୍ବନରେ ଆପଣ ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର
ପ୍ରଣୟନ କରିଅଛନ୍ତି ମୁଁ ଏଥି ନିମନ୍ତେ
ବାଦ ଦେଉଅଛି ।

ସମସ୍ତ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦସନ କ, ଏଲ * *
I predict that if you persevere
in your attempt, your produc-
tions will be valuable additions
to the dramatic literature of Orissa

ସମସ୍ତ ଶଶିଭୂଷଣ ଶସ୍ତ୍ର— * *
ଅପରାଧ ଏହି ଲେଖା ସବାଶେଷା ହୃଦୟଗ୍ରାସୀ
ଓ ଅଧ ପଢ଼ିବ ହୋଇଅଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଧାନ ସାହିତ୍ୟ ସେବକ
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସେବାପତ୍ର ଓ ବାବୁ
ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର କ, ଏଲ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ
ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କେ ଭୃତ୍ୟା ପ୍ରଣୟନା କରି ଅଭିମତ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନ ବହୁତ ଥିବାରୁ ସ୍ଥାନା-
ଭାବ ବଶତଃ ଏଠାରେ ସମ୍ବିଧିଶ୍ଳେଷ ହୋଇ ନ
ପାରିଲ ।

୨୦ ପୃଷ୍ଠା ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୦ ୩ ମାତ୍ର । ଏ ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ
ସେଉଁମାନେ ଟ ୦ ୩ ମୂଲ୍ୟର ଅଗ୍ରାବ ରଙ୍ଗ
ଇନ୍ଦ୍ରସାୟକୁ ସଫଳ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପୁସ୍ତକ
"ଦମାଳୁ ମହାଶାଳ" କ୍ରୟ କରିବେ ସେମାନଙ୍କ
ଅଗାଧୀ ଅନ୍ୟ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ
ତାଙ୍କ ମାସିକ ବାଦ ଟ ୦ ୨ ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆ-
ଯିବ । ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

Chandra Sakhar Pany
Examiner of Accounts
Dhenkanal, Orissa

25 5-10

NOTICE.

SAVE YOUR EYE SIGHT.

"D" shaped Eye preservers
fitted with best tinted optical flat glass
in nickle frame from Rs 5 - to Rs 8-8
" " with 2nd quality glass " 3-8

PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame,, 4-8
" " Best quality in nickle
from Rs 5-8 to " 10
" " Rolled Gold Rs 10 to " 15

ASTIGMATIC LENSE

prices on application

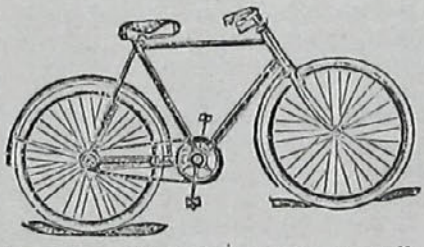
Do not use cheap spectacles
The Eye is the most delicate ORGAN
AND MUST HAVE THE BEST.

WILLIAM PIRES,

Registered optician
of the British Optical Association

LONDON.

1910 PATTERN.

Complete with tools, gas-lamp, bell.
Fitted with Continental tyre Rs 80
" " Dunlop " " 85
" " French Red " " 95
discount 5% for Cash
Credit to approved customers

Carriage Rubber Tyres I can new rubber
tyre carriages at 25% cheaper than
Calcutta charges and also a saving of
Rail charges.

WILLIAM PIRES.

Opposite Union Club, Mission Road,
CUTTACK.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ବାନ୍ଦସେବକ, ଭସମା
ଏବଂ ବଠିନାଶ୍ରମ ଚକ ସଂକ୍ରମଣ ରବର ପାଠ୍ୟ
ପାଏ ।

ଉତ୍କଳମ ପାଠ୍ୟାଳୟ,
ମିଶନ ରୋଡ଼
କଟକ

NOTICE

A large commodious house with
ample grounds (area about one acre)
called the Ghumsar Kotha belonging
at present to the Chaudhuries of
Bhingarpur and formerly partly to
the Tributary Raja of Keonjhor situa-
ted on Revenue and rent free land
immediately on the Baradanda (i.e. the
great Jaggannath Car road at Puri)
with the temple of Jaggannath directly
in sight, will be sold by public auction
on the 6th of September next at
2 P.M. at the said house. The house
is fit for the residence of Rajas,
Ranies and other noble men and ladies
desireous of living permanently or
occasionally at Puri or for the Estab-
lishment of such charitable institu-
tions as pilgrim rest houses, anga-
chhatras, pilgrim hospitals &c. &c.
The great Rath Jatra (i.e. the Jaggan-
nath Car festival procession) passes
along the front of the house.

The house was put up to sale in
accordance with previous advertise-
ment on the 15 March last but as all
the bidders could not attend on that
date, the bids were not accepted by
the District Judge. The bid this
time will be held for 3 days continu-
ously if necessary from the 6th Sept.
1910. The District Judge is expected
to be present at Puri on the occasion.
Other particulars may be had on
application to the undersigned.

Cuttack, }
28-710 }
H. N. Ray,
Common Manager
Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଯେ ଚୌକି ଚକ୍ରାନ୍ତ୍ୟାବସ୍ଥା ବା ଅନ୍ୟ
ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋମାଂସ ଭସମର କୁପଳ ବସ୍ତୁରେ
ଉତ୍କଳ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବ ଏବଂ ଗୋମାଂସ ଭସ୍ମ
ଶରେ ଯତ୍ନ, କୁଷ୍ଠ ଏବଂ ସେପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସ୍ତେନ ଦେବାଇ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଇବ ତାହା
ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ । ଏ
ପ୍ରବନ୍ଧ ସତ ୧୯୧୦ ସାଲ ନବେମ୍ବର
ତା ୩୦ ରବି ଅଥବା ଚତୁର୍ଥଦିନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ
ସେଦତ୍ତ ସୋରବ କ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ କ
ମାଗରଇ ରତ୍ନ ଲବଣପୁର ଠିକଣାରେ
ବାଲୁ ହେବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁ ତାହା
ପଞ୍ଚଦ୍ୱାର ବୁଝିବ ।

ଶ୍ରୀ ଚେ, ଏସ୍, ସତ୍ତାବା

NOTICE.

WANTED, for the Lady Fraser Girl's School at Baripada, Mourbhanj State, a qualified Head Mistress on Rs 20 per month (rising to Rs 30) with free quarters. Applicants should state age, residence, qualifications and experience and submit copies of testimonials. The selected candidate shall have to join at once. Apply to the undersigned by the 15th September 1910

S. N. Chakravarti Superintendent of Education Mourbhanj State Baripada, 20-8-1910

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
ସହ ଯେ ସେବା, ଅ: ଯେବା, ବାହୁ ସର୍ବଲକ୍ଷ-
ଣକ୍ ତାହାରେ ଓ ତାହାର ଅନିର୍ ଅସନ୍ନା, ଓ-
ବେମୁକ୍ତମାସତାରେ ଓ ଅନିର୍ ଅସନ୍ନା, ଓ-
ତାହା ଯଥାସମ୍ଭବେ ଜଳର ପ୍ରଣାୟାସକର କରଇ
ସହକ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକାରକ ନିବେ ସେସେମାନଙ୍କ
ତା ୨୦ ଚେ ପୂର୍ବରୁ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠା-
ନିଦେଇ ଯା । ତା ୨୨/୮/୧୦

Brahmananda Das Assistant Settlement officer at Hd. quarters

ଉକ୍ତ ଦାୟିକା ।

Mr. Roosevelt on Citizenship.

The Ex-President Mr. Theodore Roosevelt delivered a remarkable address at the Sorbonne, Paris, on 23rd April last. A full text of the address has been published in the Hindustan Review, July number. We have not space here to quote the address in *extenso*. It has made an immense impression in Europe and America. One of the leading journals remarks,—“No nobler lesson of Civic duty ever fell from human lips”. No greater eulogy could have been bestowed on Mr. Roosevelt. We quote from his address a few passages which we trust will be appreciated by our readers,
Let those who have keep, let those who have not strive to attain a standard of cultivation and ship. yet let us remember these stand second to certain . There is need of a sound

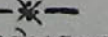
body ; and even more need of a sound mind. But above mind and above body stands character—the sum of those qualities which we mean when we speak of a man's force and courage, of his good faith and sense of honour. * * * We must ever remember that no keenness or subtleness of intellect, no polish no cleverness, in any way make up for the lack of solid qualities. Self-restraint, self-mastery, common sense, the power of accepting individual responsibility and yet of acting in conjunction with others, courage and resolution—these are the qualities which mark a masterful people. Without them no people can control itself, or save itself from being controlled from the outside. * * * Character must show itself in the man's performance both of the duty he owes himself and of the duty he owes the State. The man's foremost duty is owed to himself and his family ; and he can do this duty only by earning money, by providing what is essential to material well-being; it is only after this has been done that he can hope to build a higher superstructure on the solid material foundation ; it is only after this has been done that he can help in movements for the general well-being. He must pull his own weight first, and only after this can his surplus strength be of use to the general public. * * Nevertheless, while laying all stress on this point, let us with equal emphasis insist, that this material well-being represents nothing but the foundation, though indispensable, is worthless unless upon it is raised the superstructure of a higher life. That is why I decline to recognise the mere multi-millionaire, the man of mere wealth as an asset of value to any country. If he has earned or uses his wealth in a way that makes him of real benefit, of real use—why, then he does become an asset of worth. * * * The man who, for any cause for which he is himself accountable, has failed to support himself and those for whom he is responsible, ought to feel that he has fallen lamentably short of his prime duty. But the man who, having far surpassed the limit of providing for the wants, of himself and of those depending upon him, piles up a great fortune, for the acquisition or retention of which he returns no corresponding benefit to the nation as a whole, should himself be made to feel, that so far from being a desirable, he is an unworthy citizen of the community; that he is to be neither admired nor envied.”
As to journalists, he says—“The power of the journalist is great, but he is entitled neither to respect nor admiration because of that power unless it is used aright. He can do, and he often does, great good. He can do, and he often does, infinite mischief. All journalists, all writers should bear testimony against

those who deeply discredit it. Offences against taste and morals, which are bad enough in a private citizen, are infinitely worse if made into instruments for debauching the community through a news-paper. Mendacity, slanders sensationalism, inanity, rapid triviality, all are potent factors for the debauchery of the public mind and conscience. The excuse advanced for vicious writing, that the public demands it, can no more be admitted than if it were advanced by the purveyors of food who sell poisonous adulterations.” * * * “If a man's efficiency is not guided and regulated by a moral sense, then the more efficient he is, the worse he is, the more dangerous to the body politic. Courage, intellect, all the masterful qualities, serve but to make a man more evil if they are used merely for that man's own advancement, with brutal indifference to the rights of others.”

ଗତ ତା ୧୮ ଚେରେ ଯେସ ଦେବା ସପ୍ତା-
ଦରେ ଅବସରପାମର ଏକ ବଜ୍ରସାଧର ଉତ୍ସବ
କର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଜାଣିତ ଥିଲା । ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରୋତ-
ଦେଇ ବହାବ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଓ ଦକ୍ଷିଣୋତ୍ତରରେ
ଏକ ବଜ୍ରାୟୁ ହୋଇବାକୁ ବ୍ରହ୍ମ ପୂଜା
ଅସାମରେ ବର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତା ଯ
ସକାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଯଥା ୧୯୧୦ ଯୋଗେ
ହୋଇଥିଲା । ମଧ୍ୟାଦେଶ ଓ ବହା
ପ୍ରଭୃତ ଜଳ ଭାଜିଥିଲା ।

ଗତ ତା ୧୯ ଚେରେ ଯେସ ଦେବା ସପ୍ତା-
ଦରେ ଭାରତରେ ଯେତେବେଳେ ମୂଳ
୧୯୦୭ ଥିଲା ସେ ବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ବନେଇ ୧୯୧୦
ହୋଇଥିବାଦ ୨୩୩ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ୧୯୧ ମଧ୍ୟ-
ପ୍ରଦେଶ ୨୦ ଏକ ବଜ୍ର ୨୨ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ।
ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ପୂର୍ବ ସପ୍ତାପ୍ରକାଶ ମୂଳ
କର୍ତ୍ତା ଥିଲା । ମଧ୍ୟସ୍ଥର ଭଗବତାଳା ଓ ମଧ୍ୟାଧ୍ୟ-
ରତରେ ଅନ୍ୟ ବଢ଼ିଥିଲା । ଦେବଳ ଦୁଷ୍ଟା ଓ
ପଞ୍ଜାବରେ ବହୁ ଭାଗ ଦେଖାଗାଏ । ସୁତରାଂ
ଗତ ସପ୍ତାଦର ମୂଳ ୨୧୦ ପ୍ରକ ଏଥର ୩୨୨
ବଢ଼ିଥିଲା । ଏସବୁ କ୍ରମେ ବଢ଼ିବାର ଅସକା ହୁଅଇ

ଏ ଭାଗ ଜଗତସ୍ତରୀୟତର ଅଧିକା ସଦ-
ରେକମ୍ପର ଅଧିକ ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୨୩-
ମସରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତ ରହିବାର ବଜ୍ରମଧ୍ୟ-
ମେଘ ମଧ୍ୟରୁ କରଅନୁ । ସେଠାରେ ସେସ-
ଭାଗ ଦଳର ବେଳଖୁଣ୍ଟି ହୁଅଇ ଚକ୍ରରେ
ସେ ଅଧିକ ସଦାସେ ସକାଦା ଗୋଟିଏ ବେଳ-
ଖୁଣ୍ଟି ବଦେଶ ରହିବା ଅବସାଦ । ତୁର ଅଧିକ
ଏକ ପ୍ରକାରେ ତ ହୋଇ ଭାଗ ଭାଗ ପ୍ରାକରେ
ହେଲେ ବର୍ତ୍ତା ଅଧିକ ବଢ଼ିବା ସମ୍ଭବ ।

ଅଭୀମାନୀ ସନ ୧୯୧୧ ସାଲର ସେନାପତି
ବା ମନୁଷ୍ୟ ଗଣତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସନ ୧୯୧୦
ସାଲର ଡ ୧୭ ନଂର ଅନଳ ତାଙ୍କ ଦୋଷପତ୍ର
ଓ ତାହାର ଦାମ ସନ ୧୯୧୧ ସାଲର ଲେଉଟ-
ଗଣତା ବା ସେନାପତି ଆଦି ଦୋଷପତ୍ର ।
ଏହି ଅନୁକ୍ରମ ଅନୁକ୍ରମ ବସନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
ଧା ୫ ରୁରେ ବ୍ୟାଧି ଦୋଷପତ୍ର ଓ ଜିଲ୍ଲା ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସେଇ ବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କୁ
ସେ ଦାୟୀ କରିବା ସମ୍ପର୍କେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କରବେ
ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଦାୟୀ କରିବାକୁ ଦେବ ।
ସେ ଦାୟୀ କରିବାକୁ ସେଇ ମାତେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ
ଦେବେ ବା ସ୍ୱିଟ୍ କରିବେ ସେମାନେ ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟ-
ଅନୁକ୍ରମ ଧା ୧୮୭ ଓ ମତେ ଦଣ୍ଡ ପାଇବେ ।

ସକଳର ଲେଖକ ମନୋହରୀୟା ଦତ୍ତା
ପ୍ରଥମେ ଗାନ୍ଧୀରେ ଉଠିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ଓ
ଅସାମରକର୍ତ୍ତୃମେଣ କୃଷିପଣସବୁର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଦ
ପଦାନ୍ତା କରବା ତାରଣ ପଠାଇଲେ ମାତ୍ର ବହିରେ
ଦୌରାଣି ବସାନ୍ତପାତ୍ର ବା ଅନ୍ୟ ଦୋଷ ଦେଖା
ନ ଯିବାରୁ ସେ ବସନ୍ତ ଲେଖକ ଜଣକ ଦତ୍ତ-
ଗଣ । ଦଲିକାରେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦେଖି ଚିତ୍କଳ
ସତ୍ୟାପଣ ଏବଂ କେହି ପାଠକର ମନ-
ଯିବାର ଦମ୍ଭତ ହୁଏ । ଏ ଦେଶରେ ପୁସ୍ତକାଳିରୁ
ପାଠକୁ ଧୋଇ ଶାନ୍ତବାର ଶାନ୍ତ ପ୍ରତିନିତ ଅଛି ।
ଭଲଭର ଧୋଇଲେବା ଏବଂ ପାଠ ଦୋଷା-
ରଖିବା ଜଳ ବା ଲୁଗା ମଧ୍ୟ ପରଷାର ରଖିବା
ଉଚିତ । ସମାପ୍ତରୁ ବ୍ୟବହାରରେ ବସନ୍ତ
ଉପାସନ । ପଠନ୍ତୁ ଏହି ଚିତ୍କଳରେ ପାଠକୃଷି
ଉପା ଦେଲେ ଉପକାର ଅଛି ।

ଅଦାସ ବିମାନାଗେଷ୍ଠ ପତ୍ରିକା ଦ୍ୱେଷରେ
ମହାଶୟ ଲକାକଠାରେ ୨୭୫୦ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ
ବିମାନ ତଳାଇ ଥିବାର ଦମ୍ଭତ ହୁଏ । ପୁସ୍ତକ
ମଧ୍ୟରେ ଅଦା ଦେହ ପତ୍ରିକା ଏତେ ଉଚ୍ଚରେ
ବିମାନ ତଳାଇ ଦାହାନ୍ତି । ଦକ୍ଷାଦକାଳ ମତ୍ତ
ଦଳ ଉତ୍ତରୁ ସେ ମେଦର ଅନୁଗଳରେ ରହି
ପରେ । ସୁତରାଂ ଓ ଦକ୍ଷିଣରେ ଲେଖକ ଦେଖି
ଓ ପାଠ ଚିତ୍କଳ ଦେଲେ । ଅନ୍ତ ଏକଦକ୍ଷା ପରେ
ସେ ୧୫୦୦ ଫୁଟରୁ ଶ୍ରୀମତରେ ଓଜ୍ଜ୍ୱଳରେ
ସେ ଚିତ୍କଳ ଯେ ୨୦୦୦ ପିଟ ଉପରେ ଶୀତ
ଅଦାସ ଅପଦ୍ୟ ଅଟେ । ପ୍ରାକ୍ତ ସେଶରେ
ଅଦାସ ବିମାନରେ ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ରୁଲି
ଦେଖିବା ଦୈନିକ ବ୍ୟାପାର ଦୋର ପତ୍ରଅଛି ।
ଅନୁକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅଦାସ ବିମାନ ପୁସ୍ତକର
ସକଳ ବିକରଣ କରିବାର ଆଶା ହୁଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ବିଲ୍ଲ ଭବ୍ନ ଜିଲ୍ଲର ସନ ୧୯୧୦ ସାଲ
ଜିଲ୍ଲା ମାସର ଜିଲ୍ଲା ମୁଲ୍ଲର ବିକରଣ ସଂଖ୍ୟା:—

ଜିଲ୍ଲା	ଜିଲ୍ଲା	ମୁଲ୍ଲା
କଟକ	୨୫୭୭	୪୧୭୭
ବାଲେଶ୍ୱର	୩୭୭୩	୧୮୨୩
ପୁରୀ	୩୮୫୧	୨୧୨୨
ସମ୍ବଲପୁର	୩୮୦୭	୨୧୧୩

କଟକ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ପୁରୀ ଏହି ଜିଲ୍ଲା
ଓଡ଼ିଶାର ଜିଲ୍ଲା ବିକରଣ ୪୨ ରୁ ୪୫ ଓ ମୁଲ୍ଲା
୨୦ ରୁ ୨୫ ଥିଲେ କେବଳ ସମ୍ବଲପୁରର ଶତ-
କରଣ ସଂଖ୍ୟା ୫୩ ଓ ୫୧ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା
ମୁଲ୍ଲା ସମ୍ବଲପୁରରେ ଅଦୌର ଥିଲା ଓ ଅନ୍ୟ
ଜିଲ୍ଲା ଜିଲ୍ଲାରେ ସଂଖ୍ୟା ୭,୧୮ ଓ ୧୪ ଥିଲା
ବସନ୍ତରୁମତେ ସମ୍ବଲପୁରରେ ୨୭ ଓ ବାଲେ-
ଶ୍ୱରରେ ୧୧ ମୁଲ୍ଲା ଦୋଷପତ୍ର । ମୋଟରେ
ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକ ଓ ମୁଲ୍ଲା ଦୁସ ଶୁଭ ଅଟେ ।

ମତ୍ୟବର ବଜେସର ସର ବେନର ବାହା-
ରୁର ମତ ବା ୨୪ ରୁଲ୍ଲା ରୁଧିରୀ ସଦାଲେ
ବାଲେଶ୍ୱରରେ ପ୍ରବେଶ ଦୋର ସଂଖ୍ୟା ସମା-
ସେଦରେ ଅଦାସ ଦୋଷପତ୍ର । ସେଠାର
ଫିଲ୍ଲାସିନାଲିଟା, ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ, ମୁସ୍ତମାନ ସର
ଓ ତ୍ୟାପଦେଲ ବା ଜାଗାସୁ ସରାରେ ଅନୁକ୍ରମ
ପଦମାତ୍ର ପ୍ରବଣ ଓ ସେ ସମସ୍ତର ଏକ ସଙ୍ଗରେ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦଳ ହେଉଥିଲେ । ସେଥିର ସାର ମନ
ବାସନ୍ତରେ ପ୍ରଦାସ ହେଉ । ଅଦାସ ଦାୟ୍ୟ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମଦତ୍ତ ଶ୍ରୀ ରଜା ଦୈଲୁଶିନାଥ ଦେ
ବାହାକୁ ଏବଂ ୨୫ ଦଳ ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ରାଧା-
ଚରଣ ଦାସଙ୍କର ସକ୍ଷ୍ୟ ଦିଲ୍ଲରେ ଆମରଣରେ
ସୋଗଦାକ ଓ ଅନଳ ଉପକ୍ରମ କରଥିଲେ ।
ମତ ତାଲି ରୁଲ୍ଲାରେ ପରିଦର୍ଶନ କରି ରାଜିରେ
କଲିକତାକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମତସର ସରଦାସ ବସନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ପ୍ରଥମ ବାରିକ ସଙ୍ଗରେ ଉଦ୍ଭୀଷ୍ଟି ଦେବ,
ଶ୍ରୀମତଙ୍କର ଦାମ ପ୍ରଦାସ ଦୋଷଅଛି । ଲୁଗା-
ରୁଣାରେ ଜ ୮ ଶ ଏବଂ ସୁଗାତଗାରେ ଜ ୨ ଶ
ପାସ ଦରଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରୁ ସାଖାରେ ଚାଲୁ-
ଚଳୁ ରୁଲ୍ଲାସୁଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁମାର
ବୋଷ ୨୫ ଗ୍ରାମ ଅଧିକାର କରଅଛି ।
ଉଦ୍ଭୀଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମତରେ ବ୍ୟକ୍ତିଶ ଏବଂ ଦାସପୁସ୍ତକା
ଅଧିକ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ
ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷାରେ ଉଚ୍ଚତାମୟ ହେମାନେ
ଦୁଆ ହରୁ ଦାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏକା ମଙ୍ଗଳପୁତ୍ର
ଅଟେ । ପ୍ରକୃତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜେସରରେ
ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଶ ଦାସପୁସ୍ତକା ଲୁଗାଦୁଗା ଦାୟ୍ୟରେ
ନିବାସ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଭୀଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମାନେ

ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବାହାର ବ୍ୟବସୟରେ ପ୍ରକୃତ
ଦେଲେ ଉତ୍ତର ଦେବ ସଦେହ ଦାହ ।

—*—
କଲିକତାର ରାମଦାହାରୁ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁମାର
ସେନ ମହାଶୟଙ୍କଦ୍ୱାରା ପରଲୁକ୍ତ "ଉଦ୍ଭୀଷ୍ଟି-
ନିରର" ଜାମତ ସମ୍ବଦପତ୍ର ପଞ୍ଚାଶବର୍ଷ ଅନୁକ୍ରମ
ହରଅଛି । ସେ ପତ୍ରିକା ପ୍ରଥମେ ପାଣିପ ଗଦ
ସାପ୍ତାହୀକ ଓ ଖେଷରେ ଦୈନିକ ଦୋଷଅଛି
ସୁବର୍ଣ୍ଣାତ ମତମେଦେବ ସେ ସ ମହାଶୟ ଏଥିର
ପ୍ରଥମ ସଙ୍ଗାଦତ୍ତ ଏବଂ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାହୁ ବାବର
ସଦାସୋନୀ ଥିଲେ । ଦୋଷ ମହାଶୟ ବିଲ୍ଲାତ
ସିକାରୁ ସମ୍ବଦସୁ ଲିଲ୍ଲା ନରେନ୍ଦ୍ର ବାହୁଙ୍କ ଉପରେ
ପତ୍ରିକା ଏବଂ ସେ ସେମନ୍ତ ବକ୍ଷା, ବିରଞ୍ଚନ-
ବିଲ୍ଲା ଏବଂ ସଦୃଶ୍ୟରେ ଦାମକଣ୍ଠିକ ତଳାଇ
ଅଛନ୍ତି ବାହା ଅନ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଦାହାନ୍ତି ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ସଦାସୋନିକି ନବବର୍ଷରେ ସାବତ
ସମ୍ପାଶନ ପୂର୍ବକ ବାବର ଦାୟ୍ୟାକ ନିମାତା
ହରୁଅଛି । ସମ୍ବଦପତ୍ର ସୁବର୍ଣ୍ଣାରେ ତଳାଇ
ସେହି ଏକା ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡରୁ ଉପାସ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

—*—
ବଜେସରରେ ସନ ୧୯୦୧୧୦ ସାଲର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଡିପ୍ଟର ବିକରଣରୁ ପ୍ରଦାସ ସେ ଏହି
ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୫୭୦୦ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦୋଷପତ୍ର ।
ମାତ୍ର ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଅଧିକ ୫୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଥିଲା ।
ପଥର ଦୋଷପତ୍ର, ହୋଟ, ଚର୍ମ, ଦୁଗାଲୁଗା ଓ
ଲୁଗା ବ୍ୟବସାୟ ଉପା ପତ୍ର ଦେବୁ ଅଧିକ ଉପା
ଦୋଷଅଛି । ଅନ୍ୟ ବିକରଣ ସକଳ ମୁସ୍ତ ଅର୍ଥରୁ
ଟ ୧୦୦୦ ବାଲୁ ଟ ୧୨୫୦୦ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ
ଦରନା ଡିପ୍ଟର ଦଳ ସଙ୍ଗା ଶ୍ରୀମତଙ୍କ ୫ ଜଣ
କଲିକତାକୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ସେ ଦେବତ
ବଜ୍ର ବ୍ୟବସାୟିକ ଲବ ପୂର୍ବବର୍ଷପେକ୍ଷା ଉପା
ଦୋଷଅଛି । ଯାହାଦେଉ ଅଧିକ ଉପା ଦେବ
ପ୍ରକେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର କରଦାତା ସଙ୍ଗା ଦୃଷ୍ଟି
ହିତ ଏ ସଙ୍ଗତ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏବଂ ଏଥିରୁ
ଅନୁମାନ ହୁଏ ଯେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ନାହିଁ
ମେଲିବାରେ ହିଁ ଓ କର ବର ଅନୁରୁ
ବସ୍ତାର କରଅଛନ୍ତି ।

—*—
ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀ ସଂଖ୍ୟା ବାଣିଜ୍ୟମାନେ
ର ମନରର ସଙ୍ଗତ ଲୋକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେ
ପ୍ରକେ ଦେବା ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀର
ମାନେ ସେହି ପ୍ରସାଦ ପ୍ରବଣ ହରେ ପତ୍ର
ଦୌରାଣି ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ସୋଗ୍ୟ ଦେ
କ ନାହିଁ ଜଣେ ସଂପ୍ରଦେବ ଏହି ପ୍ର
'ଉଚ୍ଚତାକବିଶିଳ' ଉତ୍ତର ଦୋ
ରୁବରେ ବଳୁମାନେ ଦେବଦା ଦେ
ମହାପ୍ରସାଦ ବୋଲି ଜିଲ୍ଲା କରବନ୍ତି